

ผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ

บทคัดย่อ
ของ
สุดใจ จันทร์คง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ

ตุลาคม 2550

THE EFFECTS OF METACOGNITIVE STRATEGY TRAINING ON READING
COMPREHENSION OF MATTHAYOMSUKSA 3 STUDENTS IN BANGKAPI SCHOOL

AN ABSTRACT
BY
SUDJAI JUNKONG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Arts Degree in Teaching English as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

October 2007

ผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ

ปริญญาานิพนธ์

ของ

สุคดี จันทรวง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ

ตุลาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.วไลพร ฉายา ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ประไพพรรณ เอ็มชู กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ท่านกรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ อย่างดียิ่ง และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.แสงจันทร์ เหมเชื้อ อาจารย์ ดร.สายวรุณ จำปาวัลย์ที่ ให้คำแนะนำ ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงและแก้ไขงานวิจัยให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณในความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา สุขเสรีทรัพย์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมที่ได้ให้ข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ใน การปรับปรุงแก้ไข และมีคุณค่าต่อปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วไลพร ฉายา อาจารย์ ดร.จันทร์ปรีญา บุญยรัตพันธ์ อาจารย์เตือนตา เลาสุขศรี ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และให้ ข้อคิดเห็น คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู ตลอดจนนักเรียนโรงเรียนบางกะปิที่ให้ความ อนุเคราะห์ และความสะดวกต่าง ๆ ในการทดลองใช้เครื่องมือ และใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จนทำให้ การทดลองเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ได้อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นพระคุณแด่บิดา มารดา ตลอดจนครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุดใจ จันทร์คง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
คำถามการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	8
เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง.....	9
ระยะเวลาที่ใช้ทดลอง.....	9
ตัวแปรที่ศึกษา	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
สมมติฐานการวิจัย.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน.....	13
ค่านิยมของการอ่าน.....	13
ความเข้าใจในการอ่าน.....	14
องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	16
ระดับความเข้าใจในการอ่าน.....	18
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอภิปริญญา.....	20
ความหมายและองค์ประกอบอภิปริญญา.....	20
กลวิธีอภิปริญญาและองค์ประกอบของกลวิธีอภิปริญญา.....	25
ความสำคัญของกลวิธีอภิปริญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	28
การพัฒนากลวิธีอภิปริญญาในการอ่าน.....	29
การสอนอ่านตามแนวกลวิธีอภิปริญญา.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
การจัดกิจกรรมการสอนอ่านตามทฤษฎีอภิปัญญา.....	36
การประเมินความตระหนักในกลวิธีอภิปัญญา.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ.....	42
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	46
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล.....	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	71
คำถามการวิจัย.....	71
วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สรุปผลการวิจัย.....	75
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	81

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	93
ภาคผนวก ก	94
ภาคผนวก ข	103
ภาคผนวก ค.....	113
ภาคผนวก ง.....	115
ภาคผนวก จ.....	125
ภาคผนวก ฉ.....	129
ภาคผนวก ช	134
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	142

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 กรอบแนวคิดของกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	33
2 คำอธิบายลักษณะและจำนวนข้อคำถามของกลวิธีอภิปัญญา.....	52
3 แบบแผนการทดลอง.....	55
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อน.....	62
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึกและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา.....	63
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มอ่อนในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึกและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา.....	65
7 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา..	67
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มนักเรียนเก่งก่อนการฝึกและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา.....	68
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มนักเรียนอ่อนก่อนการฝึกและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา.....	69
10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีอภิปัญญา กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนก่อนและหลังการทดลอง.....	70
11 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ.....	126

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ผลต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน กลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อน.....	127
13 กลวิธีอภิปัญญาที่เด็กเก่งใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านก่อนการฝึกกลวิธี จากการสัมภาษณ์.....	135
14 กลวิธีอภิปัญญาที่เด็กอ่อนใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านก่อนและหลังการฝึก จากการสัมภาษณ์.....	138

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1. กรอบแนวคิดการสอนกลวิธีอภิปัญญาการอ่านเพื่อความเข้าใจ..... 11

สุดใจ จันทรคง. (2550). ผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษใน
ฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.วไลพร ฉายา, อาจารย์ ดร.ประไพพรรณ เอมชู

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อ
ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3 โรงเรียนบางกะปิ เขตบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน
32 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งกำลังเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ
พื้นฐาน (อ 33101) กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มนักเรียนเก่ง 16 คน และนักเรียนกลุ่มอ่อน 16 คน โดยใช้
เวลาในการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน 16 คาบ ๆ ละ 50 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การฝึกกลวิธีอภิปัญญาใน
การอ่าน แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบสอบถามวัดระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการ
อ่าน และแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยทำการทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ วัดระดับ
การใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านโดยใช้แบบสอบถาม และสัมภาษณ์ก่อนและหลังการฝึก จากนั้น
ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากคะแนนการทดสอบ
ก่อนและหลังการฝึก และระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านก่อนและหลังการฝึก นอกจากนี้ผู้วิจัย
ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับคะแนนของการใช้
กลวิธีอภิปัญญาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์การใช้
กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านของนักเรียนวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำมาบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หลังการฝึกค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
ภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มเก่งมีค่าสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ
หลังการฝึกค่าเฉลี่ยระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มอ่อนสูง
กว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 หลังการฝึกพบว่าระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนทั้งสอง
กลุ่มสูงกว่าระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาก่อนการฝึก

2. หลังการฝึกค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเก่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
และหลังการฝึกค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มอ่อนสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังการฝึกพบว่าคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนทั้งสองกลุ่มสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึก

3. หลังการฝึกคะแนนของการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านและคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนในกลุ่มเก่งสูงกว่าก่อนการฝึก โดยก่อนการฝึกมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r=.623$, $p=.01$)และหลังการฝึกคะแนนของการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านและคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนในกลุ่มเก่งสูงกว่าก่อนการฝึกโดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r =.710$, $p=.01$) และก่อนการฝึกคะแนนของการใช้กลวิธีอภิปัญญาและคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนในกลุ่มอ่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน ($r= .076$, $p=.390$) และหลังการฝึกคะแนนของการใช้กลวิธีอภิปัญญาและคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนในกลุ่มอ่อนสูงกว่าก่อนการฝึกแต่ไม่มีความสัมพันธ์กันเช่นเดียวกันกับก่อนการฝึก ($r = .274$, $p = .152$)

4. ผลการสัมภาษณ์หลังการฝึกพบว่านักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนมีการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านสูงกว่าก่อนการฝึก

สรุปว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ ที่ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีความเข้าใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการฝึกสูงขึ้น

Sudjai Junkong. (2007). *The Effects of Metacognitive Strategy Training on Reading Comprehension of Matthayomsuksa 3 Students in Bangkapi School.*

Master thesis, M.A. (Teaching English as a Foreign Language). Bangkok:

Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee:

Dr. Walaiporn Chaya, Dr.Prapaipan Aimchu.

The purpose of this study was to study the effects of using metacognitive strategy training on reading comprehension of Matthayomsuksa 3 students in Bangkapi School. The participants of this study were selected by purposive sampling were 16 proficient students and 16 less proficient students who studied in Fundamental English (E 33101) in the first semester of the 2007 academic year at Bangkapi School, Bangkok. This study is a quasi-experimental study with one group pretest-posttest design. The proficient and less proficient students were taught for 16 periods during the training.

The instruments used in this experiment included a reading comprehension test, Metacognitive Strategy Questionnaire (MSQ), lesson plans, and a semi-structured interview. The reading comprehension test, MSQ and interview were conducted as pretest, pre-questionnaire and pre-interview at the beginning and as posttest, post MSQ and post interview at the end of the experiment. The data were statistically analyzed using paired - t-test to determine the significant difference of the mean scores of the pretest and posttest and pre and post MSQs. The data also statistically analyzed using Pearson product-moment correlation coefficient to determine the correlation between the scores of pretest and the scores of pre questionnaire used by both proficient and less proficient students at the beginning and at the end of the experiment. After training, the interview data were also analyzed descriptively.

The results of this study were as follows:

1. There is a statistically significant difference between the mean scores of the proficient students on English reading comprehension pretest and posttest at the beginning and at the end of the training at the level of .01, and there is also a statistically significant difference between the mean scores on English reading comprehension pretest and posttest of the less proficient students at the .01 level.

2. After training, the mean scores of the level of metacognitive strategies of the proficient students after training were statistically significant higher than those before training at the level of .01 in five components of metacognitive strategies. The mean scores on the level of metacognitive strategies used by the less proficient students after training were statistically significant higher than those before the training at the level of .01 in five components of metacognitive strategy.

3. Before the metacognitive strategy training, there is a statistically significant correlation between the scores of reading comprehension and the scores of metacognitive strategies used by proficient students with $r = .623$ and $p = .01$. After training, there is also statistically significant correlation between the scores of reading comprehension and the scores of metacognitive strategies used by proficient students with $r = .728$ and $p = .01$. There is no statistically correlation between the scores of reading comprehension and the scores of metacognitive strategies used by less proficient students is statistically with $r = 0.76$ and $p = .390$. After training, there is no a statistically correlation between the scores of reading comprehension and the scores of metacognitive strategies used by proficient students with $r = .274$ and $p = .152$.

4. After the metacognitive strategy training, the data from the interview showed that both proficient and less proficient students used the metacognitive strategies at the higher level than before training.

The results showed that Matthayomsuksa 3 students who were taught to use metacognitive strategies in their reading have improved their reading comprehension after training.

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในบรรดาทักษะภาษาอังกฤษทั้งสิ้น คือการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่นักเรียนไทยซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องใช้มากที่สุดและสำคัญที่สุด แครลล์ และเกรบ (Carrell. 1993: 1; & Grabe. 1991: 375-376) จากสภาพการณ์จริงในชีวิตประจำวันโอกาสที่นักเรียนไทยจะได้ใช้ทักษะการฟัง พูด และ เขียนมีน้อยกว่าการอ่าน นอกจากนี้ การอ่านเป็นทักษะที่ผู้เรียนต้องใช้ตลอดชีวิตเนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยผู้เรียนมีจุดประสงค์ของการอ่านที่หลากหลายแตกต่างกันไป เช่น เพื่อเตรียมตัวสำหรับการประกอบอาชีพ การดำเนินธุรกิจทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ เพื่อแสวงหาความบันเทิงจากสื่อภาษาอังกฤษ และเพื่อการศึกษาต่อในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในทุกระดับตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษานั้น การอ่านภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญมาก ทั้งนี้ ผู้เรียนต้องอ่านตำราเรียนภาษาอังกฤษ บทความทางวิชาการ งานวิจัย เพื่อการค้นคว้าเพิ่มเติม เป็นต้น ในชีวิตประจำวันนั้นผู้อ่านจำเป็นต้องใช้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่ออ่านประกาศแจ้งความ ฉลากยา คำแนะนำการใช้เครื่องบริโภคอุปโภค หรือ อ่านสารคดีต่างๆ เพื่อความบันเทิง เนื่องจากข้อความที่อ่านในยุคปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ

เมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นสำหรับการอ่านภาษาอังกฤษแล้ว จะเห็นได้ว่าจุดเน้นของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนไทยจึงควรอยู่ที่การพัฒนาทักษะการอ่าน ซึ่งเป้าหมายสำคัญที่สุดและเป็นพื้นฐานของการสอนอ่านภาษาอังกฤษ คือการพัฒนาให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้และอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ หาความหมายจากสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องชัดเจนเพื่อมิให้เกิดผลเสียต่อการทำงาน การเรียน หรือแม้แต่การใช้ชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านนั้นทำให้อ่านมีความรอบรู้และทักษะในการแก้ปัญหาโดยอาศัยแนวคิดจากการอ่านมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง ดังนั้นครูผู้สอนอ่านจึงจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนอ่านที่ช่วยพัฒนาให้ผู้อ่านมีทักษะด้านความรู้ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับต้นและจัดการสอนอ่านให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 3) ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์นำความรู้มาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติ การป้องกันมิให้เกิดปัญหาและแก้ปัญหา ฝึกการปฏิบัติที่เน้นให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน เป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียนและเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเทศไทยจะมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลานานแต่ความสามารถในการอ่านของนักเรียนไทยยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจและไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ตัวอย่างเช่น ผลการประเมินของกรมวิชาการ (2540: 17) พบว่าความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง จากงานวิจัยของ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 151) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนไทยพบว่าความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กไทยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ สิริบุปผา อุทรธาดา (2543: 2) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ สอดคล้องกับการวิจัยของ พจนารถ ศรีธธา (2544: 3) เรื่องผลการใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนควบคู่กับการเสริมแรงทางบวกที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดชินวราราม จังหวัดปทุมธานี จากผลการวิจัยนักเรียนมีปัญหาด้าน ทักษะการอ่านและสาเหตุที่ผู้เรียนส่วนมากยังมีความสามารถในการอ่านไม่เป็นที่น่าพอใจ อาจเนื่องมาจากการขาดวิธีหรือเทคนิคการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จากประสบการณ์ของผู้วิจัยซึ่งทำการสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไทรงาม จังหวัดพัทลุง เป็นเวลานานสิบปี สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของผู้วิจัยคล้ายคลึงกับปัญหาดังกล่าวข้างต้น กล่าวคือนักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการอ่าน สรุปใจความสำคัญไม่ได้ ขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจในการอ่าน จากผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษ ปรากฏว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

จากรายงานของกรมสามัญศึกษา (2541: 61) พบว่าสภาพการณ์การจริงเกี่ยวกับผลของการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ถึงแม้ว่าทักษะการอ่านจะมีความสำคัญมากเพียงใดก็ตาม นักเรียนไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษา ยังไม่ประสบความสำเร็จในการอ่าน ส่วนมากยังไม่สามารถใช้ทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ สาเหตุสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จและผู้เรียนขาดทักษะการอ่านที่จะทำให้สามารถอ่านได้อย่างเข้าใจและลึกซึ้งเพราะผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้งนี้เนื่องมาจากครูผู้สอนยังคงจัดกิจกรรมการสอนอ่านโดยวิธีการแปล เช่น แปลเนื้อเรื่อง ประโยคต่อประโยค และแปลความหมายของคำศัพท์เป็นภาษาไทย อธิบายหลักไวยากรณ์ เพียงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถตอบคำถามท้ายบทอ่าน นอกจากนั้นบทอ่านไม่น่าสนใจ ไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนไม่เหมาะกับระดับของผู้เรียนเพราะครูส่วนใหญ่ ยังใช้เนื้อหาจากหนังสือเรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ครูผู้สอนยังยึดการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางโดยควบคุมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง

กล่าวโดยสรุปปัญหาหลักในด้านการอ่านของนักเรียนก็คือนักเรียนขาดกลวิธีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการอ่านให้ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ครูผู้สอนยังมีแนวการสอนแบบเดิม ๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูสอนอ่านและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนอ่านจะต้องหาวิธีการแนวทางการสอนใหม่ ๆ มาพัฒนาการสอนอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงขึ้น และสามารถอ่านได้ด้วยตนเอง กล่าวคือ นักเรียนต้องเข้าใจกระบวนการอ่านและได้รับการฝึกทักษะการอ่าน ยุทธวิธีการอ่านอย่างถูกต้องเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียน เพื่อให้รู้วิธีอ่านเพื่อความเข้าใจ เลือกกลวิธีการอ่าน (Reading strategies) ได้เหมาะสมกับบทอ่าน และมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น ทั้งนี้ การฝึกให้นักเรียนอ่านอย่างเป็นระบบนั้นสามารถปลูกฝังและฝึกหัดได้

ดังที่จินตนา ไบกาซุยี อุษณีย์ วัฒนพันธ์ และสุพรรณิ แสงอากาศ กล่าวไว้ในเอกสารรณรงค์ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (2539: 8) ว่าการอ่านเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สามารถฝึกให้ทุกคนอ่านอย่างเป็นระบบและมีการตรวจสอบตามระบบนั้นด้วย ในด้านการจัดการเรียนการสอน ครูควรพัฒนาวิธีสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิดด้วยตนเองโดยสอนกระบวนการคิด ครูจึงควรใช้กลวิธีการสอนที่แปลกใหม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยค้นคว้าหาวิธีการและเทคนิคใหม่เพื่อพัฒนาการสอนอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะการอ่านที่ดีสามารถปลูกฝัง และส่งเสริมให้พัฒนาได้โดยอาศัยประสบการณ์จากห้องเรียนเป็นพื้นฐาน

จากความสำคัญของทักษะการอ่าน และสภาพปัญหา ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องหาแนวทางหรือกลวิธีที่จะเพิ่มความสามารถในการอ่าน และเพิ่มพูนประสิทธิภาพด้านการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งถือว่าเป็นขั้นพื้นฐาน (Developing Level) ที่จะต้องได้รับการพัฒนาต่อไป หากพื้นฐานการอ่านของนักเรียนในช่วงขั้นนี้ไม่ได้รับการส่งเสริมจะเป็นปัญหามากยิ่งขึ้นทั้งกับตัวผู้เรียนและครูผู้สอน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยด้านการอ่านและพบว่าในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาการสอนอ่านในประเทศไทยได้พัฒนาแนวทางการสอนอ่านโดยนำแนวทางการสอนอ่านตามแนวอภิปรายหรือ อภิปัญญา (The Metacognitive Approach) มาใช้ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา และพบว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ (อุทัย ภิรมย์ริน. 2536: 8) ขั้นตอนต่าง ๆ ของการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญาเป็นแนวทางที่ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการอ่านซึ่งนักจิตวิทยา นักการศึกษาในปัจจุบันได้ให้ความสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอภิปัญญาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาการสอนอ่าน

จากการนำแนวคิดอภิปัญญา (Metacognition) มาใช้ในการสอนอ่าน จึงมีความจำเป็นที่ต้องเข้าใจความหมายของ “อภิปัญญา” และหลักการที่นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนอ่าน

คำว่า อภิปัญญา (Metacognition) มีการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยอย่างเป็นทางการแล้วโดยคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน (2550: 256) ใช้คำว่า อภิปัญญา และเหนือการรู้คิด หมายถึง การตระหนักรู้ความคิดหรือรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางปัญญาของตน อุทัย ภิรมย์ริน (2536: 9) เทียบเคียงโดยใช้คำว่า Metacognition กับ Metaphysics (อภิปรัชญา) จึงใช้คำว่า อภิประชาณ หมายถึง การหยั่งรู้ที่เหนือกว่า หรือการใช้ปัญญาเพื่อสร้างปัญญา ซึ่งตามความหมายเดิม อภิปัญญา หมายถึง ความสามารถในการตรวจสอบปัญญาหรือกระบวนการคิดในการควบคุมความคิดของตนเองแบบส์ และโม (Babbs; & Moe. 1983: 423) เบเกอร์ และบราวน์ (Baker; & Brown. 1984: 22) เบเกอร์ อัมบรัสเตอร์ และบราวน์ (Brown ; Armbruster; & Baker. 1986: 49) จาคอบ และปารีส (Jacob; & Paris. 1987: 255) กล่าวว่า อภิปัญญาหมายถึง ความสามารถในการคิด พิจารณาและควบคุมการเรียนรู้ และการคิดของตนเอง ตามความหมายที่นิยามโดยแฟลเวลล์ (Flavell. 1979: 906) คำว่า “อภิปัญญา” หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับความรู้และกระบวนการคิดของตนเองที่มีอยู่ และการควบคุมความรู้และกระบวนการคิดดังกล่าวของตนเอง โดยผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ดังกล่าวโดยเลือกยุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ได้ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “อภิปัญญา” ในความหมายเดียวกับอภิประชาณ หรือ “Metacognition” จากนิยามดังกล่าว อภิปัญญามีองค์ประกอบในการเรียนรู้ 2 ประการคือ 1) การตระหนักในตัวเอง (Self-awareness) เกี่ยวกับทักษะ (Skills) ยุทธวิธี (Strategies) และแหล่งความรู้ (Resources) ที่จะทำให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 2) ความสามารถ (Ability) ที่จะควบคุมกลไกในการเรียนรู้ (Self-regulatory skills หรือ Metacognitive strategies) เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ผ่านขั้นตอนหรือกลวิธีต่าง ๆ เช่น การวางแผน (Planning) การตรวจสอบ (Checking หรือ Monitoring) และการประเมินผล (Evaluating) ทดสอบ (Testing) ทบทวน ยุทธวิธีที่ใช้ในการเรียนรู้ (Revising) และแก้ไข (Remediating) โดยเลือกใช้ยุทธวิธีอื่น ๆ (Baker; & Brown. 1984: 22)

จะเห็นได้ว่าอภิปัญญามีส่วนช่วยในการเรียนรู้ได้เพราะผู้เรียนที่ตระหนักในความรู้ อภิปัญญา จะสามารถใช้กลวิธีอภิปัญญาในการวางแผนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ นอกจากนี้ผู้เรียนยังประเมินความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง และสามารถวางแผนที่จะทบทวนยุทธวิธีที่ใช้ในการเรียนโดยเลือกใช้ยุทธวิธีอื่นที่มีประสิทธิภาพมากกว่าเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

แคเรลล์ ฟารีส และลิเบอร์ต (Carrell; Pharis; & Liberto. 1989: 650) กล่าวว่า อภิปัญญา เป็นองค์ประกอบทางความคิดที่ใช้ควบคุมกระบวนการใช้ความรู้ของตนเอง แมนนิง และเพย์น (Manning; & Payne. 1996: 139) ได้กล่าวว่า วิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ก็คือ การที่ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในการเรียนของตน กฎเกณฑ์สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนไปสู่จุดนั้นได้คือ การที่ผู้เรียน

รู้จักกับผิดชอบและตระหนักถึงกระบวนการคิดนั่นเอง ซึ่งหมายถึง อภิปัญญา แมนนิ่งและเพย์นได้กล่าวต่อไปว่า อภิปัญญาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ทุกสาขาวิชา และจากการประเมินการใช้ อภิปัญญาในการเรียนการสอนมากกว่า 10 ปี พบว่า กลวิธีอภิปัญญามีส่วนช่วยพัฒนาการเรียนในทางที่ดีขึ้นอย่างมาก นักเรียนจะค่อย ๆ เรียนรู้วิธีการจัดการกระบวนการทางความคิดของตนเองให้เป็นระบบและมีเหตุผล

เมื่อนักกลวิธีอภิปัญญามาใช้ในการอ่าน อภิปัญญาจะช่วยนำผู้อ่านให้สามารถเลือกวิธีการอ่านและยุทธวิธีการอ่านได้อย่างเหมาะสม ไมเออร์ ฟารีส และบราวน์ (Myer; Pharis; & Brown. 1978a: 680) และ แฟลเวลล์ (Flavell. 1979) กล่าวไว้อย่างสอดคล้องกันว่า อภิปัญญาหรือการรู้ว่าคุณเองรู้อะไร (Knowing what) ช่วยกำกับพฤติกรรมและความคิดของผู้อ่านและการตระหนักใน อภิปัญญามีความเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ บราวน์ แอมบรัสเตอร์ และแคเรลล์ (Carrell. 1989: 650; อ้างอิงจาก Brown ; & Armbruster ; & Baker. 1986) นอกจากนี้เบเกอร์ และบราวน์ (Pitts. 1983: 516; อ้างอิงจาก Baker; & Brown. 1980: 1) ได้ให้ความเห็นว่า องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของการเข้าใจบทอ่านก็คือความสามารถในการตรวจสอบหรือตัดสินคุณภาพของความเข้าใจของตนเอง ซึ่งการตระหนักนี้หมายถึง กลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive strategies) แบบส์ และโม (Babbs; & Moe. 1983: 423) อธิบายว่ากลวิธีอภิปัญญาเมื่อนำมาในการอ่านจะเป็นเสมือนขั้นตอนที่เริ่มต้นจากการที่ผู้อ่านมีความรู้ อภิปัญญา (Metacognitive knowledge) และสิ้นสุดที่พฤติกรรมกรรมการอ่านที่ใช้ยุทธวิธีในการอ่าน (Strategic reading behavior) กลวิธีอภิปัญญานี้เป็นทักษะ (Metacognitive skills) เนื่องจากสามารถพัฒนาให้เกิดและเพิ่มพูนขึ้นในตัวผู้เรียน และผู้เรียนอาจจะสามารถนำมาใช้ (Retrieve) เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน

เมื่อประมวลแนวคิดต่าง ๆ สรุปได้ว่า กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านคือความรู้ความสามารถที่จะคิด (Thinking about thinking) และควบคุม (Control หรือ regulate) การอ่านของตน แต่ก่อนที่จะพัฒนา กลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน ผู้อ่านจะต้องมีความตระหนักในความรู้ อภิปัญญา ดังต่อไปนี้ คือ ความตระหนักรู้ในตนเอง (Self awareness) ว่าตนเองเป็นผู้อ่านเชิงรุก (Active readers) ตระหนักรู้ในสิ่งที่อ่าน (Task awareness) และตระหนักรู้ในกลวิธีการอ่าน (Strategy awareness) นอกจากนี้ ในกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการอ่าน ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีอภิปัญญาซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การกำกับและตรวจสอบ และการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ช่วยให้การเรียนรู้ไปสู่เป้าหมายได้ การจะเพิ่มพูนทักษะหรือกลวิธีอภิปัญญาได้ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้เรียนและบทบาทของครูในการพัฒนาความสามารถในการใช้กลวิธีอภิปัญญา

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านทั้งในประเทศและต่างประเทศชี้ให้เห็นว่าการฝึก กลวิธีอภิปัญญาให้ผู้เรียนเป็นวิธีที่สามารถเพิ่มความสามารถในการอ่านให้สูงขึ้นและการทำงานที่

ผู้เรียนกลายเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกกลวิธีทางอภิปัญญา และได้มีการนำกลวิธีอภิปัญญาไปใช้ในการพัฒนาการทักษะการอ่าน ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ดังนี้

วัฒนาพร ระวังบุทข์ (2536) ศึกษาผลของการสอนยุทธศาสตร์การเรียนรู้อภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแบบโดยตรงและแบบสอดแทรกในเนื้อหา พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้อภิปัญญาแบบตรงและแบบสอดแทรกในเนื้อหา มีผลคะแนนเฉลี่ยความตระหนักในยุทธศาสตร์การเรียนรู้อภิปัญญาสูงกว่าก่อนฝึกทั้ง 3 ยุทธศาสตร์คือการวางแผน การตรวจสอบและ การประเมินผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ผลคะแนนเฉลี่ยจากการอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของทั้งสองกลุ่มเพิ่มขึ้น โดยที่กลุ่มที่ได้รับการสอนยุทธศาสตร์การเรียนรู้อภิปัญญาแบบโดยตรงมีคะแนนเฉลี่ยในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน

นิลวรรณ สิทธิธาดา (2539) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและเจตคติสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ตะวัน วงศ์สัจจา (2545) ศึกษาการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการเขียนของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อการอาชีพ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่านิสิตมีการใช้กลวิธีอภิปัญญาด้านการเตรียมการและการวางแผนมากที่สุด รองลงมาคือการใช้กลวิธีประเมินความรู้ และสุดท้ายคือการใช้กลวิธีกำหนดความสนใจในการเขียน

ยูอิลล์และโจเซลีน (Yuill; & Joscelyne. 1988:) ทำการศึกษาโดยการสอนกลวิธีอภิปัญญา Informed Strategies for Learning ให้กับเด็กที่ด้อยทักษะในการอ่าน ผลปรากฏว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นใกล้เคียงกับนักเรียนที่มีทักษะในการอ่านสูง

คามฮาแลน (Camahalan. 2006) ได้ศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านให้กับนักเรียนที่มีความผิดปกติหรือลำบากในการอ่านเนื่องจากความบกพร่องทางสมองที่กำลังจะเข้าเรียนเกรด 2 และเกรด 3 กลุ่มละ 2 คน ผลปรากฏว่าการฝึกกลวิธีอภิปัญญาทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงขึ้น

อิลเลอร์ และ ฟิงค์ลี (Eiler; & Pinkley. 2006) ศึกษาผลของการสอนกลวิธีอภิปัญญาโดยการนำความรู้เดิมมาใช้ การทำนาย และการเรียงลำดับเหตุการณ์ในการพัฒนาการอ่านของนักเรียนเกรด 1 พบว่าการสอนกลวิธีอภิปัญญาเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพและพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น และแสดงให้เห็นว่าการสอนกลวิธีอภิปัญญานั้นควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก

จากการรวบรวมแนวคิดอภิปัญญาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่าการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญาเป็นกลยุทธ์ที่สามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเนื่องจากกลยุทธ์อภิปัญญาเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาให้เกิดในตัวผู้เรียนได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญาที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านมาใช้ในการสอนอ่านนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ ม.1-3-Developing level) ที่เรียนรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรพื้นฐานพุทธศักราช 2544

อนึ่ง งานวิจัยนำกลยุทธ์อภิปัญญาตามแนวคิดของ โอ มาเลย์ และ ชาโมท์ (O' Malley; & Chamot. 1990) ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน การตรวจสอบติดตาม และการประเมินผลตนเองมาประยุกต์ใช้ ผู้วิจัยคาดหวังว่า การสอนกลยุทธ์อภิปัญญาจะเป็นวิธีสอนที่สามารถตอบสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรปฏิรูปการศึกษาในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางการอ่าน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการฝึกกลยุทธ์อภิปัญญา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการฝึกกลยุทธ์อภิปัญญา

คำถามการวิจัย

1. นักเรียนใช้กลยุทธ์อะไรในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
 - 1.1 นักเรียนกลุ่มเก่งใช้กลยุทธ์อภิปัญญาอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษ
 - 1.2 นักเรียนกลุ่มอ่อนใช้กลยุทธ์อภิปัญญาอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษ
2. นักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนที่ได้รับการฝึกกลยุทธ์อภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหรือไม่
3. คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนและหลังการฝึกมีความสัมพันธ์กันหรือไม่

ความสำคัญของการวิจัย

กลวิธีอภิปัญญาช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้อ่านเชิงรุกและกลายเป็นผู้อ่านที่อ่านด้วยตนเองหรือควบคุมกระบวนการคิดและกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปารีส์ และวินเกรด (Paris; & Wingrad. 1990:18) ซึ่งสนองต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่มุ่งจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ ผลจากการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ นักวิชาการด้านพัฒนาหลักสูตรและผู้เรียน ดังนี้

1. นักเรียนควรฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านสูงขึ้นและพัฒนาทักษะการอ่านจนถึงระดับที่อ่านได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถอ่านได้ในระดับวิเคราะห์วิจารณ์และมีความสามารถในการคิด
2. ครูผู้สอนกำหนดแนวทางการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านไปใช้พัฒนาการสอนอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการสอนอ่านนำกลวิธีการสอนอ่านตามแนวอภิปัญญาที่ได้ผลดีไปปรับใช้ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

ขอบเขตของการวิจัย

1 ขั้นก่อนการทดลอง การสำรวจกลวิธีอภิปัญญาที่นักเรียนใช้ในการอ่านภาษาอังกฤษ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่เรียนรายวิชา อ 33101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 9 ห้องเรียน 441 คน โดยประชากรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนห้องที่มีความสามารถอยู่ในระดับปานกลางที่มีการจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ โดยไม่รวมนักเรียน 3 ห้องเรียนที่มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 นี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ 135 คนได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 6 ห้องเรียน จากจำนวน 9 ห้องเรียน แล้วทำการแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม โดยใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาประกอบพิจารณาในการแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น นักเรียนกลุ่มเก่ง นักเรียนกลุ่มปานกลาง และนักเรียนกลุ่มอ่อน ได้นักเรียนกลุ่มเก่ง 98 คน นักเรียนกลุ่มปานกลาง 153 คน และนักเรียนกลุ่มอ่อนจำนวน 67 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายกลุ่ม

ตัวอย่างที่เป็นนักเรียนกลุ่มเก่งอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้จำนวนใกล้เคียงกันกับนักเรียนเก่งอ่อน และได้กลุ่มนักเรียนเก่งจำนวน 68 คน และกลุ่มนักเรียนอ่อนจำนวน 67 คน ส่วนนักเรียนกลุ่มปานกลางไม่นำมาวิเคราะห์ผลในครั้งนี้

2. ขั้นตอนการทดลอง การฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ เขตบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่เรียนรายวิชา อ 33101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 9 ห้องเรียน 513 คน ซึ่งประชากรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้มีระดับความสามารถด้านการอ่านอยู่ในระดับปานกลางซึ่งมีการจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ โดยไม่รวมนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงจำนวน 3 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะการทดลองคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ 1 ห้องเรียน จำนวน 32 คน ที่เรียนรายวิชา อ 33101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน 57 คน ซึ่งมีการชั้นเรียนแบบคละความสามารถและมีความสามารถวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง จากนั้นทำการทดสอบนักเรียนก่อนการฝึกโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพแล้ว นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนการฝึกกลวิธีอภิปัญญามาเรียงลำดับ และใช้เทคนิค 27% ของจุด เต็มพานในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ได้นักเรียนกลุ่มเก่ง 16 คน นักเรียนกลุ่มปานกลาง 25 คน และนักเรียนกลุ่มอ่อน 16 คน สำหรับนักเรียนกลุ่มปานกลาง ไม่นำมาวิเคราะห์ผลในครั้งนี้ หลังจากนั้นทำการสุ่มนักเรียนกลุ่มเก่ง 5 คน จาก 16 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างนักเรียนกลุ่มอ่อน 5 คน จาก 16 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการอ่านก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

เนื้อหาในบทอ่านที่ใช้ในการสอน

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดทำแผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยฝึกกลวิธีอภิปัญญาครั้งนี้เป็นบทอ่านประเภทสาธกโวหาร (Expository text) จากหนังสือแบบเรียน วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งมีความยากง่ายของคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์อยู่ในระดับที่กระทรวงศึกษากำหนดให้เป็นเนื้อหา ของนักเรียนที่เรียนช่วงชั้นที่ 3 ตามคู่มือการจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ระยะเวลาในการทดลอง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้เวลาในการทดลอง 16 คาบ ๆ ละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมเป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยดำเนินการ//

ด้วยตนเอง สำหรับเวลาที่ใช้ในการทดลองไม่นับรวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบและสัมภาษณ์ก่อนและหลังสอน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ มีดังนี้
 - การฝึกกลวิธีอภิปัญญา
2. ตัวแปรตาม มีดังนี้
 - 2.1 ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
 - 2.2 ระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ** หมายถึง ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ยุทธวิธีการอ่าน ดังนี้

- 1.1 การเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้ (Guessing meaning from context)
- 1.2 การจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ (Main idea)
- 1.3 การระบุรายละเอียดและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ (Supporting detail)
- 1.4 การเข้าใจความหมายของคำสรรพนามที่อ้างอิงแทนคำนามได้ (Pronoun reference)
- 1.5 ความสามารถในการอนุมานความสิ่งที่ไม่ปรากฏในบทอ่านได้ (Inference)

2. **กลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive strategies)** หมายถึง กลวิธีที่ผู้อ่านการควบคุมกระบวนการทางความคิดของตนเองในการวางแผนการเรียนรู้ และการตรวจสอบติดตามกระบวนการคิดที่เกิดขึ้นภายในใจของตนซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และการประเมินตนเองหลังจากกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านจบสิ้นลง ซึ่งประกอบด้วย 6 กลวิธีย่อย ดังนี้

1. **ความคิดก่อนการสอน (Advance Organizer)** หมายถึง อ่านความคิดหลัก และแนวคิดของเนื้อเรื่องที่จะต้องเรียนล่วงหน้าซึ่งบ่อยครั้งจะเป็นการอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อดูหลักการเรียบเรียงเนื้อหาและกระตุ้น/เสริมสร้างความรู้เดิม

2. **การวางแผนการจัดการ (Organizational Planning)** หมายถึง การวางแผนว่าจะให้บรรลุกิจกรรมการอ่านนั้นอย่างไร ได้แก่ การวางแผนเป็นส่วน ๆ ความต่อเนื่อง และความคิดหลักที่นำเสนอในเนื้อหาที่อ่าน

3. **การเลือกที่จะสนใจ (Selective Attention)** หมายถึง การใส่ใจกับหรืออ่านแบบรวดเร็วเพื่อหาคำหลัก วลีหลัก เครื่องหมาย ทางภาษาศาสตร์ ประโยคหรือชนิดของข้อมูล

4. **การจัดการตนเอง (Self-Management)** หมายถึง ค้นหาหรือจัดเรียงเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะ

ช่วยในการอ่าน เช่น การหาโอกาสเพื่อป้อนข้อมูลและฝึกฝนภาษาหรือเนื้อหาเพิ่มเติม

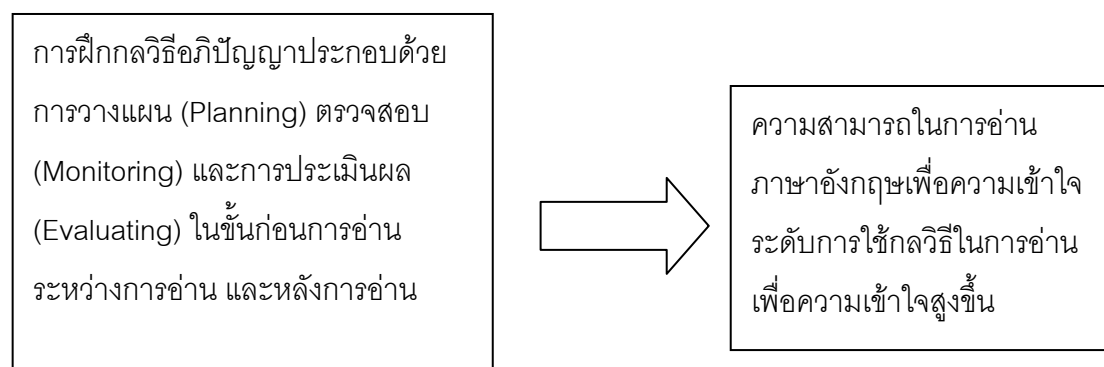
5. การตรวจสอบความเข้าใจ (Monitoring Comprehension) หมายถึง ตรวจสอบความเข้าใจขณะอ่าน ผู้ที่จะใช้กลวิธีการอ่านเพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่อง ตรวจสอบความสามารถของผู้เรียนและปัญหาในการทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง ตรวจสอบดูว่าจะสามารถใช้ความรู้เดิม มาช่วยในการทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องได้หรือไม่

6. การประเมินตนเอง (Self-Evaluating) หมายถึง การตัดสินใจว่าผู้อ่านประสบความสำเร็จในกิจกรรมการเรียนรู้มากขนาดไหน และประเมินว่าผู้อ่านบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ รวมทั้งทำการประเมินว่าทำไมผู้อ่านจึงประสบความสำเร็จในการอ่าน ตลอดจนประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการอ่าน

3. การฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน (Explicit Metacognitive Strategy Training) หมายถึง การสอนกลวิธีในการอ่านเพื่อความเข้าใจตามแนวคิดของ โอแมลลีย์ และชาโมร์ (O'Malley; & Chamot. 1990) และชาโมร์และคนอื่น ๆ (Chamot; et al. 1999) ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การตรวจสอบ (Monitoring) และการประเมินผล (Evaluating) ในขั้นก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่านซึ่งประกอบด้วย 6 กลวิธีย่อย ได้แก่ ความคิดก่อนการสอน การวางแผนการจัดการเลือกที่จะสนใจ การจัดการตนเอง การตรวจสอบความเข้าใจ และการประเมินตนเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยนำแนวทฤษฎี หลักการ และแนวคิดการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจของโอแมลลีย์ และชาโมร์ (O'Malley; & Chamot. 1990) และชาโมร์ และคนอื่น ๆ (Chamot; et al. 1999) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการสอนกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเพื่อความเข้าใจ

สมมติฐานในการวิจัย

1. หลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา นักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับสูงกว่าก่อนการฝึก
2. หลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา นักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น
3. คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนเก่งก่อนการฝึกและหลังการฝึกมีความสัมพันธ์กัน
4. คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนทั้งก่อนการฝึกและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อความสามารถ การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ 3) ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ และได้นำเสนอ ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน

- 1.1 คำนิยามของการอ่าน
- 1.2 ความเข้าใจในการอ่าน
- 1.3 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 1.4 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอภิปัญญา (Metacognitive Theory)

- 2.1 ความหมายและองค์ประกอบของอภิปัญญา
- 2.2 องค์ประกอบของกลวิธีอภิปัญญา
- 2.3 ความสำคัญของกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.4 การพัฒนากลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน
- 2.5 การสอนอ่านตามแนวกลวิธีอภิปัญญา
- 2.6 การประเมินความตระหนักในกลวิธีอภิปัญญา
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีอภิปัญญา
 - 2.8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน

1.1 คำนิยามของการอ่าน

นักวิจัยทางภาษา นักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน ได้ให้คำนิยามของการอ่าน ใ้ยาวนานาทรศนะด้วยกัน ดังนี้

กู๊ดแมน (Singhal, 2000: 46 อ้างอิงจาก Goodman, 1996) กล่าวว่า การอ่านคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาและความคิด การอ่านเป็นเกมการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) ซีร์ริตัน นีละคุปต์ (2530: 15-16) เกมการเดาทางภาษาศาสตร์ หมายความว่า

ขณะที่ผู้อ่านอ่านไปนั้นจะเดาหรือทายล่วงหน้าอยู่ตลอดเวลาถึงสิ่งที่คาดว่าจะพบในบทอ่าน ตามนิยามของ กู๊ดแมนนั้นผู้อ่านมีความกระตือรือร้นในการใช้กลวิธีที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่าน นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นกระบวนการสร้างความหมายโดยผู้อ่านใช้กลวิธีเพื่อสร้างความเข้าใจในการอ่านอีกด้วย

แฮริส และ สมิธ (Harris; & Smith. 1976: 14) กล่าวว่า การอ่านเป็นรูปแบบของการสื่อความหมาย การแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนลงบนกระดาษ ตามด้วยภาษาตามลักษณะการเขียนของแต่ละคน ส่วนผู้อ่านจะสามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิม และความสามารถในการใช้กระบวนการคิดมาช่วยในการตีความของผู้อ่าน ซึ่งได้แก่ ความรู้ทางภาษาของผู้อ่าน ความรู้และความคิดที่สำคัญของเรื่อง ตลอดจนความคุ้นเคยในเรื่องนั้น ๆ

พยอม ธรรมบุตร (2536: 43) กล่าวว่า การอ่าน คือการสื่อสารระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้เขียนมีความคิดและใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดนั้นออกมาในรูปของบทอ่าน ผู้อ่านจะต้องอ่านเพื่อตีความคิด เนื้อหาสาระออกมาจากบทอ่าน

คูเปอร์ (Cooper. 1978: 3) ได้นิยามการอ่านว่า หมายถึงกระบวนการสร้างความหมายของผู้อ่านจากเนื้อหาที่เป็นตัวอักษรโดยอาศัยความรู้ หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาช่วยในการทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ซึ่งเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและเนื้อหา สอดคล้องกับนิยามการอ่านของ แลพปี และฟลัด (Lapp; & Flood. 1986: 5-6) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการแปลรหัสจากตัวอักษรเป็นเสียง และเป็นกระบวนการรับความหมายจากตัวอักษรที่เรียกว่า การอ่าน เพื่อความเข้าใจ นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยผู้อ่านจะต้องรับรู้ สามารถตีความ ตั้งสมมติฐาน และประเมินสิ่งได้จากกระบวนการดังกล่าว

จากคำนิยามที่กล่าวมาข้างต้น สามารถประมวลความหมายของการอ่านได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนโดยอาศัยตัวอักษรเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ผู้อ่านพยายามแปลความหมายจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนสร้างขึ้น ซึ่งกระบวนการแปลความหรือถอดความจากสิ่งที่อ่านนั้น ผู้อ่านต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์เดิมที่มีมาช่วยในการตีความ และอนุมานความเพื่อให้สามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อมากขึ้น

1.2 ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นวัตถุประสงค์หลักของการอ่าน ในทรรศนะของผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านไม่ถือว่า การอ่านที่ปราศจากความเข้าใจเป็นการอ่านที่แท้จริง ดังนั้นความเข้าใจใน

การอ่านจึงมีความสำคัญต่อผู้อ่านด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน เช่น อ่านเพื่อสาระ อ่านเพื่อความบันเทิง เป็นต้น แต่สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน คือ ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เพราะถ้าหากไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่านหรือไม่สามารถตีความ หรือแปลความหมายของสิ่งที่อ่านได้ก็ไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ แก่ผู้อ่าน ดังนั้น ความเข้าใจในการอ่านจึงเป็นความสามารถที่มีความสำคัญต่อการอ่านอย่างยิ่ง ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่านไว้ที่น่าสนใจ ดังนี้

สมุทฺร เซ็นเซาวนิช (2540: 73) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า คือ ความสามารถที่จะอนุมานข้อสนเทศ หรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดที่จะทำได้

เซฟเพิร์ด (Shephard. 1983: 79) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านที่สามารถใช้ความคิดติดตามสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ ผู้อ่านจะสามารถเข้าถึงจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ก็ต่อเมื่อสามารถเข้าใจภาษาของผู้เขียนและสามารถตีความได้ตรงกับความตั้งใจของผู้เขียนที่ต้องการสื่อถึงผู้อ่าน

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1985: 372-375) ได้นิยามความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านค้นหาความหมายที่ผู้อ่านเขียนไว้ในรูปของตัวอักษร ซึ่งการที่ผู้อ่านสามารถตีความหมายได้นั้นต้องอาศัยความสามารถด้านภาษา โครงสร้างของภาษา และความหมาย นอกจากนี้ การอ่านเพื่อความเข้าใจถือเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับบทอ่าน โดยผู้อ่านอาศัยความรู้เดิมมาช่วยในการคาดเดาเกี่ยวกับเรื่องราวที่อ่าน

สเตรง (Strang. 1969: 14) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านหมายถึงผู้อ่านมีความสามารถในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ การจับใจความสำคัญและรายละเอียด สามารถสรุปหรือย่อความ และบอกโครงสร้างของบทอ่านประเภทต่าง ๆ ได้ เช่น การเปรียบเทียบ การขัดแย้ง การลำดับเหตุการณ์ สามารถที่จะอ่านแล้วทราบอารมณ์ หรือเจตนาในการเขียนเรื่องนั้นๆของผู้เขียน สามารถประเมินในสิ่งที่อ่านได้ สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ความเข้าใจในการอ่านยังหมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถนำความรู้ และแนวคิดของผู้เขียนมาใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันทั้งในปัจจุบันและอนาคต สามารถสร้างจินตนาการว่าอยู่ในเหตุการณ์ของเรื่อง และตัดสินใจได้ว่าถ้าเป็นตนเองอยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ จะทำอย่างไรและทำไมจึงทำเช่นนั้น

จากนิยามความหมายของความเข้าใจในการอ่านของนักการศึกษาที่กล่าวมาแล้วนั้น จึงพอจะสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านหมายถึง ความสามารถของผู้อ่านที่ใช้กระบวนการคิดเพื่อค้นหาความหมาย ตีความ สรุปความ จากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ความรู้ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการสร้างความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้

1.3 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

แชปแมน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2536: 24-25 อ้างอิงจาก Chapman. 1987) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้นั้น มี 3 ประการด้วยกัน ดังนี้

1. ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม (Schema) ของผู้อ่านเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านที่แตกต่างกัน ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่จะเข้าใจเรื่องที่จะอ่านได้ดีและเร็ว

2. อภิปัญญา (Metacognition) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการควบคุมกระบวนการคิดมาใช้ในการตีความหรือสร้างความหมาย และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านซึ่งมีหลายวิธี เช่น การเดาความหมายจากบริบท ซึ่งเป็นกลวิธีที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจการอ่านยิ่งขึ้น

3. โครงสร้างของเนื้อความ (Text structure) โครงสร้างของเนื้อความเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจบทอ่านได้เป็นอย่างดี โครงสร้างของเนื้อความแต่ละประเภทจะมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน ถ้าผู้อ่านสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของเนื้อความนั้น ๆ และทราบจุดมุ่งหมายของผู้เขียนก็จะช่วยให้เข้าใจเนื้อความของเรื่องที่จะอ่านได้เป็นอย่างดี

วิลเลียมส์ (Williams. 1986: 3-7) กล่าวว่าองค์ประกอบที่ส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพนั้น มีดังนี้

1. ผู้อ่านมีความรู้เรื่องระบบการเขียน (Knowledge of writing system) หมายถึง การที่ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ในด้าน การสะกดคำ การผสมคำ และการอ่านออกเสียง

2. ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา (Knowledge of the language) หมายถึง การที่ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จในการอ่านได้จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำ ความหมายของคำและการเรียบเรียงคำ

3. ผู้อ่านมีความสามารถในการตีความ (Ability to interpret) หมายถึง การที่ผู้อ่านเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของข้อความนั้นๆ เข้าใจวิธีการเรียบเรียงเนื้อหา ตลอดจนเข้าใจความสัมพันธ์ของประโยคต่างๆ และสามารถติดตามความคิดของผู้เขียนได้อีกด้วย

4. ผู้อ่านมีความรู้รอบตัว (Knowledge of the world) หมายถึง การที่ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และสามารถนำมาช่วยในการทำความเข้าใจ ความรู้รอบตัวได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับความคุ้นเคยเกี่ยวกับข้อเขียน วัฒนธรรม การเมือง นันทนาการ และการกีฬา เป็นต้น

5. ผู้อ่านมีจุดประสงค์ในการอ่านและวิธีการอ่าน (Reason for reading and reading style) หมายถึง ในการอ่านนั้นผู้อ่านมีเหตุผลในการอ่านที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการเลือกวิธีการอ่าน ดังนั้นผู้อ่านจะต้องพิจารณาว่าตนเองกำลังอ่านอะไร อ่านเพื่ออะไร และเลือกวิธีการอ่านอย่างไรให้เหมาะสม

กู๊ดแมน (Goodman. 1971: 25-27) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน จึงต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การอ่านประสบผลสำเร็จ ดังนี้

1. ความรู้ด้านตัวภาษา (Linguistic knowledge) โดยในระยะแรกผู้อ่านจะต้องเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร และความหมายของคำ และจะสามารถอ่านได้เข้าใจยิ่งขึ้นเมื่อมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้น

2. ประสบการณ์และความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Schema) หมายถึงการที่ผู้อ่านสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาช่วยในการทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

3. ความสมบูรณ์ของความคิดรวบยอด และความหมายของบทอ่านหรือข้อเขียน (Conceptual or semantic completeness) การที่ผู้อ่านจะสามารถอ่านข้อความได้เข้าใจได้นั้นจำเป็นที่บทอ่านจะต้องมีความสมบูรณ์ และสื่อถึงแนวคิดที่ชัดเจน เว้นเสียแต่ว่าผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาก่อน

4. ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของบทอ่าน (Text schema) บทอ่านที่ผู้เขียนต้องการสื่อความนั้นจะมีโครงสร้างที่แตกต่างกันไปตามจุดประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน นอกจากนี้ผู้อ่านที่อยู่นอกเหนือจากบริบททางวัฒนธรรมและความเชื่อของผู้เขียนก็อาจจะไม่ประสบความสำเร็จในการอ่านได้

คาซาเนฟ (Casanave. 1987: 2-3) ได้สรุปองค์ประกอบในการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ผู้อ่านต้องมีความสามารถในการถอดรหัส ดีความตัวอักษรแล้วสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ในบทอ่านนั้น

2. ความเหมาะสมของบทอ่านกับระดับความสามารถของผู้เรียน หมายถึง บทอ่านที่นำเสนอมีโครงสร้างที่ผู้อ่านที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้ว

3. ความสอดคล้องของความรู้เดิมและความรู้ใหม่ของผู้อ่าน หมายถึงการที่ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจบทอ่านได้ดีนั้นจะต้องมีความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับความรู้ใหม่ที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ในบทอ่าน

4. ความสามารถในการคิดหาทางแก้ปัญหาที่ข้อสงสัยที่เกิดขึ้นระหว่างการอ่าน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในการอ่านแต่ละครั้ง ผู้อ่านต้องทราบจุดประสงค์ในการอ่านของตนว่าอ่านเพื่ออะไร ตลอดจนสามารถเลือกใช้กลยุทธ์ในการอ่านให้เหมาะสม ซึ่งการที่ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จในการอ่านได้ จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกันไม่ว่าจะเป็นจุดประสงค์ในการอ่าน ความรู้ด้านตัวภาษาที่เพียงพอ ความยากง่ายของบทอ่านที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้อ่าน ตลอดจนมีความรู้หรือประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

1.4 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่าน สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงคือระดับความเข้าใจในการอ่านเพื่อที่จะสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การอ่านได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน ได้มีนักการศึกษาด้านการอ่านหลายท่านได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

เบอร์มิสเตอร์ (Burmeister. 1974: 147-148) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งดัดแปลงมาจากขั้นตอนการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's taxonomy) ไว้ดังนี้

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถจดจำในสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวไว้ได้แก่ การจำหรือการเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญ และลำดับเหตุการณ์สำคัญของเรื่องที่อ่าน

2. ระดับการแปลความ (Translation) เป็นระดับที่ผู้อ่านนำข้อความที่อ่านเข้าใจแล้วไปแปลเป็นรูปแบบอื่นๆ เช่น การแปลจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความสำคัญของเรื่องไปทำแผนภูมิ เป็นต้น

3. ระดับการตีความ (Interpretation) เป็นระดับที่ผู้อ่านเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์ต่างๆ ที่ผู้เขียนมิได้กล่าวไว้โดยตรง เช่น การหาเหตุจากผลที่เกิดขึ้นในเรื่องที่อ่าน การคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป การจับใจความสำคัญของเรื่องโดยที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้อย่างชัดเจนหรือกล่าวโดยทั่วไป เป็นต้น

5. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจหลักการและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงจนประสบผลสำเร็จ

6. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถแยกแยะส่วนประกอบย่อยเข้าด้วยกันเป็นส่วนใหญ่ เช่น การวิเคราะห์โฆษณาชวนเชื่อ การวิเคราะห์บทประพันธ์ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

7. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นระดับความสามารถที่ผู้อ่านสามารถนำข้อคิดจากการอ่านมาสรุปเรียบเรียงใหม่

8. ระดับการประเมินผล (Evaluation) เป็นระดับความสามารถที่ผู้อ่านสามารถพิจารณาตัดสินใจสิ่งที่อ่านโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นบรรทัดฐานว่าอะไรเป็นเรื่องจริง จินตนาการ ความคิดเห็น หรือความเชื่อในเรื่องที่อ่าน

นัททอล (Nuttall. 1996: 188-189) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 5 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (Literal comprehension) หมายถึงความเข้าใจในสิ่งที่ระบุไว้อย่างชัดเจนในบทอ่าน

2. ความเข้าใจในระดับตีความ (Interpretation comprehension) หมายถึง ความเข้าใจในการตีความเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือการพยายามให้ได้ข้อเท็จจริงจากบทอ่านด้วยวิธีการต่างๆ

3. ความเข้าใจในระดับอ้างอิง (Inference comprehension) หมายถึงความเข้าใจในสิ่งที่ระบุไว้โดยนัยหรือไม่ได้กล่าวไว้โดยตรงในบทอ่าน

4. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (Evaluation comprehension) หมายถึงการตัดสินบทอ่านว่าผู้เขียนพยายามจะสื่อสารอะไร และทำได้เพียงใด

5. ความเข้าใจระดับตอบสนองส่วนบุคคล (Personal response comprehension) หมายถึงการที่ผู้อ่านตอบสนองต่อบทอ่านโดยตรง โดยไม่มีอิทธิพลของผู้เขียนเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่การตอบสนองนั้นจะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ปรากฏชัดในบทอ่าน กล่าวคือไม่ได้ตอบสนองเฉพาะในฐานะผู้อ่าน แต่เป็นการรวมเอาความรู้สึกของผู้เขียนเข้ามาด้วย ดังนั้นอย่างน้อยที่สุด การตอบสนองก็มาจากความเข้าใจในบทอ่าน และทัศนะของผู้อ่านที่สามารถอธิบายได้ว่าทำไมจึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกอย่างนั้น

สมิธ (Smith. 1985: 262) ได้แบ่งระดับความเข้าใจออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร (Literal comprehension) หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมาย และจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ตามตัวอักษรที่ปรากฏ การอ่านระดับนี้เป็นความเข้าใจขั้นต้นพื้นฐาน แต่เป็นส่วนสำคัญของการอ่านในชีวิตประจำวัน เช่น การอ่านป้ายต่างๆ และการโฆษณา เป็นต้น

2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretation) หมายถึงการที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความได้ลึกซึ้งกว่าในระดับแรก เป็นการตีความสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง ในการทำความเข้าใจต้องอาศัยความเข้าใจในระดับแรกเป็นพื้นฐาน ผนวกกับกระบวนการคิดในการตีความ เช่น การสรุปความ การคาดการณ์ล่วงหน้า เป็นต้น

3. ความเข้าใจขั้นวิจารณ์ (Critical reading) หมายถึงการที่ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองในการวิเคราะห์ วิจารณ์ ตัดสิน และประเมินในสิ่งที่อ่านได้จึงจะสามารถเข้าใจบทอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยทักษะความเข้าใจใน 2 ระดับแรกเป็นพื้นฐาน เพราะความเข้าใจในระดับนี้ผู้อ่านต้องพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด หรือเห็นด้วยกับแนวคิดของผู้เขียนหรือไม่

นอกจากนี้ มิลเลอร์ (Miller. 1990: 4-7) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 4 ระดับ ซึ่งใกล้เคียงกับแนวคิดที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนี้

1. ความสามารถในระดับแปลความ (Textually explicit comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายซึ่งผู้เขียนได้นำเสนอไว้ในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมาได้ โดยสามารถ

ระบุความคิดหลัก และความคิดรองของเรื่อง ตลอดจนเรียงลำดับ เหตุการณ์ และหัวข้อเรื่องต่างๆ ในบทอ่านได้

2. ความสามารถในระดับตีความ (Textually implicit comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนมิได้นำเสนอไว้โดยตรงในบทอ่าน ผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้และเหตุผลของตนเข้ามาช่วยในการพิจารณาตัดสินเพื่อทำความเข้าใจกับบทอ่านนั้น ในระดับนี้ผู้อ่านจะสามารถตอบคำถามเชิงอ้างอิงได้ ตลอดจนสามารถสรุปและทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป รวมทั้งสามารถรับรู้ถึงอารมณ์ ความคิด และวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้

3. ความสามารถในการวิจารณ์ (Critical reading) เป็นระดับการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินสิ่งที่อ่าน โดยสามารถแยกแยะความแตกต่างของข้อมูลที่อ่านได้ว่าอะไรคือ ข้อเท็จจริง อะไรคือความเชื่อ และอะไรคือความคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้เขียน สามารถเปรียบเทียบเนื้อหาของบทอ่านกับข้อมูลที่พบจากแหล่งอื่นๆ ได้ ตลอดจนสามารถเข้าใจภาษาเชิงอุปมาอุปไมยที่ผู้เขียนนำเสนอได้

4. ความสามารถในระดับความคิดสร้างสรรค์ (Scripturally implicit comprehension) เป็นความเข้าใจในระดับสูงโดยผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน นอกเหนือจากสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่านเพื่อทำการสังเคราะห์เนื้อหาและนำไปประยุกต์ใช้

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าความเข้าใจในการอ่านมีหลายระดับด้วยกัน และจะเห็นได้ว่าการแบ่งระดับความเข้าใจนั้นมีตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน คือ ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร แล้วค่อยต่อยอดไปยังขั้นที่ต้องอาศัยการตีความ และระดับวิเคราะห์วิจารณ์ ซึ่งเป็นระดับความเข้าใจขั้นสูง ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับนักเรียน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงระดับความสามารถในการอ่านด้วยว่าต้องการให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านระดับใด มีวิธีการใดบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์หรือมีความสามารถในการอ่านในแต่ละระดับ แล้วฝึกให้ผู้เรียนรู้ชัดและใช้วิธีการเหล่านั้น โดยในการสอนแต่ละครั้งครูผู้สอนจะต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ของข่ายเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อที่จะได้พัฒนาการอ่านให้มีประสิทธิผลมากที่สุด

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอภิปัญญา (Metacognitive Theory)

2.1 ความหมายของอภิปัญญาและองค์ประกอบของอภิปัญญา

จากการศึกษาเอกสาร และตำรา พบว่าคำว่า “อภิปัญญา” (Metacognition) มีผู้ให้ความหมาย ดังนี้

ครอส และปารีส (Cross; & Paris. 1988:131) ได้ให้ความหมายของคำว่าอภิปัญญาว่า

หมายถึง ความรู้และการควบคุมของผู้อ่านที่มีต่อกระบวนการคิดและกิจกรรมการเรียนรู้

แบ็บส์ และโม (Babbs; & Moe. 83: 422) อธิบายว่า อภิปัญญา คือความสามารถในการตรวจสอบความรู้ด้านปัญญาของตนเอง หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่ควบคุมเกี่ยวกับการคิด ถ้านำความหมายนี้ไปประยุกต์ใช้กับการอ่าน ก็จะหมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเลือกใช้ทักษะและกลวิธีที่เหมาะสม กับงานที่แตกต่างกัน

โอมัลเลย์ (Robin. 1987: 23; อ้างอิงจาก O'Malley. 1983) ให้ความหมายของ อภิปัญญาไว้ ดังนี้

1. เป็นความรู้เกี่ยวกับกระบวนการต่างๆที่นำมาซึ่งความรู้ความเข้าใจ
2. เป็นการควบคุมความรู้หรือการควบคุมการปฏิบัติการ หรือการจัดการตนเอง โดยใช้

กระบวนการวางแผน การตรวจสอบ และการประเมินผล โอมัลเลย์ ยังสรุปว่า “นักเรียนผู้รู้ซึ่งวิธีการทางอภิปัญญาเปรียบเสมือนผู้เรียนที่ปราศจากทิศทาง ความสามารถในการทบทวนความก้าวหน้าความสำเร็จและทิศทางการเรียนรู้ในอนาคตของตนเอง”

เบเกอร์ และบราวน์ (Baker; & Brown. 1984: 22) ให้ความหมายอภิปัญญาว่า หมายถึง ความสามารถที่จะคิด พิจารณา และควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง

บิเลอร์ และสโนว์แมน (Biehler; & Snowman. 1993: 390) ให้ความหมายของ อภิปัญญาว่า หมายถึง ความรู้ของพวกเราในการปฏิบัติงาน และรู้ว่าจะใช้กลวิธีนั้น ๆ ให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้

ลีเฮย์ และแฮร์ริส (Leahey; & Harris. 1997: 221) ให้ความหมายของอภิปัญญาว่า หมายถึง ความรู้ การตระหนักรู้ และการตรวจสอบพุทธิพิสัยของตน

สปริง (Spring. 1985: 291) ให้ความหมายของอภิปัญญาว่า คือ ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดขึ้นโดยรู้ตัวว่า พวกเขารู้กระบวนการเรียนรู้ของตนเองที่เกิดขึ้นได้อย่างไร และกฎเกณฑ์การเรียนรู้ในการเรียนรู้นั้นมีอะไรบ้าง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเริ่มรู้จักประเมินตนเองได้ตลอดเวลาว่าพวกเขาู้หรือยังไม่รู้อะไรบ้าง อันจะนำไปสู่การตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน และรู้จักเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการอ่านนั้นไปใช้ได้ รู้จักตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง (Comprehension monitoring) และเป็นผู้ประเมินความสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งรวมถึงจุดมุ่งหมายการอ่านที่ตั้งไว้ด้วย

เออร์วิน (Irwin. 1986: 6) ให้ความหมายของอภิปัญญาที่ใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่เรียกว่า กระบวนการสร้างเพื่อความเข้าใจ ว่า คือ การรู้จักคิดและควบคุมกระบวนการที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้โดยการปรับกลยุทธ์เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจนั้น

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า อภิปัญญา หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการตระหนักรู้และเข้าใจด้านพุทธิพิสัยตรวจสอบและควบคุมกระบวนการคิดของตนโดยติดตามกระบวนการอ่านและการปรับเปลี่ยนกลวิธีที่ใช้ในการอ่านเพื่อให้สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านและสามารถปฏิบัติภาระงานตามเป้าหมายที่วางไว้ ตลอดจนการประเมินตนเองอันจะนำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายในการอ่าน และรู้จักเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการอ่านนั้นไปใช้ได้ ทำให้ผู้อ่านมีทิศทางในการอ่านที่ชัดเจน

จาคอบ และปารีส (Jacob; & Paris. 1987: 258-259) ได้แบ่งองค์ประกอบอภิปัญญาออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน ได้แก่

1. การประเมินตนเอง (Self-appraisal) หมายถึง การประเมินที่บุคคลนั้น ๆ ู้เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย และยังหมายถึง ความสามารถ ความรู้ หรืออาจจะเกี่ยวข้องของการประเมินงานหรือการพิจารณากลวิธีที่จะนำมาใช้ และการประเมินกระบวนการคิดในการประเมินตนเองยังประกอบด้วย

1.1 คือ การที่ผู้อ่านมีความรู้แจ้ง (declarative knowledge) ต่อกระบวนการที่นำมาซึ่งความรู้ความเข้าใจ เช่น ผู้อ่านรู้ว่าชื่อเรื่องนั้นตนเองคุ้นเคยมาก่อน และรู้ว่าความรู้เดิม (prior knowledge) ส่งผลต่อความเร็วในการอ่าน และมีส่วนช่วยในการทำความเข้าใจบทอ่าน

1.2 ความรู้ในขั้นตอน (Procedural knowledge) คือ ความตระหนักรู้ในกระบวนการคิด เช่น นักเรียนรู้ว่าจะอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องได้อย่างไร และรู้ว่าจะใช้บริบทช่วยในการเดาความหมายของคำศัพท์ได้อย่างไร ตลอดจนรู้ว่าจะสามารถสรุปเรื่องในขณะที่อ่านได้อย่างไร ซึ่งความตระหนักรู้ในกระบวนการพุทธิพิสัยนี้เกี่ยวข้องกับการคิดเป็นปัจจัยพื้นฐานของกลวิธีอภิปัญญา

1.3 ความรู้ในเงื่อนไข (Conditional knowledge) คือ ความตระหนักรู้ถึงเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ เช่น ทำไมกลวิธีนี้จึงมีประสิทธิภาพ เมื่อไหร่ที่ควรนำกลวิธีนั้นไปประยุกต์ใช้ และรู้ว่ากลวิธีนั้น ๆ เหมาะสมที่จะนำไปใช้

2. การจัดการตนเอง (Self - management) หมายถึง ลักษณะเชิงรุกที่ผู้อ่านนำความรู้ที่มีไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการจัดการตนเองต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมการควบคุมการคิดของตน ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ด้วยกัน ดังนี้

2.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การเชื่อมต่อกลวิธีพุทธิพิสัยไปสู่เป้าหมายด้านพุทธิพิสัย เช่น ผู้อ่านที่เก่งจะปรับอัตราเร็วในการอ่าน และมาตรฐานของความเข้าใจในการอ่าน โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ของงาน และภาระงานที่ผู้อ่านต้องทำ

2.2 การประเมินผล (Evaluation) เช่น ผู้อ่านสามารถประเมินความเข้าใจของตนเอง ในขณะที่หยุดอ่าน สามารถถอดความ ตอบคำถามจากบทอ่าน และสรุปข้อมูลจากบทอ่าน

2.3 การควบคุมตนเอง (Regulation) ในการจัดการกระบวนการคิดผู้อ่านมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบติดตามความก้าวหน้า และหลังจากนั้นทบทวนหรือปรับเปลี่ยนแผน และกลวิธีต่าง ๆ โดยขึ้นอยู่กับว่าผู้อ่านทำงานได้ดีเพียงใด การควบคุมตนเองเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนตามจุดประสงค์ของภาระงาน ตลอดจนความสำเร็จ และความล้มเหลวในการอ่านของตน

เบเกอร์ และบราวน์ (Baker; & Brown. 1984: 22) กล่าวว่า อภิปัญญาประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ความตระหนักว่าทักษะใด กลวิธีใด และแหล่งความรู้ใด ที่จำเป็นต้องนำมาปฏิบัติภาระงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสามารถในการใช้กลไกในการตรวจสอบตนเอง เพื่อทำให้เกิดความแน่ใจว่าประสบผลสำเร็จ เมื่อการปฏิบัติภาระงานเสร็จสิ้นลง เช่น การตรวจสอบผลของความพยายามในการแก้ปัญหา การวางแผนขั้นต่อไป การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเพียรพยายาม การทดสอบการทบทวนกลวิธีในการเรียน และการแก้ปัญหาที่ประสบ โดยการนำกลวิธีอื่นมาทดแทน

ฟลาวเวลล์ (Flavell. 1979: 906) กล่าวว่า อภิปัญญา หมายถึง การเรียนรู้ที่จะเรียน ในลำดับแรกเป็นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ และเป็นการพัฒนาตนเองในฐานะที่เป็นผู้เรียน ลำดับที่สองเป็นการวางแผนการเรียนรู้ และ ลำดับที่สามเป็นการค้นหาและเลือกใช้กลวิธีต่างๆที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆต่อไป

1. ความรู้ในทางอภิปัญญา (Metacognitive knowledge) เป็นความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เรียน และความรู้จักตนเอง เช่น “ฉันรู้ว่าการเรียนไวยากรณ์เป็นเรื่องยากสำหรับฉัน”

2. ประสบการณ์ในทางอภิปัญญา (Metacognitive experience) เป็นการใช้ความคิดอย่างมีสติและรู้สึกตัว เช่น รู้สึกและเข้าใจว่าตัวเองไม่เข้าใจ หรือเข้าใจในสิ่งนั้นๆ

3. เป้าหมายหรืองาน (Goals and tasks) เป็นการกำหนดจุดประสงค์หรืองานที่จะทำได้ให้แน่นอน

4. การกระทำและกลวิธี (Action and strategies) วิธีการที่บุคคลใช้เพื่อไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ตัวอย่างเช่น การตรวจสอบความก้าวหน้าของการทำงาน หรือการตัดสินใจว่าจะพยายามเดาความหมายของคำศัพท์ และเมื่อไม่สามารถเดาได้แล้วจึงไปเปิดพจนานุกรม

ในปัจจุบันได้มีการนำอภิปัญญามาใช้กับกิจกรรมการอ่าน จึงเกิดคำว่า metacomprehension ซึ่งหมายถึง การที่ผู้อ่านตระหนักและควบคุมตัวเองในขณะที่ทำความเข้าใจ

และการใช้กลวิธีในการสร้างความหมายสิ่งที่อ่าน บราวน์ (Fitzgerald. 1983: 250; อ้างอิงจาก Brown. 1980) กล่าวว่า metacomprehension ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ

1. ท่านรู้เมื่อท่านรู้ (You know when you know and when you don't know) หมายถึง การที่เราตระหนักว่าเมื่อไรเราเข้าใจ และเมื่อไรเราไม่เข้าใจ

2. ท่านรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ท่านรู้ (You know what it is that you know)

3. ท่านรู้ว่าอะไรคือสิ่งจำเป็นที่ต้องรู้ (You know what it is that you need to know)

4. ท่านรู้ประโยชน์ของกลวิธีที่นำมาใช้ (You know the usefulness of intervention strategies) ในการอ่าน

อภิปัญญาประกอบด้วยความรู้ 2 ประเภท คือ

1. ความรู้ของผู้อ่านในการเลือกใช้กลวิธีเพื่อเรียนรู้จากตำรา

2. การควบคุมที่ผู้อ่านใช้ในขั้นตอนระหว่างอ่าน เมื่อมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกันต่าง ๆ กัน (Flavell. 1978: 97-105)

แมคเนล (Mcneil. 1984: 83-84) ให้ความเห็นว่า แม้ว่าครูส่วนใหญ่จะถูมองว่าประสบความสำเร็จในการช่วยนักเรียนให้เข้าบทอ่าน โดยกระตุ้นให้ใช้ความรู้เดิมเพื่ออนุมานความในขณะอ่าน แต่มักจะไม่ค่อยประสบผลสำเร็จในการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักนำกลวิธีเหล่านี้มาปรับเปลี่ยนได้ด้วยตนเองในการอ่านบทอ่านที่ไม่เคยอ่านมาก่อน ทั้งนี้เพราะครูไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการสอนให้นักเรียนมีสติในการควบคุมการใช้กลวิธีอ่าน และการควบคุมตนเองในขณะอ่าน นั่นคือวิธีทางอภินิญญาณนั่นเอง อภินิญญาณไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถใช้กลวิธีอ่านที่ถูกต้องเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ตระหนักถึงความสำคัญ และประเมินกลวิธีเหล่านั้นอีกด้วย กระบวนการทางอภินิญญาณในการอ่านที่แมคเนล (Mcneil) เสนอประกอบด้วย

1. การรู้จักตนเอง (Self-knowledge) คือ การตระหนักถึงจุดเด่น และจุดด้อยของตนในการทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

2. การรู้ภาระงาน (Task-knowledge) คือ การที่ผู้อ่านรู้ความสำคัญในการเลือกใช้กลวิธี การอ่านที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับภาระงาน องค์ประกอบสำคัญของการรู้ภาระงานได้แก่ การรู้คุณค่าในการกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน การวางแผนการอ่าน และ วิธีการประเมินความก้าวหน้า และการอ่านบททวนใหม่

3. การตรวจสอบตนเอง (Self-monitoring) คือ การอ่านที่ผู้อ่านรู้ว่าเข้าใจหรือไม่สิ่งที่อ่าน และรู้ว่าจะทำอย่างไรเมื่อไม่เข้าใจบทอ่าน และรู้ว่าควรทำอย่างไรเมื่ออ่านไม่เข้าใจ เช่น อ่านซ้ำ อ่านต่อไป และหาความกระจ่างในช่วงต่อไปของบทอ่าน เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอภิปัญญาสามารถนำไปปรับใช้ได้กับภาระงานทุกรูปแบบในชีวิตประจำวัน การนำกลไกในการตรวจสอบตนเองไปใช้ ก็คือ การตรวจสอบความรู้และกลวิธีที่ใช้ในการปฏิบัติงานและการปรับเปลี่ยนการใช้กลวิธีอย่างยืดหยุ่นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติภาระงาน กลวิธีอภิปัญญา มีองค์ประกอบที่สำคัญต่าง ๆ ในการอ่าน อันได้แก่กลวิธีการวางแผน การกลวิธีตรวจสอบความเข้าใจและการปรับเปลี่ยนการใช้กลวิธีเพื่อช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน และประเมินการใช้กลวิธีต่างๆ และความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ตลอดจนกระบวนการอ่านที่เกิดขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น การวางแผนล่วงหน้า คือ การกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน ส่วนการตรวจติดตามความเข้าใจระหว่างการอ่าน คือ การปรับเปลี่ยนกลวิธีระหว่างการอ่าน และการประเมินความสามารถในการเรียนของตนเอง ตลอดจนการวางแผนขณะดำเนินงาน เช่น การทบทวนการเรียนรู้ของตนเอง และการตรวจสอบประเมินผล

2.2 กลวิธีอภิปัญญาและองค์ประกอบของกลวิธีอภิปัญญา

บราวน์ และ พาลินซาร์ (Chamot. 1987: 72; อ้างอิงจาก Brown; & Palincsar. 1982) ได้ให้คำจำกัดความของกลวิธีอภิปัญญาว่าเกี่ยวกับความนึกคิดในกระบวนการเรียนรู้ การวางแผนในการเรียนรู้ การควบคุมการเรียนรู้ในขณะที่การเรียนรู้กำลังเกิดขึ้น และการประเมินตนเองในการเรียนรู้ หลังจากกิจกรรมการเรียนรู้จบสิ้นลง กลวิธีอภิปัญญาสามารถประยุกต์นำไปใช้กับภาระงานในการเรียนรู้ทุกรูปแบบ โดยแตกต่างจากกลวิธีเชิงพุทธิพิสัย (Cognitive strategies) ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับภาระงานเฉพาะ และจุดประสงค์ในการเรียน และยังไม่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับภาระงานทุกรูปแบบที่ใช้ในการเรียนอีกด้วย กลวิธีอภิปัญญาจึงเป็นกลวิธีที่ผู้อ่านใช้กระบวนการใช้เหตุผลอย่างมีสติ จึงสำคัญต่อการอ่านเมื่อผู้อ่านมีสติในขณะที่ใช้เหตุผล ก็จะสามารถเข้าถึงและประยุกต์ใช้เหตุผลนั้น เมื่ออ่านบทอ่านที่มีสถานการณ์คล้ายคลึงกันได้

แมทลิน (Matlin. 1983: 248) ให้ความหมายของกลวิธีทางปัญญาว่าเป็นความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับกระบวนการทางปัญญา โดยเปลี่ยนจากการรับรู้ภายนอกมาเป็นกระบวนการทางสมอง ซึ่งกลวิธีนี้เป็นกระบวนการที่น่าสนใจ เพราะเป็นกระบวนการทางปัญญาไตร่ตรองความคิด และเป็นกลวิธีที่มีความสำคัญ เพราะความรู้เกี่ยวกับระบบทางความคิดสามารถนำไปใช้ในการจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ และเลือกกลวิธี เพื่อพัฒนาการแสดงออกด้านปัญญาในอนาคต

บราวน์ และคนอื่น ๆ (O'Malley. 1995: 44; อ้างอิงจาก Brown et al. 1983) กล่าวว่า กลวิธีอภิปัญญา เป็นกลวิธีเกี่ยวกับการวางแผน การตรวจสอบตนเอง และการประเมินผลในการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. การเลือกให้ความสนใจเฉพาะอย่างของการเรียนรู้ (Selective attention for special

aspect of learning task) คือหลักการเลือกกลวิธีให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ นั่น เช่น วางแผนการฟัง โดยฟังจากคำสำคัญ (key word) หรือ วลี (phrase) เป็นต้น

2. การวางแผนการจัดการ (Planning the organization)

3. การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง (Monitoring or reviewing attention to a task) เช่น การตรวจสอบความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน หรือตรวจสอบงานที่ทำเสร็จแล้วอีกครั้ง

4. ประเมินความเข้าใจของตนเองหลังการเรียนรู้ หรือหลังการอ่านหรือการฟัง แล้วประเมินผลที่ตนเองทำหลังการเรียนรู้เสร็จสิ้น (Evaluating)

โอมัลเลย์ และชาโมร์ (O' Malley; & Chamot. 1990) กล่าวว่า กลวิธีอภิปัญญา หมายถึงกลวิธีที่สูงกว่าปัญญา (beyond cognition) ซึ่งรวมถึงการคิดเกี่ยวกับภาษาหรือกระบวนการเรียนรู้กลวิธีนี้มีบทบาทด้านความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทางภาษามากกว่าตัวภาษาเอง การวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมทางภาษา การควบคุมขณะที่กำลังปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินผลหลังจากกิจกรรมนั้นเสร็จสิ้นลงแล้ว นอกจากนั้นอภิปัญญายังรวมถึงการฝึกฝน ความตั้งใจอ่านและฟัง และพัฒนาความเข้าใจถึงเงื่อนไขที่ช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้กลวิธีอภิปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับออกซ์ฟอร์ด (Oxford. 1990: 135) ที่กล่าวว่า กลวิธีอภิปัญญา หมายถึง ความรู้และความพยายามของบุคคลที่จะควบคุมความคิดของตน ซึ่งเป็นกลวิธีที่อยู่นอกเหนือไปจากความรู้ความเข้าใจ

โอนีล และ แอบเบติ (O'Neil; & Abedi. 1996: 234-243) ให้ความเห็นว่า กลวิธีอภิปัญญา เป็นการตรวจสอบตนเองอย่างมีสติหรือรู้ตัวตลอดเวลา และตรวจสอบเป็นระยะ ๆ ว่าเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ อีกทั้งยังหมายถึงการเลือกใช้ และประยุกต์ใช้กลวิธีต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมเมื่อจำเป็นอีกด้วย การตระหนักถึงกระบวนการดังกล่าว จำเป็นต้องมีการดำเนินการดังนี้

1. การวางแผน (Planning) มีเป้าหมายในการปฏิบัติกิจกรรมหนึ่ง ๆ ไม่ว่าจะเป้าหมายนั้นจะถูกกำหนดขึ้นโดยผู้อื่นหรือตนเองก็ตาม และต้องมีแผนการอันนำไปสู่ความสำเร็จดังที่ตนตั้งเป้าหมายเอาไว้

2. การตรวจสอบตนเอง (Self-monitoring) จำเป็นต้องมีกลไกการตรวจสอบตนเองเพื่อกำกับตนเองในการปฏิบัติภาระงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

3. กลวิธีเชิงพุทธิพิสัย (Cognitive strategy) และกลวิธีจิตพิสัย (affective strategy) เพื่อใช้ในการกำกับการปฏิบัติกิจกรรมที่ต้องใช้สติปัญญาให้ลุล่วงอย่างประสบผลสำเร็จ

4. การตระหนัก (Awareness) เป็นการมีสติสัมปชัญญะที่เกิดขึ้นภายในใจของแต่ละบุคคล และบุคคลนั้นรู้ตัวว่าทำอะไรอยู่

บราวน์ และคนอื่น ๆ (Wenden. 1987: 580-581; อ้างอิงจาก Brown; et al. 1982) กล่าวว่า กลวิธีอภิปัญญาเปรียบเสมือนศูนย์บัญชาการในการกำกับการกรองข้อมูลเพื่อให้เกิดความรู้

ซึ่งระบบปฏิบัติการเช่นนี้ประกอบด้วย

1 การคาดคะเน (predicting) การใช้กลวิธีนี้ผู้เรียนต้องสามารถตัดสินพฤติกรรมของตนเองล่วงหน้าเพื่อปฏิบัติภาระงานได้ องค์ประกอบของการคาดคะเน ได้แก่

1.1 ผู้เรียนสามารถกำหนดได้ว่าตนเองมีความสามารถเพียงพอในการปฏิบัติภาระงานหรือไม่

1.2 ผู้เรียนต้องสามารถกำหนดได้ว่าตนเองสามารถปฏิบัติภาระงานได้สมบูรณ์มากน้อยเพียงใด

1.3 ผู้เรียนต้องสามารถบอกได้ว่าส่วนใดของภาระงานที่ง่ายที่สุด และเพราะเหตุใด

1.4 ผู้เรียนต้องสามารถบอกได้ว่าส่วนใดของภาระงานที่ยากที่สุด และเพราะเหตุใด

2 การวางแผน (planning) ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการวางแผนล่วงหน้า โดยคำนึงถึงแหล่งข้อมูล และเทคนิคและกลวิธีต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการเรียนรู้ การวางแผนประกอบด้วย

2.1 ผู้เรียนต้องสามารถกำหนดได้ว่ามีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องศึกษาเรื่องหนึ่ง ๆ อย่างละเอียดรอบคอบ และมากน้อยเพียงใด เพื่อนำความรู้ที่ได้ปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ผู้เรียนต้องสามารถกำหนดได้ว่า กลวิธีใดมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อนำไปปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

3 การตรวจสอบ (monitoring) กลวิธีในการตรวจสอบช่วยทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงสภาวะการณ์ของการไม่รู้ หรือรู้แจ้งของตนเองต่อเรื่องหนึ่ง ๆ ผู้มีทักษะในการตรวจสอบตนเองได้ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

3.1 ต้องเป็นผู้ที่มีความตระหนักว่าตนเองเข้าใจหรือไม่เข้าใจบทอ่านที่กำลังอ่านอยู่

3.2 ต้องเป็นผู้ตระหนักว่าส่วนใดของบทอ่านที่ไม่เข้าใจ

3.3 ต้องเป็นผู้ที่ตระหนักว่าทำไมถึงไม่เข้าใจบทอ่านนั้น

3.4 ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอนุมานความจากสิ่งที่อ่าน โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิม

3.5 ต้องเป็นผู้ที่สามารถตระหนักได้ว่า ความรู้เดิมที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ ในการนำไปปฏิบัติภาระงานหนึ่ง ๆ

3.6 ต้องเป็นผู้ที่สามารถตระหนักได้ว่า ข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในบทอ่านเป็นความรู้เดิมซึ่งเคยผ่านกระบวนการเรียนรู้มาก่อนหน้านี้แล้ว

4 การประเมิน (assessing) เป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติภาระงาน และเป็นการประเมินผลของกิจกรรมที่ได้เสร็จสิ้นลง องค์ประกอบในการประเมิน ได้แก่

4.1 ผู้เรียนต้องสามารถประเมินได้ว่า สิ่งที่เป็นความรู้ใหม่ มีลักษณะขัดแย้ง หรือ

สอดคล้องกับข้อมูลอื่นในลักษณะใดบ้าง

4.2 ผู้เรียนต้องประเมินได้ว่าความรู้ใหม่สอดคล้องกับความเป็นจริงหรือไม่

4.3 ผู้เรียนต้องประเมินได้ว่า ตนเองสามารถประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ หรือข้อมูลที่เรียนรู้ใหม่ได้หรือไม่ และได้ดีหรือไม่ และดีในระดับใด

จากนิยามกลวิธีอภิปัญญาข้างต้นสามารถสรุปองค์ประกอบของกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านได้ 3 กลวิธีหลัก ๆ ด้วยกัน คือ

1. การวางแผน เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านกำหนดเป้าหมายในการอ่านตลอดจนกระตุ้นความรู้อื่นที่มีมาช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
2. การตรวจสอบติดตามความเข้าใจระหว่างการอ่าน เป็นขั้นตอนที่ผู้อ่านตรวจสอบความเข้าใจและกลวิธีที่ใช้ระหว่างการอ่าน และปรับเปลี่ยนการใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน
3. การประเมินผลตนเองเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของกลวิธีอภิปัญญา และส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถอ่านได้ด้วยตนเอง

2.3 ความสำคัญของกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ

จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารเกี่ยวกับกลวิธีอภิปัญญาเกี่ยวกับการอ่านพบว่า กลวิธีอภิปัญญาสามารถนำมาพัฒนาการอ่านและได้ผลเป็นที่พอใจ

แบบส์ และโม (Babbs; & Moe. 1983: 423-425) กล่าวว่ากลวิธีอภิปัญญาได้นำมาประยุกต์ใช้ในการอ่าน ซึ่งในการสอนจะเริ่มต้นด้วยการให้ความรู้อภิปัญญาและตามด้วยการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน เบเกอร์ และ บราวน์ (Baker; & Brown. 1980) กล่าวว่า ทักษะทางอภิปัญญาทำให้ผู้อ่านให้ความสนใจในการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน ในการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และการแก้ปัญหา เมื่อเกิดความไม่เข้าใจในการอ่าน นอกจากนี้ กัทรี (Guthrie. 1982: 510-512) สรุปว่าอภิปัญญาคือ ความรู้และการควบคุมกระบวนการทางปัญญา และจากการนำแนวคิดอภิปัญญาไปจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา 2 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองคนสามารถควบคุมและพยายามทำความเข้าใจและเรียนรู้เมื่ออ่านหนังสือที่ไม่คุ้นเคยที่มีระดับความยากง่ายระดับปานกลาง เนื่องมาจากประสบการณ์ที่ผ่านมาและการสอนทำให้นักเรียนทั้งสองคนรู้ว่าการเข้าใจและการจดจำข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์ที่ไม่รู้มาก่อนนั้นยากกว่าการเข้าใจและจดจำเรื่องเล่าเมื่อตอนเริ่มอ่าน

บราวน์ อาร์มบรัสเตอร์ และเบเกอร์ (Baker ; Brown; & Armbruster. 1986: 49) กล่าวว่า อภิปัญญา หมายถึงความเข้าใจในกระบวนการทางปัญญา ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากในการอ่าน ความเข้าใจในบริบทของการอ่านประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ ความเข้าใจในการใช้กลวิธีการ

อ่านเพื่อเรียนรู้จากสิ่งที่อ่าน อีกประการหนึ่ง หมายถึงในการอ่านผู้อ่านจะควบคุมพฤติกรรมของตนในขณะที่อ่าน ซึ่งผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จในการอ่านจะตรวจสอบการอ่านของตนตลอดเวลา โดยการวางแผนการใช้กลวิธีที่เหมาะสม และมีการปรับกลวิธีการใช้อย่างยืดหยุ่น ตลอดจนสามารถประเมินผลในการอ่านของตน ซึ่งแตกต่างจากผู้อ่านที่ขาดประสบการณ์ในการใช้กลวิธีจะประสบปัญหาในการอ่าน เพราะขาดความเข้าใจถึงความหมายของการอ่าน เช่น นักเรียนที่เรียนเกรด 3 ไม่สามารถคาดเดาได้ว่าตนเองทำคะแนนในการสอบได้มากน้อยเพียงใดจนกว่าจะได้รับแจ้งคะแนนผลการสอบจากครู ฟอเรสต์ และวอลเลอร์ (Brown; Armbruster; Baker. 1986: 49; อ้างอิงจาก Forrest; & Waller. 1979)

ถึงแม้ว่ากลวิธีอภิปัญญาจะสำคัญเป็นอย่างมากในการเพิ่มความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และนำไปสู่ความเป็นนักอ่านมืออาชีพ แต่ก็ไม่ได้รับความสนใจนำไปใช้ในการเรียนการสอนเท่าใดนัก และเป้าหมายของการศึกษาไม่ได้ส่งเสริมความสามารถในการเป็นนักคิด และการตระหนักรู้ความคิดของตัวเอง ทั้ง ๆ ที่อภิปัญญานั้นส่งเสริมให้ผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ และความมั่นใจ รวมทั้งทำให้นักเรียนมีความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านได้ด้วยตนเอง ปารีส์ และวินograd (Paris; & Winograd. 1990: 22)

จากความสำคัญของกลวิธีอภิปัญญาดังกล่าวมาแล้วนั้น ทำให้การฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นเครื่องมือในการทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น แม้แต่นักเรียนที่ประสบปัญหาในการอ่านก็มีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้นเช่นเดียวกัน เพราะกลวิธีอภิปัญญาส่งเสริมให้ผู้เรียนวางแผนและปรับใช้กลวิธีที่เหมาะสม ตรวจสอบและควบคุมกระบวนการคิดเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจ และประเมินผลการอ่านจนทำให้กลายเป็นผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพและสามารถอ่านด้วยตนเองได้

2.4 การพัฒนากลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน

แบบส์ และโม (Babbs; & Moe. 1983: 245) กล่าวว่า การพัฒนากลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน เกี่ยวข้องกับการสอนตามลำดับขั้นตอน โดยอาศัยกิจกรรมเป็นพื้นฐาน ความรู้และกลวิธีต้องสอนตามลำดับขั้นตอนโดยคำนึงระดับความเหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของผู้เรียนในขั้นตอนแรกนักเรียนควรได้รับการสอนให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง เหมือนกับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงเพื่อสร้างเป้าหมายในการอ่าน และความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์ ครูผู้สอนจะต้องอธิบาย สาธิตเกี่ยวกับวิธีการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ถามคำถามประเภทส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และแสดงบทบาทสมมติเพื่อช่วยนักเรียนเรียนรู้และพิจารณา ขั้นตอนในการอ่าน ดังนี้

1. การฝึกการคิดเพื่อควบคุมกระบวนการคิด (Thinking about thinking)
2. กำหนดเป้าหมายที่แท้จริง (Know the crucial goal)
3. วางแผนการอ่านเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (Plan ways to accomplish the goal)
4. ตรวจสอบว่าได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ (Check to see whether the goal is met)
5. หาแนวทางใหม่เมื่อไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (Take action when the goal is not met)

แบบส์ และ โม ได้กล่าวอีกว่า นักเรียนจะต้องได้รับกระบวนการอ่านอย่างชัดเจน และ นำเสนอถึงขั้นตอนที่จะสามารถช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มสูงขึ้น ดังนี้ (1) การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ได้ (2) ตรวจสอบทอ่านอย่างคร่าว (3) หยุดเป็นระยะเพื่อถอดความ และสรุปความจากบทอ่าน (4) แยกแยะโครงสร้างของบทอ่าน เช่น เป็นบทอ่านเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา การเปรียบเทียบ ความเป็นเหตุเป็นผล เรียงลำดับเหตุการณ์ ประโยคทั่ว ๆ ไป และ รายละเอียด (5) การเพิ่มกระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน (6) ตั้งคำถามกับตนเองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ และ ระลึกย้อนหลัง สำหรับขั้นตอนที่ 5 ครูสามารถช่วยให้นักเรียนแก้ปัญหาในการอ่านเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ คำศัพท์ ประโยค และย่อหน้า โดยใช้กลวิธี ใช้ตัวชี้แนะ (Context clues) เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจคำศัพท์ยาก กลวิธีอ่านใหม่อีกครั้ง หรืออ่านต่อไปเพื่อสร้างความกระจ่าง และใช้แหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจกับบทอ่าน

นอกจากนี้ ดีวายน (Devine. 1986: 261-262) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการอ่านกลวิธี อภิปัญญาในการอ่านให้กับนักเรียนเช่นเดียวกัน ดังนี้ (1) ครูชี้ให้นักเรียนเห็นว่าการอ่านคือการเข้าใจความหมายสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อไปยังผู้อ่าน (2) เมื่อพบปัญหาหรืออุปสรรคในการอ่าน ให้นักเรียนตระหนักและหาทางแก้ปัญหาความไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน (3) ให้นักเรียนตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการอ่าน (4) ฝึกให้นักเรียนตั้งคำถามกับตนเองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของตน (5) ให้นักเรียนอ่านบทอ่านคร่าว ๆ แล้วให้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน แล้วอ่านอย่างละเอียดอีกครั้งเพื่อทดสอบสมมติฐาน (6) ฝึกให้นักเรียนรู้จักสังเกตโครงสร้างของบทอ่านประเภทต่าง ๆ โดยใช้ discourse marker (7) กระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน (8) ให้นักเรียนสรุปเรื่องที่อ่านโดยใช้ภาษาของตนเอง นอกจากนี้ครูควรสาธิตกระบวนการคิดให้กับนักเรียนดูเป็นตัวอย่าง รวมทั้งให้แนวทางในการตรวจสอบความเข้าใจอีกด้วย

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาการอ่านกลวิธีอภิปัญญาให้เกิดแก่นักเรียนนั้น หัวใจสำคัญการสอนกลวิธี อภิปัญญานั้นคือการสอนให้นักเรียนให้ใช้ความรู้ในการอ่านอย่างอิสระในการวางแผน การควบคุม และการตรวจสอบความคิดและประเมินผลการใช้กลวิธีอ่านของตน รวมทั้งสามารถหาแนวทางใน

การแก้ปัญหาในการอ่านของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 การสอนอ่านตามแนวกลวิธีอภิปัญญา

โอมัลเลย์ และคนอื่น ๆ (O'Malley et.al. 1985: 561) กล่าวว่า นักเรียนที่ปราศจากแนวทางกลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive approach) จะเป็นผู้เรียนขาดทิศทาง หรือ ขาดโอกาสในการทบทวนความก้าวหน้า ความสำเร็จ และการกำหนดทิศทางในอนาคต เพรสลีย์ ซินเดอร์ และ คาร์เลียบูล (Pressley; Synder; & Carilia-Bull. 1987: 81-120) กล่าวว่า อภิปัญญา มีบทบาทในการเรียนรู้ เพราะช่วยให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ในสิ่งที่เขาได้เรียนรู้ สามารถจดจำสถานการณ์ที่เป็นประโยชน์ และกระบวนการในการใช้กลวิธีให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้และเหตุที่ทำให้อภิปัญญานั้นสำคัญเป็นเพราะว่า ถ้าผู้เรียนไม่รู้ตัวว่าตนเองไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่รู้ว่าควรจะทำอย่างไร การนำเสนอกลวิธีโดยครูก็จะล้มเหลวและผู้เรียนก็จะไม่สามารถใช้กลวิธีได้อย่างชาญฉลาด

จากสาเหตุที่นักเรียนมีความเข้าใจผิดพลาด เกี่ยวกับลักษณะธรรมชาติของการอ่านและไม่มี ความตระหนักรู้ในกลวิธีการอ่าน หรือกระบวนการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน และควบคุม การอ่าน นักวิจัยหลาย ๆ ท่านจึงได้เสนอให้มีการนำอภิปัญญามาใช้สอนความเข้าใจในการอ่านโดย วิธีการสอนโดยตรง (Direct instruction) เบเกอร์ และ บราวน์ (Baker; & Brown. 1984: 353-394) กล่าวว่าวัตถุประสงค์สำคัญที่ต้องใช้วิธีการสอนตรงคือทำให้ผู้อ่านตระหนักรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ ของการอ่านและความสำคัญของการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันเพื่อให้สามารถอ่านได้เข้าใจยิ่งขึ้น และถ้าสอนให้ผู้อ่านตระหนักรู้ในสิ่งต่อไปนี้ (1) กลวิธีพื้นฐานสำหรับการอ่านและการจดจำ (2) กฎเกณฑ์ด้านโครงสร้างของบทอ่าน (3) การตอบสนองต่อข้อสอบประเภทต่าง ๆ ซึ่งความรู้เดิมของ ผู้อ่านสามารถนำมาใช้ในการทำความเข้าใจการอ่านได้ (4) ความสำคัญในการนำความรู้เดิมที่มีอยู่ มาใช้ซึ่งผู้อ่านอาจจะมียู่แล้ว ก็จะทำให้ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น ดังนั้นความ ตระหนักรู้คือเงื่อนไขสำหรับการควบคุม ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการตรวจสอบความเข้าใจ ของตนเองในขณะที่อ่านบทอ่าน

นักวิจัยได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการสอนกลวิธีการอ่าน และให้ความสำคัญกับการให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้กลวิธีอภิปัญญา โดยการอธิบายถึงวิธีการใช้ ความสำคัญของกลวิธีใน การตั้งคำถาม ซึ่ง โรเลอร์ และ ดัฟฟี (Roehler; & Duffy. 1984: 265-280) ได้กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนต้อง อธิบายวิธีการใช้กลวิธีทำให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ถึงวัตถุประสงค์ของทักษะ และรู้ว่าผู้อ่านที่ ประสบความสำเร็จในการอ่านโดยใช้กลวิธีตรวจสอบ ควบคุม และเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้อย่างลึกซึ้ง ดังนั้นในการสอนอ่านครูผู้สอนต้องพัฒนาความตระหนักรู้ในอภิปัญญาของกลวิธีการอ่าน

วินograd และแฮร์ (Winograd; & Hare. 1988: 121-124) ได้แบ่งองค์ประกอบในการ ฝึกอภิปัญญาแก่ผู้อ่านออกเป็น 5 ขั้นตอนด้วยกัน ดังนี้

1. ครูผู้สอนอธิบายลักษณะของกลยุทธ์ หรือให้ความหมายของกลยุทธ์ หรือบรรยายลักษณะของกลยุทธ์ (What the strategy is)

2. ในขั้นนี้ครูผู้สอนจะต้องบอกเหตุผลกับนักเรียนที่ต้องใช้กลวิธีนั้น ๆ รวมทั้งต้องอธิบายจุดประสงค์ของบทเรียน และประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับ และเป็นการลดบทบาทจากการที่ครูผู้สอนควบคุมทุกอย่างเป็นการควบคุมการเรียนรู้โดยตัวผู้เรียนเอง (Why a strategy should be learned)

3. ครูผู้สอนสาธิตขั้นตอนการใช้กลวิธีให้ชัดเจนที่สุดเท่าที่จะทำได้ (How to use the strategy)

4. ครูผู้สอนต้องสาธิตการนำเสนอทั้งกลวิธีที่เหมาะสม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้กลวิธีด้วยตนเองเพื่อตรวจสอบว่ากลวิธีนั้น ๆ สัมฤทธิ์ผลหรือไม่ (When and where the strategies should be used)

5. ครูผู้สอนนำเสนอถึงวิธีการประเมินความสำเร็จของการใช้กลวิธีต่าง ๆ ว่ามีความสำเร็จหรือไม่ มากน้อยเพียงใด รวมทั้งเสนอแนะกลวิธีที่ช่วยแก้ปัญหา (How to evaluate use of the strategy)

โอมัลเลย์ และ ชาโมท์ และชาโมร์ และคนอื่น ๆ (O'Maaley; & Chamot. 1990; Chamot; et al. 1999: 14-27) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการทำให้ผู้อ่านจะกลายเป็นผู้อ่านที่สามารถอ่านได้ด้วยตนเอง การวางแผนสำหรับการอ่านก็เหมือนกับขั้นตอนที่ผู้คนวางแผนเตรียมการในการทำงานรายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน ก่อนที่จะลงมือทำงานซึ่งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดก่อนลงมืออ่าน ซึ่งขั้นการวางแผนนี้เป็นขั้นตอนแรกที่ผู้อ่านจะต้องกำหนดเป้าหมายจุดประสงค์ในการอ่าน ตลอดจนสามารถกระตุ้นความรู้เดิมมาช่วยในการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน โดยที่ผู้อ่านที่ชำนาญจะนึกถึงความรู้เดิมและนำมาเชื่อมโยงกับหัวข้อที่อ่าน ถึงแม้ว่าขั้นตอนการวางแผนจะเริ่มต้นก่อนการอ่าน แต่อย่างไรก็ตาม กระบวนการนี้สามารถเกิดขึ้นระหว่างการอ่านถ้าผู้อ่านจำเป็นในการคิดวางแผนใหม่เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. การตรวจสอบความเข้าใจระหว่างการอ่าน (Monitoring) ผู้อ่านจะใช้กลวิธีตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านเพื่อวัดประสิทธิภาพระหว่างการอ่านของตน โดยขั้นตอนการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านนั้นจะประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 2 องค์ประกอบด้วยกัน คือ

2.1 ผู้อ่านจะตรวจสอบความเข้าใจการอ่านของตนเองในขณะที่อ่าน

2.2 ผู้อ่านตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านว่าตนเองเข้าใจในสิ่งที่อ่านเพียงใด และหาแนวทางแก้ปัญหาในการอ่านของตนให้สามารถเข้าใจสิ่งที่กำลังอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินผลการอ่าน (Evaluating) เป็นขั้นตอนหลังจากที่ผู้อ่านทำงานหลังการอ่านเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะใช้กลวิธีในการประเมินผล เพื่อสะท้อนการอ่านว่าตนเองประสบความสำเร็จในการอ่านเพียงใด นอกจากนี้ผู้อ่านยังมีโอกาสในการตรวจสอบว่ากลวิธีในขั้นการวางแผนก่อนอ่าน หรือระหว่างการอ่านช่วยให้ตนเองอ่านบทอ่านดีเพียงใด เช่น นักเรียนสามารถระบุได้ว่าตนเองประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ตลอดจนสามารถวางแผนการใช้กลวิธีในการอ่านให้เหมาะสมกับงานในครั้งต่อไป ซึ่งสามารถสรุปกลวิธีอภิปัญญา ประกอบคำอธิบายและความหมายได้ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 กรอบแนวคิดของกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

กลวิธี อภิปัญญา	กลวิธี	คำอธิบายของ แต่ละกลวิธีสำหรับ การอ่าน	คำนิยามของกลวิธี
การวางแผน (Planning)	ความคิดก่อน การอ่าน	-การอ่านคร่าว ๆ ล่วงหน้า -การอ่านแบบคร่าว ๆ -การติดตามใจความ สำคัญของเรื่อง	อ่านความคิดหลัก และแนวคิดของเนื้อ เรื่องที่จะต้องเรียนล่วงหน้าซึ่งบ่อยครั้ง จะเป็นการอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อดู หลักการ เรียบเรียงเนื้อหาและกระตุ้น/ เสริมสร้างความรู้เดิม
	การวางแผน การจัดการ	-การตั้งเป้าหมาย และจุดประสงค์ -การวางแผนสิ่งที่ จะต้องทำเพื่อให้ เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน	การวางแผนว่าจะให้บรรลุกิจกรรมการ อ่านนั้นอย่างไร: การวางแผนเป็น ส่วน ๆ ความต่อเนื่อง และความคิด หลักที่นำเสนอในเนื้อหาที่อ่าน
	การเลือก ที่จะสนใจ	การอ่านอย่างคัดสรร: ค้นหาข้อมูลเฉพาะ การอ่านแบบรวดเร็ว	ใส่ใจกับหรืออ่านแบบรวดเร็วเพื่อหา คำหลัก วลีหลัก เครื่องหมายทาง ภาษาศาสตร์ ประโยคหรือชนิดของ ข้อมูล
	การจัดการ ตนเอง	วางแผนที่จะอ่าน เมื่อไร ที่ไหน และ อย่างไร	ค้นหาหรือจัดเรียงเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะ ช่วยในการอ่าน เช่น การหาโอกาสเพื่อ ป้อนข้อมูลและฝึกฝนภาษาหรือเนื้อหา

ตาราง 1 (ต่อ)

กลวิธี อภิปัญญา	กลวิธี	คำอธิบายของ แต่ละกลวิธี สำหรับการอ่าน	คำนิยามของกลวิธี
การตรวจ ติดตาม (Monitoring)	การตรวจสอบ ความเข้าใจ	การคิดขณะอ่าน	เพิ่มเติม - ตรวจสอบความเข้าใจขณะอ่าน - รู้ที่จะใช้กลวิธีในการอ่านเพื่อให้เข้าใจ เนื้อเรื่อง - ตรวจสอบความสามารถของผู้เรียน และปัญหาในการทำความเข้าใจกับ เนื้อเรื่อง
การประเมินผล (Evaluating)	การประเมินผล ตนเอง	-ตรวจสอบกลับ -การประเมินผล ตนเอง -ตั้งคำถามกับ ตนเอง	-การตัดสินใจว่าผู้อ่านประสบ ความสำเร็จในกิจกรรมการเรียนรู้ มากมายขนาดไหน -ตัดสินใจว่าผู้อ่านบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือไม่ -ทำการประเมินว่าทำไมผู้อ่านจึง ประสบความสำเร็จในการอ่าน -ประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการอ่าน

ที่มา: O'Malley, J. M; & Chamot, A.U. (1990). Learning Strategies in Second Language Acquisition. p. 62.

นอกจากนี้ อุทัย ภิรมย์ริน (2536: 11-14) ได้นำเสนอการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา (The Metacognitive Approach in the Teaching of Reading) ซึ่งหมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้การสอนที่มีขั้นตอนการฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็นด้วยการสอนที่ให้ตระหนักรู้ถึงความคิด หรือรู้วิธีในการคิดของตนเองในขณะที่อ่าน และสามารถควบคุมการใช้กลวิธีที่อ่านได้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1 ขั้นก่อนการอ่าน

ขั้นตอนในการสอนมีดังนี้ ครูเริ่มต้นด้วยการแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อให้นักเรียนช่วยกันสำรวจเนื้อหาจากบทอ่านอย่างคร่าว แล้วช่วยกันระดมความคิดและอธิบายเหตุผลในการเลือกแนวคิดหรือข้อความสำคัญจากบทอ่านแล้วนำมาจัดหมวดหมู่ตามหัวข้อ “ใจความหลัก” “รายละเอียดสำคัญ” และ “ข้อความที่น่าสนใจ หลังจากนั้นครูแนะนำข้อสังเกตเกี่ยวกับรูปแบบของข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการอ่านต่อไป และให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความในกลุ่มใดที่เขาควรให้ความสนใจเพราะเหตุใด

3.2 ขั้นระหว่างการอ่าน

ขั้นตอนนี้ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อความแล้วช่วยกันระดมสมอง โดยครูตั้งคำถามเกี่ยวกับสาระสำคัญของเรื่องแล้วให้นักเรียนอ่านข้อความเพื่อค้นหาคำตอบเพื่อค้นหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า จากนั้นให้นักเรียนทำนายเรื่องที่กำลังอ่าน แล้วครูเขียนโครงเรื่องหรือลำดับเหตุการณ์ของเรื่องเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับแนวของเรื่องที่นักเรียนทำนายไว้ แล้วให้นักเรียนบันทึกกลวิธีที่ใช้ในการอ่านลงในแบบบันทึกกลวิธีการอ่านซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ “วิธีที่ลงมือปฏิบัติจริง” กับ “วิธีที่คิดอยู่ในใจ” จากนั้นให้นักเรียนอภิปรายถึงวิธีที่ตนเองใช้ในการอ่าน แล้วครูถามให้นักเรียนคิดว่าเขาใช้กลวิธีเหล่านั้นอย่างไร ใช้เมื่อไร ใช้อย่างไร หลังจากนั้นครูนำนักเรียนสนทนาถึงเรื่องกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน ให้เปรียบเทียบกลวิธีทั้ง 2 วิธี ว่าใช้ได้ผลหรือไม่ อย่างไร แล้วเลือกวิธีที่ใช้ได้ผลไปใช้ในการอ่านต่อไป และเมื่อนักเรียนพบปัญหาในการอ่าน เช่น ค้นหาแนวคิดสำคัญจากเรื่องไม่ได้ปัญหาด้านคำศัพท์ บกใจความสำคัญหรือรายละเอียดสำคัญของเรื่องไม่ได้ ครูแนะนำวิธีแก้ปัญหา และให้เลือกใช้กลวิธีการอ่านแบบใหม่แทนวิธีที่ใช้ไม่ได้ผล

3.3 ขั้นหลังการอ่าน

สำหรับกิจกรรมหลังการอ่านมีขั้นตอนการสอนดังนี้ เริ่มต้นนักเรียนวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเอง โดยการอภิปรายถึงผลการเรียนหลังจากใช้กลวิธีต่างๆ แล้วว่ากลวิธีนั้นช่วยในการอ่านมากน้อยเพียงใด และตนเองรู้ได้อย่างไรว่าอ่านได้ เรียนได้ ตามด้วยนักเรียนตอบคำถามสั้นๆ ประมาณ 10 คำถาม โดยไม่ย้อนกลับไปอ่านข้อความเดิมอีก ประเมินผลการอ่านของตนเองโดยคาดการณ์คำตอบลงในแบบวัดความเชื่อมั่นของตนเองแล้วตรวจคำตอบจากเฉลย รวมคะแนนข้อที่คาดการณ์ถูกเป็นคะแนนความรู้ตัวในการเรียน หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนสรุปรายละเอียดสำคัญของเรื่องที่อ่านและเขียนแผนผังของเรื่องเพื่อแสดงความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จากการศึกษางานวิจัยด้านการสอนกลวิธีอภิปัญญา ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำการฝึกกลวิธีอภิปัญญาตามแนวคิด ทฤษฎีของ โอมัลเลย์ และชาโมท์ และชาโมร์ และคนอื่น ๆ (O'Malley; & Chamot. 1990; Chamot; et al. 1999) เนื่องจากพบว่าเป็นขั้นตอนการสอนที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากเป็นการเปลี่ยนบทบาทจากครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้กลายเป็นนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบและ

ควบคุมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการฝึกกลวิธีในการวางแผน การตรวจสอบ และการประเมินผลการใช้กลวิธีอภิปัญญาในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงสังเกตเห็นว่าเป็นแนวทางใหม่ที่น่าสนใจนำมาศึกษาจึงพิจารณานำมาศึกษาในครั้งนี้

2.6 การจัดการกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีอภิปัญญา

อุทัย ภิรมย์ริน (2536: 11-14) ได้นำเสนอรูปแบบการจัดการจัดการกรรมการเรียนการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา โดยมีขั้นตอนการสอน แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้ตัว (Self awareness)

1.1 การสร้างความรู้เกี่ยวกับงานที่จะทำ

ในข้อนี้จะจัดให้นักเรียนอ่านข้อความที่มีข้อสนเทศเด่นชัด ซึ่งจะช่วยให้เขา รู้ตัวว่าชี้แนะอะไรได้บ้างในบทอ่าน และการวิเคราะห์คำถามเพื่อพิจารณาความสำคัญของเนื้อหา ถ้านักเรียนจับใจความสำคัญไม่ได้ ครูควรจะเริ่มจากบทอ่านที่แสดงสาระสำคัญเด่นชัด แล้วจึงให้อ่านข้อความที่อ้างถึงได้ ขั้นตอนต่อไปอาจจะกระทำ ดังนี้

1.1.1 การระดมสมอง เมื่อเด็กอ่านข้อความตอนสั้น ๆ แล้ว ให้เขาช่วยกัน ระดมสมองเพื่อค้นหาแนวคิดหรือข้อสนเทศที่เขาคิดว่าสำคัญ จุดบันทึกผลการระดมสมองลงบนแผ่น ป้ายหรือกระดานดำ แล้วให้เด็กอธิบายเหตุผลในการเลือกส่วนนั้น

1.1.2 จัดหมวดหมู่ เมื่ออภิปรายความสำคัญของเนื้อหาที่อ่านแล้ว ครูเขียน ใจความสำคัญต่าง ๆ ไว้ภายใต้หัวข้อ “ใจความหลัก” “รายละเอียดสำคัญ” และข้อความที่น่าสนใจ เรียงกันไว้ จากนั้นให้นักเรียนเลือกรายการที่บันทึกไว้แล้วนำมาจัดหมวดหมู่ให้ตรงกับหัวข้อ

1.1.3 สร้างเกณฑ์วัดความสำคัญ เมื่อเอาหัวข้อมาจัดหมวดหมู่แล้ว ครูให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อสนเทศกลุ่มใดที่เขาจะสนใจและเพราะเหตุใด จุดบันทึกคำตอบลงบนบันทึก คำตอบลงบนกระดานดำ จากนั้นทำแผนภูมิ 2 หัวข้อ คือรูปแบบข้อมูล และข้อสังเกต

1.1.4 เลือกข้อความที่สำคัญ จากนั้นครูตั้งคำถามเกี่ยวกับสาระสำคัญของเรื่อง ที่อ่านต่อไป ให้นักเรียนอ่านข้อความเพื่อค้นหาคำตอบ แนะนำให้ใช้แผนภูมิ หัวเรื่อง “อะไรที่ควรสนใจ” แนวทางในการตัดสินใจเลือกเนื้อหาที่เขาควรจะอ่าน

1.1.5 ฝึกอ่านต่อไป นักเรียนฝึกอ่านต่อไปโดยใช้วิธีการต่าง ๆ ควบคู่ไปกับ บทอ่านที่ต้องการ จนกว่าจะสามารถค้นหาข้อสนเทศที่มีความสำคัญและนำมาฝึกอ่านได้ ให้เด็ก ทำงานเป็นกลุ่มเล็กๆ

1.2 การสร้างความรู้ตัวในกลวิธีการเรียน มีขั้นตอน ดังนี้ คือ

1.2.1 การระดมสมอง(Brainstorming) ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเป็นตอน

สั้นๆแล้วให้เด็กอธิบายวิธีที่ตนเองใช้ในการอ่าน ครูเขียนวิธีการลงภายใต้หัวข้อ “กลวิธีที่ลงมือปฏิบัติจริง” และ “กลวิธีที่คิดทำอยู่ในใจ” กลวิธีที่ทำจริงได้แก่ การขีดเส้นใต้คำหรือข้อความที่สำคัญ การจดบันทึก การทำเค้าโครงเรื่อง และการทำไดอะแกรมสาระสำคัญ ส่วนกลวิธีที่ใช้ความคิดและทำอยู่ในใจเป็นการใช้สมอง เช่น การทบทวน การเชื่อมโยงข้อสนเทศใหม่ ๆ เข้ากับแนวคิดของเรื่องที่ย่าน และความรู้เดิมของผู้อ่าน การทบทวน การจดบันทึก เป็นต้น หลังจากระดมสมองแล้ว ให้นักเรียนอภิปรายว่าเขาใช้กลวิธีเหล่านี้อย่างไร และมีประโยชน์อย่างไร

1.2.2 การประเมินตนเอง (Self-assessment) ครูจัดทำแผ่นปลิว อธิบายกลวิธีการเรียนทั้งหมดที่นักเรียนใช้ในเวลาอ่านข้อความยาว ๆ แล้วถามเด็กให้คิดว่าเขาใช้กลวิธีนี้อย่างไร ใช้เมื่อไร และใช้อย่างไร

1.2.3 เปรียบเทียบกลวิธีที่ใช้ในการเรียน (Comparing strategy use) ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตนเอง และอธิบายว่าทำไมถึงใช้กลวิธีนั้น

1.2.4 แอกลวิธีที่ใช้ได้ผลมาสอนต่อ (Teaching effective strategy use) ครูให้นักเรียนสนทนาเรื่องกลวิธีที่ใช้ได้ผล เริ่มจากการรู้ตัวในงานที่ทำ เริ่มจากการรู้ตัวในงานที่ทำ ปัญหาเรื่องวิธีการ เวลา และเหตุผลที่ใช้วิธีแตกต่างกัน

1.3 การสร้างความรู้ตัวในผลการปฏิบัติ

1.3.1 วิเคราะห์ผลการเรียน (Analyzing performance) นักเรียนอภิปรายผลการเรียนหลังจากการใช้กลวิธีต่าง ๆ แล้ว ช่วยให้อ่านได้มากขึ้นเพียงใด และตนเองรู้ได้อย่างไรว่าอ่านได้ เรียนได้ เมื่ออ่านข้อความจบแล้วให้เด็กตอบคำถามสั้น ๆ ประมาณ 5-10 คำถาม ให้นักเรียนตอบคำถามโดยไม่ต้องย้อนกลับไปอ่านข้อความเดิมอีก แล้วดำเนินการขั้นต่อไป

ก. วัดความเชื่อมั่นในคำตอบของตนเอง มีหัวข้อที่เขียนไว้ว่า “ผลที่คาดว่าจะตอบได้” โดยให้กา (+) หน้าข้อที่คิดว่าตอบถูก และกา (-) หน้าข้อที่คิดว่าน่าจะตอบผิด

ข. เฉลยคำตอบ และให้นักเรียนเขียนหัวข้อ 2 “ผลการตอบคำถาม ถ้าตอบถูกให้กา (+) และถ้าตอบผิดให้กา (-)

ค. รวมผลข้อที่คาดการณ์ถูก ได้แก่ข้อที่คาดว่าจะถูก หรือผิด และผลออกมาตรงกัน เป็นการยืนยันว่าตนเองคาดการณ์แม่นยำเพียงใด แล้วนับจำนวนข้อที่ตอบถูกจริง ๆ เป็นคะแนนรู้ตัวในการเรียน (PAS-Performance Awareness Score) ซึ่งแสดงผลรวมของการคาดการณ์ผลการเรียน และผลการเรียนจริงซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กอยากอ่านมากขึ้น

1.3.2 การเพิ่มพูนความสามารถในการตอบคำถาม (Increasing test - success) ให้นักเรียนเล่าว่าเขาจะเพิ่มคะแนน (PAS) ได้อย่างไร การคาดการณ์คำตอบของตัวเองว่าถูกหรือผิดในการทดสอบ จะช่วยให้นักเรียนสำรวจตนเองว่ารู้หรือไม่ รู้เรื่องที่ย่านมากขึ้นเพียงใด

จากนั้นตรวจสอบดูว่าตอบผิดข้อไหนบ้าง ลองค้นหาคำตอบที่ถูกจากเรื่องที่อ่าน ครูถามต่อไปว่า“เธอมีวิธีตรวจสอบได้อย่างไรว่าเธอเข้าใจ และจำเรื่องที่อ่านก่อนตอบคำถาม” คำถามเช่นนี้จะกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักถามตนเองในระหว่างอ่านและอ่านทบทวน จากนั้นให้นักเรียนเปรียบเทียบคำตอบกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

2. ด้านการติดตามดูแล (Monitoring)

กิจกรรมด้านนี้อาจทำได้ 2 ลักษณะ คือ ครูเป็นผู้นำทางและนักเรียนติดตามดูแลตัวเอง กิจกรรมที่ใช้ในการตรวจสอบตัวเอง อาจใช้ได้ทั้งครูและนักเรียน มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ครูเป็นผู้นำทาง (Teacher-directed monitoring) ขั้นตอนนี้ครูผู้สอน

ตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและให้นักเรียนตอบคำถาม นอกจากนี้ให้นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่าน ค้นหาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าแล้วเอาใจความแต่ละย่อหน้ามาเทียบกัน เปรียบเทียบรายละเอียดกับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า และให้นักเรียนทำนายเรื่องเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน แล้วครูเขียนโครงเรื่องหรือลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง เพื่อนำมาเทียบกับที่เด็กทำนายไว้

2.2 นักเรียนติดตามดูแลตัวเอง (Self-monitoring by student)

นักเรียนตั้งคำถามคล้ายกับที่ครูตั้งแล้วตอบคำถามนั้น ถอดความประโยคนำ จากแต่ละย่อหน้าของเรื่องที่อ่าน แล้วเขียนใจความสำคัญที่ครูแนะนำไว้เสียใหม่ ทำเค้าโครงเรื่องหรือสรุปรายละเอียดสำคัญของเรื่องที่อ่าน เขียนไดอะแกรมหรือแผนผังของเรื่องที่อ่าน เพื่อแสดงใจความสำคัญ ประเมินตนเองจากเรื่องที่อ่าน โดยคาดการณ์ถึงผลการตอบคำถาม แล้วนำมาเทียบกับคำตอบที่ครูเฉลยให้ ใช้กลวิธีต่างๆในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และเลือกวิธีที่จะช่วยให้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่อง และเลือกวิธีที่จะช่วยให้เข้าใจได้ดีกว่า

3. ด้านการควบคุม (Regulating)

นักเรียนสามารถควบคุมวิธีการอ่านของตนเองได้เมื่อพบปัญหาในขณะที่อ่านหนังสือ เช่นไม่สามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องได้ หรือไม่สามารถเลือกรายละเอียดของเรื่องได้ เป็นต้น เขาอาจจะเลือกใช้วิธีใหม่ๆแทนวิธีที่ใช้ไม่ได้ผล กิจกรรมที่จะช่วยให้เด็กฝึกการควบคุมการอ่านของตนเองได้แก่ การอ่านทบทวนเนื้อเรื่องหลายๆเที่ยว ตั้งคำถามเอง เทียบเนื้อเรื่องกับความรู้เดิมที่มีอยู่ เปรียบเทียบใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าและเทียบใจความสำคัญกับรายละเอียดของเรื่องในแต่ละย่อหน้า และเทียบใจความสำคัญของเรื่องกับรายละเอียดทั้งเรื่อง

จากขั้นตอนดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนจะเรียนรู้หรืออ่านได้ดีก็ต่อเมื่อเขารู้จักตนเอง รู้ว่ามีความสามารถเพียงใด รู้ว่าต้องทำอะไรบ้างในเวลาเรียน และรู้ผลการเรียน การรู้ตัวเหล่านี้เรียกว่า อภิปัญญา กิจกรรมการเรียนที่ล้มเหลวเป็นเพราะ นักเรียนไม่รู้จักรู้จักการใช้วิธีการที่เหมาะสมกับเวลา โอกาส และเนื้อหาที่เรียน ฝึกให้รู้จักควบคุมตนเอง ติดตามดูแลตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ว่า

การอ่าน เป็นกิจกรรมเฉพาะตัว ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้นำทางเท่านั้น ผู้เรียนต้องเรียนรู้และเข้าใจด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการฝึกอ่านโดยอาศัยแนวทาง อภิปัญญาจะช่วยให้ผู้เรียนเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.7 การประเมินความตระหนักในกลวิธีอภิปัญญา

ความตระหนักในกลวิธีอภิปัญญา หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความตระหนักว่าจะใช้กลวิธีใดในการทำงานให้สำเร็จ ฟอสเตอร์ และคนอื่น ๆ (Foster; et al : 1999: 18) ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องทราบจุดแข็งและจุดอ่อนในการใช้กลวิธีอภิปัญญาเพื่อที่จะได้ใช้เป็นแนวทางฝึกกลวิธีอภิปัญญาให้นักเรียนใช้ในการอ่าน ซึ่งได้มีนักการศึกษาสร้างแบบประเมินการตระหนักในกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านหลายท่านด้วยกัน ดังนี้

ชมิท (Schmitt. 1990: 454-461) ได้พัฒนาแบบสอบถามกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเรื่องเล่า ชื่อ Metacomprehension Strategy Index (MSI) ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิด 4 ตัวเลือก มีจำนวนทั้งสิ้น 25 ข้อ โดยมีจุดประสงค์เพื่อใช้ถามนักเรียนเกี่ยวกับกลวิธีที่ตนน่าจะนำมาใช้ก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน แบบสอบถาม MSI นำมาใช้ประเมินความตระหนักเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านอภิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ พฤติกรรมการใช้อภิปัญญาเพื่อความเข้าใจในการอ่านความเข้าใจหลากหลาย ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 6 ประเภทใหญ่ ๆ ได้ ดังนี้

1. การทำนาย (Predicting) และการพิสูจน์ความจริง (Verifying) การทำนายเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ทำให้เข้าได้เร็ว เนื่องจากผู้อ่านมีจุดประสงค์ในการอ่าน กล่าวคือ ผู้อ่านจะต้องอ่านเพื่อพิสูจน์ว่าสิ่งที่ทำนายไว้นั้นถูกต้องหรือไม่ การประเมินสิ่งที่ทำนายไปแล้ว และสร้างคำทำนายขึ้นมาใหม่เพื่อเสริมสร้างกระบวนการอ่านให้เป็นไปตามธรรมชาติ

2. การตรวจดูการอ่าน (Previewing) การตรวจดูบทอ่านก่อนช่วยให้เข้าใจบทอ่านง่ายขึ้น โดยการกระตุ้นความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน และข้อมูลที่มีไปใช้ในการทำนายเนื้อหาของบทอ่าน

3. การตั้งจุดประสงค์ (Purpose setting) การกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านจะช่วยส่งเสริมการอ่านเชิงรุกและใช้ยุทธวิธีการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การตั้งคำถามถามตนเอง (Self-questioning) การตั้งคำถามเพื่อให้ได้คำตอบจากบทอ่านเป็นการส่งเสริมการอ่านให้เข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องด้วยเป็นการทำให้ผู้อ่านมีจุดประสงค์ในการอ่าน กล่าวคืออ่านเพื่อหาคำตอบนั่นเอง

5. การนำความรู้เดิมมาใช้ (Drawing from background knowledge) การนำความรู้ที่มีอยู่เดิมมา และนำมาช่วยในการทำความเข้าใจบทอ่านได้ดีขึ้น เนื่องจากข้อมูลเหล่านั้นจะช่วยให้ผู้อ่านอนุมานความ และทำนายเรื่องราวในบทอ่านได้

6. การสรุปความและการนำกลวิธีแก้ไขมาใช้เมื่อไม่เข้าใจ (Summarizing and applying fix-up strategies) การสรุปเนื้อหาเป็นระยะ ๆ ในเรื่องที่อ่าน เป็นรูปแบบการตรวจสอบความเข้าใจ (Comprehension monitoring) การอ่านซ้ำ และอ่านต่อไปเมื่อไม่เข้าใจถือเป็นการอ่านอย่างชาญฉลาด

จาคอบ และปารีส (Jacob; & Paris. 1987: 255-278) ได้พัฒนาเครื่องมือที่เรียกว่า The Index of Reading Strategies Awareness (IRA) เพื่อวัดความตระหนักในกลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนระดับเกรด 3 และ 4 ซึ่งมีระดับผลการเรียนที่เท่ากัน เรียงลำดับจาก เกรด 2-7 แบบประเมินชนิดเลือกตอบ จำนวน 22 ข้อ ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อวัดกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การประเมินผล การวางแผน การควบคุม และ ความรู้ในเงื่อนไข เครื่องมือได้ผ่านการประเมินโดยแมคเลน และคนอื่น ๆ (McLain; et. al. 1991: 81) พบว่าค่าดัชนีความเชื่อมั่นของเครื่องมืออยู่ที่ (.61)

เพอไรรา-เลอร์ด และดีน (Pereira-Laird; & Deane. 1997) ได้พัฒนาเครื่องมือ Reading Strategy Use (RSU) เป็นเครื่องมือประเภทรายงานตนเอง เครื่องมือนี้สร้างขึ้นเพื่อประเมินการรับรู้กลวิธีทางปัญญาและ อภิปัญญาของนักเรียนที่เป็นในวัยรุ่นในขณะที่อ่านตำราประเภทเรื่องเล่าและตำราประเภทข้อเขียน ซึ่งเครื่องมือนี้มีค่าความเชื่อมั่นที่ (.97) และมีความเที่ยงตรงสำหรับการวัดกลวิธีปัญญา และอภิปัญญาสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่เป็นวัยรุ่น

จะเห็นได้ว่ามีนักการศึกษาและนักวิจัยให้ความสนใจในการประเมินความตระหนักในกลวิธีอภิปัญญา และให้ความสำคัญในการวัดประเมินกลวิธีอภิปัญญาของผู้อ่านไม่ว่าจะเรียนอยู่ในระดับใด จึงได้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้วัดความตระหนักในกลวิธีอภิปัญญา ซึ่งครูผู้สอนสามารถดัดแปลงไปใช้ในการประเมินนักเรียนของตน ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินจะเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการสอนกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านให้แก่ นักเรียนต่อไป

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีอภิปัญญา

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2536) ศึกษาผลของการสอนยุทธศาสตร์การเรียนรู้ปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแบบโดยตรงและแบบสอดแทรกในเนื้อหา พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้ปัญญาแบบตรงและแบบสอดแทรกในเนื้อหา มีผลคะแนนเฉลี่ยความตระหนักในยุทธศาสตร์การเรียนรู้ปัญญาสูงกว่าก่อนฝึกทั้ง 3 ยุทธศาสตร์คือการวางแผน การตรวจสอบและ การประเมินผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ผลคะแนนเฉลี่ยจากการอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของทั้งสองกลุ่มเพิ่มขึ้น โดยที่กลุ่มที่ได้รับการสอนยุทธศาสตร์การเรียนรู้ปัญญาแบบโดยตรงมีคะแนนเฉลี่ยใน

การอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน

สมบัติ โปธิทอง (2539) ได้ทำการศึกษาโดยการฝึกกลวิธีอภิปัญญาเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นทดสอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ก่อนเรียน ขั้นฝึกอภิปัญญา ขั้นนำอภิปัญญามาใช้สอนแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ และขั้นทดสอบความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์หลังเรียน ผลการวิจัยพบว่าหลังการสอนค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ก่อนเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จันทนา อานมณี (2539) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และทักษะด้านอภิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยเทคนิคการกำกับตนเอง และเทคนิคนำการอ่าน เมื่อทำการทดสอบความเข้าใจการอ่านภาษาไทย ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้เรียนด้วยเทคนิคกำกับตนเอง มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและมีทักษะด้านอภิปัญญาสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิคนำการอ่าน

เยี่ยมจิต บุรณโกคา (2533) ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลของการสอนโดยวิธีแบบอธิบายโดยตรง (Direct explanation) และวิธีสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างครูกับนักเรียน (Reciprocal teaching) แก่นักเรียนในกลุ่มทดลอง และนักเรียนในกลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู แล้วเปรียบเทียบผลของการสอนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และความสนใจในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีอธิบายโดยตรง วิธีสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างครูกับนักเรียนมีความเข้าใจในอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

นวรรตน์ หัสดี (2544) ได้ทำการศึกษาผลการฝึกใช้อภิปัญญาเพื่อกำกับและควบคุมตนเองในการเรียนของนักเรียนโครงการการศึกษาพิเศษโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 6 คน โดยใช้แบบวัดการกำกับและควบคุมตนเอง แบบสังเกตพฤติกรรม บทเรียนการฝึกอภิปัญญา แบบฝึกอ่าน ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอภิปัญญามีคะแนนกำกับและควบคุมตนเองในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

กิ่งเพชร ป้องแก้ว (2545) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองได้รับ

การฝึกกระบวนการเรียนรู้แบบอภิปัญญาโดยใช้ผังโยงความสัมพันธ์ความหมาย และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาโดยใช้ผังโยงความสัมพันธ์ ความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

จินดา ยัญทิพย์ (2547) ทำการศึกษาผลการพัฒนากระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการพัฒนาทักษะการคิดตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และอภิปัญญา สำหรับนักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ ผลจากการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและทักษะการคิดปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและคะแนนความสามารถในการคิดสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ครอส และ ปารีส (Cross; & Paris. 1988: 131-14) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอภิปัญญากับการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับเกรด 3 จำนวน 87 คน และนักเรียนระดับเกรด 5 จำนวน 84 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการฝึก experimental curriculum-Informed Strategies for Learning ส่วนนักเรียนในกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการทดลองเหมือนกับเด็กในกลุ่มทดลองแต่มีการทดสอบก่อนและหลังเช่นเดียวกันกับกลุ่มทดลอง ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีกลวิธีอภิปัญญาการใช้กลวิธีอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

แคเรลล์ ฟารีส และ ลิเบอร์ต (Carell; Pharis; & Liberto. 1989: 647-670) ได้ศึกษาผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างประกอบเป็นนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 26 คน และกำลังศึกษาอยู่ที่ศูนย์ภาษาของมหาวิทยาลัยเซาท์เทิน อิลินอยส์ ในโปรแกรมเร่งรัด (intensive program) ระดับ 4 โดยกลุ่มทดลอง 1 ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านด้วยวิธี semantic mapping และกลุ่มทดลอง 2 ได้รับการสอน Experience-Text-Relationship ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบ หลังการทดลองทั้งสองกลุ่มจะมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จากการวิจัยพบว่า การฝึกใช้กลวิธีอภิปัญญาด้วยวิธีดังกล่าวช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองให้สูงขึ้น ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมคะแนนก่อนและหลังการทดลองไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการทดลองชี้ให้เห็นว่าประสิทธิภาพในการฝึกกลวิธีนั้นมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้ (Learning styles) ของนักเรียนอีกด้วย

มุนิซ สวิซเกูด (Muniz-Swicegood 1994: 83-97) ได้ทำการศึกษาผลของการฝึกกลวิธี

อภิปัญญาที่เรียกว่า Self-generated questioning strategy ให้กับนักเรียนเกรด 3 จำนวน 48 คน ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง ส่วนนักเรียนในกลุ่มควบคุมจำนวน 47 คน ได้รับการสอน third grade Spanish basal readers โดยมีการสอนวันละ 90 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ซึ่งเป็นคาบวิชาการอ่านภาษาสเปน เครื่องมือในการวิจัยได้แก่แบบทดสอบ La Prueba Spanish reading test และ IOWA Test of Basic Skills English Reading Test หลังการทดลองทำการสัมภาษณ์นักเรียนโดยใช้แบบสัมภาษณ์เรียกว่า Burke Reading Interview แล้วทำการแปลคำถามเป็นภาษาสเปน ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีประสพผลสำเร็จในการอ่านสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

โบคูลแวร์ และคนอื่น ๆ (Boulware; et al. 2007) ศึกษาผลของการสอนกลวิธีอภิปัญญาแบบ multiple-strategy use ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน และคำศัพท์ของนักเรียนเกรด 3 จำนวน 119 คน ใช้เวลาในการสอนเป็นเวลา 5 สัปดาห์ มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผลปรากฏว่าการสอนกลวิธีอภิปัญญาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและคำศัพท์สูงขึ้น

กูเซียก (Kusiak. 2001) ได้ศึกษาผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจและความรู้อภิปัญญาของผู้เรียนชาวโปแลนด์ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในระดับ intermediate สำหรับเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถามแบบทดสอบ นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสอบถามและแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผลการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนกลวิธีการควบคุมตนเองในขณะที่อ่านมีความรู้กลวิธีอภิปัญญา การรับรู้กระบวนการอ่าน กลวิธีการอ่าน และแรงจูงใจ ตลอดจนการประเมินตนเองในทักษะการอ่านเพิ่มขึ้น ส่วนการเปรียบเทียบผลของการฝึกกลวิธีการควบคุมตนเองที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระหว่างนักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนพบว่า การฝึกกลวิธีมีประสิทธิภาพอย่างมากกับนักเรียนในกลุ่มอ่อน

จาคอบโบวิทซ์ (Jacobowitz. 1990) ได้รายงานผลการศึกษาวิธีการทำความเข้าใจหรือการมีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ซึ่งกำลังเรียนระดับอุดมศึกษา คือกลุ่มที่ศึกษาวิชาการฝึกหัดครู ซึ่งมีความสามารถและทักษะการอ่านสูง และกลุ่มที่ศึกษาวิชาทักษะการเรียนรู้กลุ่มนี้มีความสามารถในการอ่านต่ำกว่ากลุ่มแรก ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มที่มีทักษะการอ่านสูงมีพฤติกรรมในการอ่านโดยการเก็บประเด็นสำคัญ และสิ่งที่ประทับใจจากบทอ่านในภาพรวม และสามารถเขียนรายงานสิ่งที่ตนเองเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่านได้ ในขณะที่กลุ่มที่มีทักษะการอ่านต่ำให้ความสนใจในการหาใจความสำคัญจากประโยคแรก ๆ ของแต่ละย่อหน้า นอกจากนี้เขาได้วิเคราะห์กลวิธีอภิปัญญาของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติม โดยคัดเลือกนักศึกษาที่มีทักษะการอ่านสูง จำนวน 5 คน และการแสดงกระบวนการคิดดัง (think-aloud) ในการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้กลวิธีอภิปัญญาช่วยในการจับประเด็นสำคัญของบทอ่าน โดยใช้คำถามทุกขั้นตอน คือ ก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน

และหลังการอ่าน นอกจากนี้ยังได้แสดงถึงการวางแผน และการใช้กลวิธีอันหลากหลายเหมาะสมในการอ่าน เช่น การมองภาพรวมของบทอ่าน การใช้ความรู้เดิม การคาดเดาเนื้อหา และตระหนักว่าใครคือผู้เขียนบทอ่าน และหลังจากการอ่านสิ้นสุดลง ยังได้สรุปใจความสำคัญโดยใช้คำพูดของตนเอง และตรวจสอบกับบทอ่านเพื่อยืนยันความถูกต้อง อีกทั้งยังมีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านโดยแสดงความเห็นของตนเองต่อประเด็นที่นำเสนอในบทอ่านอีกด้วย

เฟอูกัสัน (Ferguson. 2001: online) ได้ทำการศึกษาผลการสอนกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อหา กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนเกรด 6 จำนวน 20 คนซึ่งเรียนวิชาสังคมศึกษา โดยได้รับการสอน วัตถุประสงค์ คุณค่า และเทคนิคในการตรวจสอบติดตามตนเองในกลวิธีการสรุปความวิชาสังคมศึกษา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำและระลึกได้ และสร้างข้อมูลสำคัญจากตำราเรียนสังคมศึกษา ส่วนนักเรียนในกลุ่มควบคุมจำนวน 21 คน ได้รับการสอนกลวิธีการสรุปความเป็นกลวิธีการอ่านเช่นเดียวกัน แต่ไม่มีองค์ประกอบของอภิปัญญาด้าน คุณค่า วัตถุประสงค์ และการตรวจสอบติดตามตนเอง ซึ่งผลการทดสอบความเข้าใจในการอ่านก่อนการทดลองของทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ หลังจากทำการทดลองเป็นเวลา 10 สัปดาห์ ผลการทดสอบหลังการทดลองพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเรื่องความรู้ในกลวิธีอภิปัญญาและความเข้าใจในการอ่านแบบ Informal ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และยังพบว่าการสอนกลวิธีอภิปัญญามีประสิทธิภาพสูงสุดในการเพิ่มความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีความสามารถในการอ่านสูง และทำให้การอ่านเพื่อความเข้าใจด้านเนื้อหาของผู้อ่านที่มีความสามารถปานกลางและผู้อ่านที่มีความสามารถต่ำเพิ่มขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ผลการทดลองยังพบว่าการสอนกลวิธีอภิปัญญาที่ประกอบด้วย คุณค่า วัตถุประสงค์และการตรวจสอบติดตามตนเองในการสรุปความมีประสิทธิภาพมากกว่าการเพิ่มความเข้าใจในการอ่านโดยใช้กลวิธีการสรุปความเพียงอย่างเดียว

วิมลเกษม (Wimonkasem. 2001: online) ได้ทำการศึกษาผลของการสอนกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและการใช้กลวิธีการอ่านของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 37 คน ซึ่งได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน และกลุ่มควบคุมจำนวน 37 คน ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีดั้งเดิม (traditional English reading instruction) ระยะเวลาในการทดลองเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน จนถึงเดือนกันยายน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถาม การแสดงกระบวนการคิดดัง (think-aloud) และการจดบันทึกเกี่ยวกับกิจกรรมการอ่าน ผลการทดลองพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนกลวิธีอภิปัญญา มีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นและมีความถี่ในการใช้กลวิธีการอ่านสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

จากผลงานการวิจัยด้านการอิงแนวทฤษฎีอภิปัญญา และกลวิธีทางอภิปัญญาเป็นที่ประจักษ์ว่า การใช้กลวิธีอภิปัญญาเพื่อพัฒนาการอ่านนั้นได้ผลดี และสามารถทดลองกับนักเรียนได้ทุกระดับชั้นและทุกสาขาวิชา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการสอนอ่านโดยฝึกกลวิธีอภิปัญญาให้กับนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ซึ่งใช้แนวคิดการสอนกลวิธีอภิปัญญาโดย โอ้มัลเลย์ และชาโมท์ (O'Malley; & Chamot. 1990) และชาโมร์ และคนอื่น ๆ (Chamot; et al. 1999) ซึ่งขั้นตอนในการฝึกประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การวางแผน การตรวจติดตาม และการประเมินผล ส่วนการประเมินความตระหนักในกลวิธีอภิปัญญาผู้วิจัยทำการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีที่นักเรียนใช้ในการวางแผน การตรวจสอบความเข้าใจระหว่างอ่าน และการประเมินผลการใช้กลวิธี ตามแนวคิดของ โอ้มัลเลย์ และชาโมท์ (O'Malley; & Chamot. 1990) และชาโมร์ และคนอื่น ๆ (Chamot; et al. 1999) โดยผู้วิจัยคาดหวังว่าผลจากการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในครั้งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพิ่มสูงขึ้นหลักการฝึกกลวิธีอภิปัญญา และกลายเป็นนักอ่านพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางในการสอนอ่านแก่ครูผู้สอนในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive Strategies) ในการวางแผน ตรวจสอบ และประเมินผลการอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ขั้นตอนการทดลอง การสำรวจกลวิธีอภิปัญญาที่นักเรียนใช้ในการอ่าน

ภาษาอังกฤษ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่เรียนรายวิชา อ 33101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 9 ห้องเรียน 441 คน โดยประชากรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนห้องที่มีความสามารถอยู่ในระดับปานกลางที่มีการจัดชั้นเรียนแบบลดความสามารถ โดยไม่รวมนักเรียน 3 ห้องเรียนที่มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 นี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ 135 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 6 ห้องเรียน จาก 9 ห้องเรียน แล้วทำการแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม โดยใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2549 มาประกอบพิจารณาในการแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น นักเรียนกลุ่มเก่ง นักเรียนกลุ่มปานกลาง และนักเรียนกลุ่มอ่อน ได้นักเรียนกลุ่มเก่ง 98 คน นักเรียนกลุ่มปานกลาง 153 คน และนักเรียนกลุ่มอ่อนจำนวน 67 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนกลุ่มเก่งอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้จำนวนใกล้เคียงกับนักเรียนเก่งอ่อน และได้กลุ่มนักเรียนเก่งจำนวน 68 คน และกลุ่มนักเรียนอ่อนจำนวน 67 คน ส่วนนักเรียนกลุ่มปานกลางไม่นำมาวิเคราะห์ผลในครั้งนี้

2. ขั้นตอนการทดลอง การฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ เขตบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่เรียนรายวิชา อ 33101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 9 ห้องเรียน 513 คน ซึ่งประชากรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้มีระดับความสามารถด้านการอ่านอยู่ในระดับปานกลางเป็นห้องเรียนที่มีการจัดนักเรียนลดความสามารถ โดยไม่รวมนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงจำนวน 3 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ 1 ห้องเรียน จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้คะแนนที่ได้จากการทดสอบนักเรียนก่อนฝึกกลวิธีอภิปัญญา มาประกอบพิจารณาในการแบ่งกลุ่มนักเรียน ดังนี้

1. เลือกนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้องเรียน จากประชากรซึ่งมีจำนวนทั้งหมดจำนวน 9 ห้องเรียน ซึ่งมีจำนวนนักเรียนห้องละ 50-57คน

2. จัดลำดับความสามารถของนักเรียนโดยใช้คะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือแล้ว จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง แล้วนำผลการสอบมาเรียงตามลำดับคะแนนแล้วแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เตห์ ฟาน ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ได้กลุ่มนักเรียนเก่ง 16 คน นักเรียนกลุ่มปานกลาง 25 คน และนักเรียนกลุ่มอ่อน 16 คน

3. ทำการสุ่มนักเรียนกลุ่มเก่งจำนวน 5 คน จาก 16 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนกลุ่มอ่อน 5 คน จาก 16 คน เพื่อให้ได้สัมพัทธ์เกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการอ่านก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

4. วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนเท่านั้น ส่วนเด็กที่อยู่ในกลุ่มปานกลางจะไม่มีให้นำมาวิเคราะห์ผลในการทำการวิจัยในครั้งนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้การสอนกลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive strategies training)
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามวัดระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านซึ่งมีลักษณะแบบอัตราส่วน ประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert scales) จำนวน 35 ข้อ

4. แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยคำถาม 10 คำถาม ซึ่งครอบคลุมกลวิธีอภิปัญญา 6 กลวิธีย่อยที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถามได้แก่ ความคิดก่อนการสอน (Advance Organizer) การวางแผนการจัดการ (Organizational Planning) การเลือกที่จะสนใจ (Selective Attention) การจัดการตนเอง (Self-management) การตรวจสอบความเข้าใจ (Monitoring Comprehension) และการประเมินตนเอง (Self-evaluation)

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ช่วงชั้นที่ 3) ม.1- ม. 3 ระดับกำลังพัฒนา (Developmental Level) โดยศึกษาขอบข่ายเนื้อหารายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตลอดจนจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ

1.2 ศึกษาทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนอ่านโดยฝึกกลวิธี อภิปัญญาตามแนวคิด ของ โอ้มัลเลย์ และชาโมร์ (O'Malley; & Chamot. 1990) และชาโมร์ และคนอื่น ๆ (Chamot; et al. 1999)

1.3 ศึกษาและเลือกบทอ่านจากหนังสือเรียน วารสารและสิ่งตีพิมพ์ที่เป็นบทอ่านประเภท สาธกโวหาร (Expository text) โดยให้มีความยากง่ายของคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ในระดับ เดียวกันกับหนังสือแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียนสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 และตามที่กรมวิชาการได้กำหนดไว้ในคู่มือการจัดสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

1.4 นำเนื้อหาที่คัดเลือกไว้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบางกะปิ จำนวน 2 ท่านตรวจสอบความยากง่ายของคำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ ตลอดจนเนื้อหาและแนวคิดของบทอ่านว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ และผลการ เรียนรู้ที่คาดหวังตามหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้หรือไม่

1.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่าน โดยยึดขั้นตอนการฝึกกลวิธีอภิปัญญา ตามแนวคิดของ โอ้มัลเลย์ และชาโมร์ และชาโมร์ และคนอื่น ๆ (O'Malley; & Chamot. 1990.; Chamot; et al. 1999) จำนวน 8 แผน

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ ดร.วไลพร ฉายาผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผล เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

2. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

(Reading Comprehension Test)

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก ดำเนินการสร้างโดยผู้วิจัย ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร สาระการเรียนรู้มาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) เพื่อให้สัมพันธ์กับเนื้อหาที่สอนและเป็นกรอบในการสร้างแบบทดสอบ

2.2 ศึกษาแนวทางในการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือแนวทางการสร้างข้อสอบภาษาของอัจฉรา วงศ์ไสธร (2538) การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของอัจฉรา วงศ์ไสธร (2544) การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ของบุญเขต ภิญญอนันตพงษ์ (2526) เทคนิคในการเขียนคำถามแบบเลือกตอบของชวาล แพรัตกุล (2516) และการประเมินผลการอ่านของแอนเดอร์สัน (Anderson. 2000)

2.3 สร้างแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 55 ข้อ โดยคัดเลือกเนื้อหาจากแบบเรียนประเภทสาธกโฆหาร ซึ่งมีระดับความยากอยู่ในระดับเดียวกับเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้วัดพฤติกรรมการอ่าน ดังนี้

2.3.1 ความสามารถในการเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทได้ (Vocabulary)

2.3.2 ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ (Main ideas)

2.3.3 ความสามารถในการระบุนายละเอียดและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

(Supporting details)

2.3.4 ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำสรรพนามที่อ้างอิงแทนคำนามได้ (Pronoun references)

2.3.5 ความสามารถในการอนุมานความสิ่งที่ไม่ปรากฏในบทอ่านได้ (Inferences)

2.4 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ดร.จันทร์ปรีชา บุญยรัตนพันธ์ อ.เดือนตา เลาสุขศรี และดร.วไลพร ฉายา เพื่อตรวจหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยพิจารณาว่าแบบทดสอบแต่ละข้อ

สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์คะแนนความคิดเห็น ดังนี้

คะแนนความคิดเห็น

- + 1 = แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
- 0 = ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
- 1 = แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์นั้น

2.5 บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในแต่ละข้อเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือดัชนีความสอดคล้อง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543: 117) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 - 1.0 ซึ่งแสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องเชิงเนื้อหา

2.6 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 110 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาความยากง่าย (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ดังนี้

ข้อที่ตอบถูกให้	1 คะแนน
ข้อที่ตอบผิด	0 คะแนน
ข้อที่ตอบมากกว่า 1 แห่ง	0 คะแนน
ข้อที่ไม่ตอบ	0 คะแนน

2.7 นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้โปรแกรม Tab และใช้เทคนิค 33% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ จากนั้นทำการคัดเลือกข้อทดสอบที่มีความยากตั้งแต่ 0.20 - 0.80 และข้อทดสอบที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแสดงว่าข้อทดสอบนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ แล้วทำการคัดเลือกข้อสอบไว้จำนวน 30 ข้อ โดยให้ครอบคลุมความสามารถในการอ่านทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

- ความสามารถในการเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 5, 7, 18, 21, 22
- ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 9, 15, 20, 27
- ความสามารถในการระบุรายละเอียดและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2, 3, 6, 8, 10, 16, 17, 23, 25, 26, 29, 30
- ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำสรรพนามอ้างอิงแทนคำนาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 4, 13, 24, 28

- ความสามารถในการอนุมานความสิ่งที่ไม่ปรากฏในบทอ่าน จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 11, 12, 14, 19

2.8 นำแบบทดสอบที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกแล้ว ไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยการวิเคราะห์ใหม่ (Reanalyzed) โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.79

2.9 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ได้คุณภาพตามเกณฑ์ จำนวน 34 ข้อ และตัดออก 11 ข้อ คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ เพื่อไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ (Metacognitive Strategies Questionnaire)

ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน (Metacognitive Strategies) ซึ่งข้อคำถามเกี่ยวกับกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษนั้นมุ่งเน้นเพื่อวัดพฤติกรรมการอ่าน 3 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

1. ขั้นการวางแผน (Planning) ประกอบด้วย 4 กลวิธีย่อย ดังนี้
 - 1.1 ความคิดก่อนการสอน (Advance Organizer)
 - 1.2 การวางแผนการจัดการ(Organizational Planning)
 - 1.3 การเลือกที่จะสนใจ (Selective Attention)
 - 1.4 การจัดการตนเอง(Self-Management)
2. ขั้นตรวจติดตาม (Monitoring)
 - การตรวจสอบความเข้าใจ (Monitoring Comprehension)
3. ขั้นประเมินผล (Evaluating)
 - การประเมินผลตนเอง (Self-Evaluating)

ซึ่งลักษณะของกลวิธีอภิปัญญาตามแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น ได้นำมาสร้างแบบสอบถาม
ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง 2

ตาราง 2 กลวิธีอภิปัญญา คำอธิบายกลวิธี และจำนวนข้อคำถามของกลวิธีอภิปัญญา

กลวิธีอภิปัญญา	จำนวน ข้อคำถาม	ข้อคำถาม ในแบบสอบถาม
ความคิดก่อนการสอน (Advance Organizer) อ่านความคิดหลัก และแนวคิดของเนื้อเรื่องที่จะต้องเรียน ล่วงหน้าซึ่งบ่อยครั้งจะเป็นการอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อดูหลักการ เรียบเรียงเนื้อหาและกระตุ้น/เสริมสร้างความรู้เบื้องต้น	6	1,2,3,6,7,8
การวางแผนการจัดการ (Organizational Planning) การวางแผนว่าจะให้บรรลุกิจกรรมการอ่านนั้นอย่างไร: การ วางแผนเป็นส่วน ๆ ความต่อเนื่อง และความคิดหลักที่นำเสนอ ในเนื้อหาที่อ่าน	2	4,5
การเลือกที่จะสนใจ (Selective Attention) การใส่ใจกับหรืออ่านแบบรวดเร็วเพื่อหาคำหลัก วลีหลัก เครื่องหมาย ทางภาษาศาสตร์ ประโยคหรือชนิดของข้อมูล	6	11,20,21,22,25, 29
การจัดการตนเอง (Self- Management) ค้นหาหรือจัดเรียงเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะช่วยในการอ่าน เช่น การหา โอกาสเพื่อป้อนข้อมูลและฝึกฝนภาษาหรือเนื้อหาเพิ่มเติม	5	9,14,18,19,27
การตรวจสอบความเข้าใจ (Monitoring Comprehension) - ตรวจสอบความเข้าใจขณะอ่าน - รู้ที่จะใช้กลวิธีการอ่านเพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่อง - ตรวจสอบความสามารถของผู้เรียนและปัญหาในการทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง - ตรวจสอบดูว่าจะสามารถใช้ความรู้เดิมมาช่วยในการทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องได้หรือไม่	7	10,12,13,15,16, 17,24

ตาราง 2 (ต่อ)

กลวิธีอภิปัญญา	จำนวน ข้อคำถาม	ข้อคำถาม ในแบบสอบถาม
การประเมินผลตนเอง (Self-Evaluating) - การตัดสินใจว่าผู้อ่านประสบความสำเร็จในกิจกรรมการเรียนรู้ มากมายขนาดไหน - ตัดสินใจว่าผู้อ่านบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ - ทำการประเมินว่าทำไมผู้อ่านจึงประสบความสำเร็จในการอ่าน - ประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการอ่าน	9	23,26,28,30-35

ที่มา: O'Malley, J. M; & Chamot, Anna U. (1990). Learning Strategies in Second Language Acquisition. p. 62.

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามมี ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและตัวอย่างแบบสอบถามและการสร้างแบบสอบถามวัดระดับการใช้
 กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจและแบบสอบถามตามแนวความคิดของ โอมัลเลย์ และ
 ชาโมร์(O'Malley; & Chamot. 1990) และชาโมท์ และคนอื่น ๆ (Chamot; et al. 1999) แล้วดัดแปลง
 แบบสอบถามเพื่อสร้างแบบสอบถามวัดความตระหนักรู้ในกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน

3.2 สร้างแบบสอบถามวัดความตระหนักรู้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน จำนวน
 35 ข้อ ซึ่งกำหนดระดับการปฏิบัติในการใช้กลวิธีเป็นลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า (Likert
 scales) 5 ระดับ โดยให้ความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

- 1 = ไม่เคยปฏิบัติหรือปฏิบัติน้อยมาก
- 2 = ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- 3 = ปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 4 = ปฏิบัติตามปกติ
- 5 = ปฏิบัติทุกครั้ง

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมทั้งในด้าน
 จุดประสงค์การวัด การใช้คำ และสำนวนภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

3.4 นำแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับกลวิธีในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 245 คนตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อศึกษาว่านักเรียนได้ใช้กลวิธีในการอ่านใดแล้วบ้าง และใช้กลวิธีนั้นๆอยู่ในระดับใดโดยกำหนดเกณฑ์ระดับการใช้กลวิธี อภิปัญญา ดังนี้

3.5 - 5.0 = ระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาอยู่ในระดับสูง

2.5 - 3.4 = ระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง

1.0 - 2.4 = ระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาอยู่ในระดับต่ำ

4. แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของกลุ่มนักเรียนเก่งและกลุ่มนักเรียนอ่อนที่ได้มาพิจารณาเลือกกลวิธีที่ใช้ในการวางแผนสอนอ่านระยะการทดลองฝึกกลวิธีอภิปัญญาให้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มโดยสอนทุกกลวิธีแต่นำกลวิธีที่นักเรียนใช้ในระดับต่ำมากกว่ากลวิธีอื่น ๆต่อไป

5. แบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเป็นการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interviews) ในการสร้างแบบสอบถามจะใช้ลักษณะของข้อความจากแบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีอภิปัญญาเป็นพื้นฐานในการสร้าง ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ อาจารย์ ดร.วไลพร ฉายา ประธานที่ปรึกษาปริญญาโท ตรวจสอบความเที่ยงตรงในเชิงเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลด้านการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านต่อไป

4.2 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกันกับกลุ่มทดลองที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มประชากรที่จะรวบรวมข้อมูล แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อนำผลมาปรับปรุงให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่ดี

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลองที่แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง มีการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แบบแผนการทดลอง

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T_1	X	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

T_1	แทน	การสอบก่อนทำการทดลอง (Pretest)
X	แทน	การฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
T_2	แทน	การสอบหลังทำการทดลอง (Posttest)

วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยจะแบ่งออกเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 ขั้นการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับกลวิธีการอ่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 นี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ 135 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 6 ห้องเรียน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 9 ห้องเรียน จากนั้นใช้คะแนนจากผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษของปีการศึกษา 2547 และปีการศึกษา 2548 ในการจัดลำดับความสามารถของนักเรียนแต่ละห้องมาเรียงตามลำดับคะแนน แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเก่ง 98 กลุ่มปานกลาง 153 คน และกลุ่มอ่อน 67 คน โดยแบ่งนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

นักเรียนเก่ง ได้คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.00

นักเรียนปานกลาง ได้คะแนนเฉลี่ย 2.00 - 3.00

นักเรียนอ่อน ได้คะแนนเฉลี่ย 0.00 - 1.50

จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนกลุ่มเก่งอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้จำนวนที่ใกล้เคียงกับนักเรียนในกลุ่มอ่อนได้นักเรียนกลุ่มเก่งจำนวน 68 คน และนักเรียนกลุ่มอ่อนจำนวน 67 คน ส่วนนักเรียนกลุ่มปานกลางไม่นำมาวิเคราะห์ผล

2. นำแบบสอบถามกลวิธีการอ่านไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ตอบแบบสอบถาม จำนวน 135 คน เป็นนักเรียนกลุ่มเก่งจำนวน 68 คน และกลุ่มนักเรียนอ่อน จำนวน 67 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ผลระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาแต่ละกลวิธีระหว่างนักเรียนกลุ่มเก่งและ

นักเรียนกลุ่มอ่อนกว่าอยู่ในระดับใดโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาว่านักเรียนควรได้รับการสอนกลวิธีการอ่านใดมากที่สุดตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปานกลางไม่นำมาวิเคราะห์ผล

ระยะที่ 2 ขั้นการทดลองทำการสอน

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในระยะที่ 2 ดังนี้

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกมา 1 ห้องเรียน จำนวน 57 คน จากประชากร 9 ห้องเรียน
2. จัดปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจถึงกระบวนการดำเนินการทดลอง จุดประสงค์ในการทดลอง และวิธีการวัดและประเมินผลการทดลอง
3. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือแล้ว จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง แล้วนำผลการสอบมาเรียงตามลำดับคะแนนแล้วแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม โดยใช้เทคนิค 27% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ได้กลุ่มนักเรียนเก่ง ที่มีคะแนนสูงจำนวน 16 คน กลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนปานกลาง จำนวน 25 คน และกลุ่มนักเรียนอ่อนที่มีคะแนนต่ำจำนวน 16 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ผลการทดลองได้แก่นักเรียนกลุ่มเก่ง และนักเรียนกลุ่มอ่อน สำหรับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปานกลางจะได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาเช่นเดียวกันแต่จะไม่ทราบว่าตนเองไม่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้และไม่นำมาวิเคราะห์ผล
4. วัดระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาโดยใช้แบบสอบถามกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านก่อนทำการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากโอมัลเลย์ และชาโมร์ (O'Malley; & Chamot. 1990: 62) และชาโมร์ และคนอื่นๆ (Chamot; et al. 1999: 14-33) และทำการแปลเป็นภาษาไทย เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจข้อคำถามอย่างถ่องแท้ จำนวน 35 ข้อ โดยใช้เวลาในการทำแบบสอบถาม 30 นาที
5. สัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยกลุ่มกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มนักเรียนเก่งและกลุ่มนักเรียนอ่อนกลุ่มละ 5 คน
6. ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในการสอนอ่านโดยการฝึกกลวิธีอภิปัญญาและใช้เวลาในการทดลองจำนวน 16 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 8 สัปดาห์
7. ทำการวัดระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านหลังการทดลองสอนโดยใช้แบบสอบถามชุดเดียวกันกับที่ใช้วัดก่อนการทำการฝึกกลวิธีอภิปัญญา
8. สัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มนักเรียนเก่ง 5 คน และกลุ่มนักเรียนอ่อน 5 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวกันกับก่อนการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

9. ทดสอบหลังการเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อน การทดลองแต่นำมาจัดลำดับข้อใหม่

10. ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความ เข้าใจ

11. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อตรวจสอบ สมมติฐาน

12. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้านการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านมาวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงพรรณนากลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการทดสอบและการ รายงานตนเองจากแบบสอบถาม

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับการ ใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามกลวิธีอภิปัญญาในการ อ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนการสอนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาของกลุ่มนักเรียนเก่งโดยใช้ Paired t-test

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อน การสอนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มอ่อนโดยใช้ Paired t-test

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึก กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งโดยใช้ Paired t-test

5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึก กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มอ่อนโดยใช้ Paired t-test

6. ศึกษาความสัมพันธ์ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและระดับการใช้ กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันจากโปรแกรมสำเร็จรูป (Pearson product-moment correlation coefficient)

7. ศึกษาความสัมพันธ์ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและระดับการใช้ กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

8.1 สถิติพรรณนา

ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

8.2 สถิติอนุมาน

8.2.1 Paired t-test

8.2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการฝึกกลวิธีอภิ
ปัญญาที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบาง
กะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 32 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนกลุ่มละ 16 คน เวลาที่ใช้
ฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านรวม 8 สัปดาห์ ๆ ละ 2 คาบ ๆ ละ 50 นาที บทนี้เป็นการนำเสนอผลของ
การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัยทั้ง 3 ข้อ ประกอบด้วย

- 1) นักเรียนใช้กลวิธีอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
 - 1.1 นักเรียนกลุ่มเก่งใช้กลวิธีอภิปัญญาอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษ
 - 1.2 นักเรียนกลุ่มอ่อนใช้กลวิธีอภิปัญญาอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษ
- 2) นักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนที่ได้รับการสอนกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน
ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษจะสูงขึ้นหรือไม่
- 3) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการใช้กลวิธีอภิ
ปัญญาหรือไม่

ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยเป็นข้อมูลจากการรายงานตนเองจากแบบสอบถามการใช้กลวิธีอภิ
ปัญญาในการอ่าน ค่ะแนมาจากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการ
ทดลองสอน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิ
ปัญญา ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติอนุมาน และการพรรณนาข้อมูล
จากการสัมภาษณ์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมายและการสรุปผลการวิเคราะห์
ข้อมูลต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X} diff	แทน	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

- * แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 t แทน อัตราส่วนที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 P แทน ความน่าจะเป็นของค่า t

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขั้นก่อนการทดลอง การสำรวจกลวิธีอภิปัญญาที่นักเรียนใช้ในการอ่านภาษาอังกฤษ

ในขั้นก่อนการทดลองฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยมีจุดประสงค์เพื่อสำรวจกลวิธีอภิปัญญาที่นักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 135 คนใช้ ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มโดยใช้เกณฑ์จากคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษในปีการศึกษา 2548 และปีการศึกษา 2549 ที่ผ่านมา ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนกลุ่มเก่งจำนวน 68 คน นักเรียนกลุ่มปานกลาง 153 คน และกลุ่มนักเรียนอ่อน 67 คน สำหรับนักเรียนกลุ่มปานกลางไม่นำมาวิเคราะห์ผลในครั้งนี้

คำถามการวิจัยขั้นก่อนการทดลองมีดังนี้

1. นักเรียนใช้กลวิธีอภิปัญญาอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

1.1 นักเรียนกลุ่มเก่งใช้กลวิธีอภิปัญญาอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษ

1.2 นักเรียนกลุ่มอ่อนใช้กลวิธีอภิปัญญาอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการทดลองในระยะที่ 1 ขั้นก่อนการทดลอง มาวางแผนในการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านให้กับนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะที่ 2 ขั้นการทดลอง สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือแบบสอบถามประเมินกลวิธีอภิปัญญาซึ่งดัดแปลงมาจากโอมัลเลย์ และชาโมร์ (O'Malley; & Chamot. 1990) แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert scales) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 ผู้วิจัยแบ่งเกณฑ์ของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาออกเป็น 3 ระดับคือ

3.50 – 5.00 ใช้กลวิธีอภิปัญญาอยู่ในระดับสูง

2.50 - 3.49 ใช้กลวิธีอภิปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง

1.00 – 2.49 ใช้กลวิธีอภิปัญญาอยู่ในระดับต่ำ

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญา ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาระหว่างนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนโดยใช้ Independent t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ามีความแตกต่างระหว่างระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน นักเรียนกลุ่มเก่งมีการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่ม

ก่อนทั้ง 6 กลวิธี ค่าเฉลี่ยรวมการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ค่าเฉลี่ยรวมการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มอ่อนอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีย่อยอภิปัญญาที่นักเรียนทั้งสองกลุ่มใช้สูงสุดคือ การจัดการตนเอง ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับการใช้ กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนและความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาทั้ง 6 กลวิธี

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อน

กลวิธีอภิปัญญา	นักเรียนกลุ่มเก่ง			นักเรียนกลุ่มอ่อน			t	P
	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้		
ความคิดก่อนการอ่าน	3.05	.78	ปานกลาง	2.38	.71	ต่ำ	5.27**	.000
การวางแผนการจัดการ	2.92	1.20	ปานกลาง	2.49	.84	ต่ำ	2.61**	.010
การเลือกที่จะสนใจ	3.00	.78	ปานกลาง	2.33	.65	ต่ำ	5.66**	.000
การจัดการตนเอง	3.39	.85	ปานกลาง	2.65	.72	ปานกลาง	5.18**	.000
การตรวจสอบความเข้าใจ	2.86	.75	ปานกลาง	2.34	.64	ต่ำ	4.19**	.000
การประเมินผลตนเอง	2.83	.81	ปานกลาง	2.32	.68	ต่ำ	3.87**	.000
รวม	2.99	.72	ปานกลาง	2.39	.61	ต่ำ	5.21**	.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

**P < .01

จากตาราง 4 พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งสูงกว่านักเรียนกลุ่มอ่อนในทุกกลวิธี โดยค่าเฉลี่ยของกลวิธีโดยรวมของนักเรียนกลุ่มเก่งมีค่าเท่ากับ 2.99 และมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนกลุ่มอ่อนค่าเฉลี่ยรวมของนักเรียนกลุ่มอ่อนมีค่าเท่ากับ 2.39 ซึ่งมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาอยู่ในระดับต่ำ กลวิธีย่อยที่นักเรียนกลุ่มเก่งใช้มากที่สุดได้แก่ กลวิธีจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.39$) ตามด้วย กลวิธีความคิดก่อนการอ่าน ($\bar{X} = 3.05$) กลวิธีเลือกที่จะสนใจ ($\bar{X} = 3.00$) กลวิธีวางแผนการจัดการ ($\bar{X} = 2.92$)

กลวิธีการตรวจสอบความเข้าใจ ($\bar{X} = 2.86$) และกลวิธีการประเมินผลตนเอง ($\bar{X} = 2.83$) ตามลำดับ ส่วนกลวิธีที่ย่อยที่นักเรียนกลุ่มอ่อนใช้มากที่สุดเรียงตามลำดับได้แก่ กลวิธีการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 2.65$) ตามด้วย กลวิธีการวางแผนการจัดการ ($\bar{X} = 2.49$) กลวิธีความคิดก่อนการอ่าน ($\bar{X} = 2.38$) กลวิธีการตรวจสอบความเข้าใจ ($\bar{X} = 2.34$) กลวิธีการเลือกที่จะสนใจ ($\bar{X} = 2.33$) และ กลวิธีการประเมินผลตนเอง ($\bar{X} = 2.32$)

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนในกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อน โดยใช้ Independent t-test ผลปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาโดยรวมทุกกลวิธีของนักเรียนกลุ่มเก่งมีค่าสูงกว่านักเรียนกลุ่มอ่อน โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($P \leq .01$) และพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนในกลุ่มเก่งสูงกว่านักเรียนกลุ่มอ่อนในทุกกลวิธีย่อย ดังนี้ ความคิดก่อนการอ่าน ($t = 5.27, P = .000$) ส่วนการวางแผนการจัดการ ($t = 2.61, P = .010$) การเลือกที่จะสนใจ ($t = 5.66, P = .000$) การจัดการตนเอง ($t = 5.18, P = .000$) การตรวจสอบความเข้าใจ ($t = 4.19, P = .000$) และการประเมินผลตนเอง ($t = 3.87, P = .000$)

แสดงว่าก่อนการฝึกนักเรียนกลุ่มเก่งมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาสูงกว่านักเรียนกลุ่มอ่อนในทุกกลวิธี และนักเรียนกลุ่มเก่งมีระดับมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มนักเรียนอ่อนมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในระดับต่ำ ยกเว้น กลวิธีการจัดการตนเอง (Self-management) เท่านั้นที่อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการสำรวจระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาระยะที่ 1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการฝึกกลวิธีที่ใช้ระดับสูงกับนักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนต่อไปทุกกลวิธี โดยเน้นกลวิธีที่นักเรียนใช้ระดับต่ำไปสู่กลวิธีที่นักเรียนใช้ระดับสูง เช่น การประเมินผลตนเอง การตรวจสอบความเข้าใจ การเลือกที่จะสนใจ การตรวจสอบความเข้าใจ การวางแผนการจัดการ ความคิดก่อนการอ่าน และการจัดการตนเอง ตามลำดับ

2. ขั้นตอนทดลอง การฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน

คำถามการวิจัยข้อที่ 1

1. นักเรียนใช้กลวิธีอภิปัญญาอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

1.1 นักเรียนเก่งใช้กลวิธีอภิปัญญาอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

1.2 นักเรียนอ่อนใช้กลวิธีอภิปัญญาอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

ในการศึกษากลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิจำนวน 32 คน ได้มาโดยการเลือกโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) 1 ห้องเรียน 57 คน แล้วทำการทดสอบความสามารถใน

การอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึกกลวิธีอภิปัญญา นำคะแนนที่ได้มาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำแล้วใช้เทคนิค 27% ของจุงเตห์ฟาน ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ได้นักเรียนกลุ่มเก่งจำนวน 16 คน และนักเรียนกลุ่มอ่อนจำนวน 16 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง คือแบบสอบถามประเมินกลวิธีอภิปัญญาซึ่งดัดแปลงมาจาก โอ้มัลเลย์ และชาโมร์ (O'Malley; & Chamot: 1990) หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบระดับการใช้กลวิธีของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนการฝึกและหลังการฝึกโดยใช้ Paired t-test

1.1 กลวิธีอภิปัญญาที่นักเรียนกลุ่มเก่งใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรายงานระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาด้วยตนเองจากแบบสอบถามของนักเรียนกลุ่มเก่ง ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเก่งมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกทั้ง 6 กลวิธี โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาคือการประเมินผลตนเอง รองลงมาคือ กลวิธีความคิดก่อนการอ่าน กลวิธีจัดการตนเอง กลวิธีการวางแผนการจัดการ กลวิธีตรวจสอบความเข้าใจ และกลวิธีที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการใช้ต่ำสุดคือ กลวิธีเลือกที่จะสนใจ ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

กลวิธีอภิปัญญา	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้	t	P
ความคิดก่อนการอ่าน					
ก่อนการทดลอง	2.80	1.00	ปานกลาง	5.39**	.000
หลังการทดลอง	3.56	.46	สูง		
การวางแผนการจัดการ					
ก่อนการทดลอง	2.90	.84	ปานกลาง	3.06**	.008
หลังการทดลอง	3.43	.67	ปานกลาง		
การเลือกที่จะสนใจ					
ก่อนการทดลอง	2.97	.67	ปานกลาง	3.50**	.003
หลังการทดลอง	3.23	.64	ปานกลาง		

ตาราง 5 (ต่อ)

กลวิธีอภิปัญญา	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้	t	P
การจัดการตนเอง					
ก่อนการทดลอง	3.27	.31	ปานกลาง	7.06**	.000
หลังการทดลอง	3.56	.29	สูง		
การตรวจสอบความเข้าใจ					
ก่อนการทดลอง	2.88	.67	ปานกลาง	3.94**	.001
หลังการทดลอง	3.30	.47	ปานกลาง		
การประเมินผลตนเอง					
ก่อนการทดลอง	2.92	.58	ปานกลาง	5.37**	.000
หลังการทดลอง	3.61	.62	สูง		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**P < .01

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ในทุกด้าน กลวิธีย่อยที่นักเรียนกลุ่มเก่งใช้มากที่สุด ได้แก่ กลวิธีการประเมินผลตนเอง ($\bar{X} = 3.61$) ตามด้วย กลวิธีความคิดก่อนการอ่าน ($\bar{X} = 3.56$) กลวิธีการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.56$) กลวิธีการวางแผนการจัดการ ($\bar{X} = 3.43$) กลวิธีการตรวจสอบความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.30$) และ กลวิธีการเลือกที่จะสนใจ ($\bar{X} = 3.23$) ตามลำดับ

จะเห็นว่าหลังการฝึก การประเมินตนเอง ความคิดก่อนการอ่าน และการจัดการตนเองมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในระดับสูง ซึ่งแต่เดิมก่อนการฝึกอยู่ในระดับปานกลางส่วนกลวิธีที่เหลือไม่ได้พัฒนาขึ้นยังอยู่ในระดับปานกลางเหมือนเดิม

1.1.2 จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนในกลุ่มเก่งก่อนและหลังการฝึก โดยใช้ Paired t-test ผลปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีทุกกลวิธี ของนักเรียนกลุ่มเก่งหลังการฝึกมีค่าสูงกว่าก่อนการฝึก โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกกลวิธีย่อย ดังนี้ กลวิธี ความคิดก่อนการอ่าน ($t = 5.39, P = .000$) กลวิธีการวางแผนการจัดการ ($t = 3.06, P = .008$) กลวิธีการเลือกที่จะสนใจ

($t = 3.50$, $P = .003$) กลวิธีการจัดการตนเอง ($t = 7.06$, $P = .000$) กลวิธีการตรวจสอบความเข้าใจ ($t = 3.94$, $P = .001$) และ กลวิธีการประเมินผลตนเอง ($t = 5.37$, $P = .000$)

แสดงว่าหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาให้นักเรียนกลุ่มเก่งมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาสูงกว่าก่อนการทดลองทั้ง 6 กลวิธีดังกล่าวข้างต้น และมีการพัฒนาระดับการใช้กลวิธีขึ้นไปสู่ระดับสูงในกลวิธีการประเมินตนเอง ความคิดก่อนการอ่าน และการจัดการตนเอง นอกนั้นไม่มีการพัฒนา

1.2 กลวิธีอภิปัญญาที่นักเรียนกลุ่มอ่อนใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรายงานระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาด้วยตนเองจากแบบสอบถามของนักเรียนกลุ่มอ่อน ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มอ่อนมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกทั้ง 6 กลวิธี โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาคือ กลวิธีการประเมินผลตนเอง ตามด้วย กลวิธีการวางแผนการจัดการ กลวิธีการจัดการตนเอง รองลงมาคือ กลวิธีความคิดก่อนการอ่าน กลวิธีการตรวจสอบความเข้าใจ และกลวิธีที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการใช้ต่ำสุดคือ กลวิธีการเลือกที่จะสนใจ ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มอ่อนในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

กลวิธีอภิปัญญา	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้	t	P
ความคิดก่อนการอ่าน					
ก่อนการทดลอง	2.90	.54	ปานกลาง	3.46**	.003
หลังการทดลอง	3.36	.38	ปานกลาง		
การวางแผนการจัดการ					
ก่อนการทดลอง	2.53	.38	ปานกลาง	4.72**	.000
หลังการทดลอง	3.46	.71	ปานกลาง		
การเลือกที่จะสนใจ					
ก่อนการทดลอง	2.51	.53	ปานกลาง	3.73**	.002
หลังการทดลอง	3.07	.40	ปานกลาง		

ตาราง 6 (ต่อ)

กลวิธีอภิปัญญา	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้	t	P
การจัดการตนเอง					
ก่อนการทดลอง	2.95	.70	ปานกลาง	3.42**	.004
หลังการทดลอง	3.42	.55	ปานกลาง		
การตรวจสอบความเข้าใจ					
ก่อนการทดลอง	2.48	.56	ต่ำ	5.85**	.000
หลังการทดลอง	3.22	.42	ปานกลาง		
การประเมินผลตนเอง					
ก่อนการทดลอง	2.70	.59	ปานกลาง	4.90**	.000
หลังการทดลอง	3.49	.30	ปานกลาง		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

P < .01

จากตาราง 6 พบว่ากลวิธีย่อยที่นักเรียนกลุ่มอ่อนใช้มากที่สุดเรียงตามลำดับได้แก่ กลวิธีการประเมินผล ($\bar{X} = 3.49$) ตามด้วย กลวิธีการวางแผนการจัดการ ($\bar{X} = 3.46$) กลวิธีการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 3.42$) กลวิธีความคิดก่อนการอ่าน ($\bar{X} = 3.36$) กลวิธีตรวจสอบความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.22$) และกลวิธีเลือกที่จะสนใจ ($\bar{X} = 2.38$) ตามลำดับ

จะเห็นว่าหลังการฝึกทุกกลวิธีอภิปัญญาไม่มีการพัฒนาระดับสูงขึ้นยังคงอยู่ในระดับปานกลางเหมือนเดิม ยกเว้นกลวิธีตรวจสอบความเข้าใจพัฒนาจากระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.48$) มาเป็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$)

1.2.2 การใช้กลวิธีทั้ง 6 กลวิธีของนักเรียนกลุ่มอ่อนหลังการฝึกมีค่าสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ในทุกกลวิธี ดังนี้ กลวิธี ความคิดก่อนการอ่าน ($t = 3.46$, $P = .003$) กลวิธีการวางแผนการจัดการ ($t = 4.72$, $P = .000$) กลวิธี การเลือกที่จะสนใจ ($t = 3.73$, $P = .002$) กลวิธีการจัดการตนเอง ($t = 3.42$, $P = .004$) กลวิธีตรวจสอบความเข้าใจ ($t = 5.84$, $P = .000$) และกลวิธีประเมินผลตนเอง ($t = 4.90$, $P = .000$)

แสดงว่าหลังการฝึกนักเรียนกลุ่มอ่อนมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาสูงกว่าก่อนการฝึกในทุกกลวิธี แต่ระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในทุกกลวิธียังอยู่ที่ระดับปานกลางเหมือนเดิม ยกเว้นการ

ตรวจสอบความเข้าใจที่ก่อนทดลองระดับต่ำแต่หลังการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

นักเรียน	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	P
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
นักเรียนกลุ่มเก่ง	16	2.96	.23	3.41	.21	6.08**	.000
นักเรียนกลุ่มอ่อน	16	2.68	.50	3.34	.38	4.90**	.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$t_{(.01; df 15)} = 2.602$$

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนในกลุ่มเก่งก่อนและหลังการฝึกและกลุ่มนักเรียนอ่อนก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาโดยใช้ Paired t-test ผลปรากฏว่าค่าเฉลี่ยระดับการใช้กลวิธีรวมทุกกลวิธี ของนักเรียนกลุ่มเก่งหลังการฝึกมีค่าสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 6.08, p = .000$) และกลุ่มนักเรียนอ่อนมีค่าเฉลี่ยระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาก่อนและหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 4.90, p = .000$)

คำถามการวิจัยข้อ 2 เด็กเก่งและเด็กอ่อนที่ได้รับการสอนกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหรือไม่

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 32 คน โดยเป็นนักเรียนกลุ่มเก่งจำนวน 16 คน และนักเรียนกลุ่มอ่อนจำนวน 16 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง คือแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบการค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนการฝึกและหลังการฝึกโดยใช้ Paired t-test

2. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

2.1 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มเก่ง

2.1.1 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคะแนนทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาพบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มเก่ง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ หลังการฝึกสูงขึ้น โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกเท่ากับ 11.00 และคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกมีเท่ากับ 15.06 ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กเก่งก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	N	\bar{X}	S.D.	\bar{x} diff	t	P
ก่อนการทดลอง	16	11.00	2.56			
หลังการทดลอง	16	15.06	4.25	4.06	4.33**	.001

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$t_{(.01; df 15)} = 2.602$$

2.1.2 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึก โดยใช้ Paired t-test พบว่าหลังการฝึกค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มเก่งสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 4.33, p = .001$)

แสดงว่าการฝึกกลวิธีอภิปัญญาทำให้เด็กในกลุ่มเก่งมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น

2.2 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มอ่อน

2.1.1 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคะแนนทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึก พบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มอ่อน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ หลังการฝึกสูงขึ้น โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกเท่ากับ 4.94 และคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกมีเท่ากับ 9.25 ดังแสดงในตารางที่ 9

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของเด็กก่อนก่อนการฝึกและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	N	\bar{X}	S.D.	\bar{x} diff	t	P
ก่อนการทดลอง	16	4.94	.77			
หลังการทดลอง	16	9.25	1.81	4.31	8.973**	.000

มีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ .01**

$$t_{(.01; df 15)} = 2.602$$

2.1.2 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึก โดยใช้ Paired t-test พบว่า พบว่าหลังการฝึกค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มอ่อนสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 8.973, p = .000$)

แสดงว่าหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา นักเรียนกลุ่มอ่อนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการฝึกกลวิธีในการอ่าน

คำถามการวิจัยข้อ 3 คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญา มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจกับคะแนนการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 32 คน เป็นนักเรียนกลุ่มเก่งจำนวน 16 คน และนักเรียนกลุ่มอ่อนจำนวน 16 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามประเมินกลวิธีอภิปัญญาและแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากนั้นนำข้อมูลคะแนนของการรายงานการใช้กลวิธีอภิปัญญาด้วยตนเองจากแบบสอบถาม และคะแนนจากการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 10

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับคะแนนการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งมีความสัมพันธ์ในทางบวกทั้งก่อนและหลังการฝึกกลวิธีปัญญาในการอ่าน

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับคะแนนการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนและหลังการฝึกกลวิธีปัญญาในการอ่านมีความสัมพันธ์ในทางบวก และความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและคะแนนการใช้กลวิธีอภิปัญญาก่อนและหลังการฝึกไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีอภิปัญญากับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	r	p	r	p
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน				
นักเรียนกลุ่มเก่ง	.623**	.005	.710**	.001
นักเรียนกลุ่มอ่อน	.076	.390	.274	.152

3.3 จากตาราง 10 พบว่าหลังการฝึกความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านก่อนการฝึกมีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยก่อนการฝึกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .623 ($r = .623$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ส่วนหลังการฝึกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .710 ($r = .710$) มีความสัมพันธ์กันระดับสูง และความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) แสดงว่าเมื่อนักเรียนมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาสูงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก็จะสูงด้วย

3.4 ส่วนผลการวิเคราะห์นักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนการฝึกพบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับคะแนนระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านก่อน และหลังการฝึกคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับคะแนนระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านไม่มีความสัมพันธ์กัน และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนการฝึกมีค่าเท่ากับ .076 ($r = .076$, $p = .390$) และหลังการทดลองมีค่าเท่ากับ .274 ($r = .152$, $p = .152$) และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลองโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายในการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

คำถามการวิจัย

1. นักเรียนใช้กลวิธีอะไรในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
 - 1.1 นักเรียนกลุ่มเก่งใช้กลวิธีอภิปัญญาอะไรในการอ่านในการอ่านภาษาอังกฤษ
 - 1.2 นักเรียนกลุ่มอ่อนใช้กลวิธีอภิปัญญาอะไรในการอ่านในการอ่านภาษาอังกฤษ
2. นักเรียนกลุ่มและนักเรียนกลุ่มอ่อนที่ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหรือไม่
3. คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญา มีของนักเรียนกลุ่มเก่ง และนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนและหลังการฝึกความสัมพันธ์กันหรือไม่

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาพื้นฐาน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับจากการศึกษาในการฝึกกลวิธีอภิปัญญาตามแนวความคิดการสอนกลวิธีอภิปัญญาของโอมัลเลย์ และชาโมท์ (O'Malley; & Chamot. 1990) และ ชาโมท์ และคนอื่น ๆ (Chamot; et al. 1999) โดยบูรณาการกับเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 (กรมวิชาการ: 2546)

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งได้ผ่านการหาคุณภาพโดยมีค่าความยากตั้งแต่ 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.79

2.3 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scales) จำนวน 35 ข้อคำถาม

2.4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเป็นการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interviews) จำนวน 10 ข้อ โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์นักเรียนด้วยตนเอง

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการฝึกกลวิธีอภิปัญญาด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 8 สัปดาห์ ๆ ละ 100 นาที ทดสอบก่อนและหลังการฝึก 2 ชั่วโมง การตอบแบบสอบถามก่อนและหลังการฝึก 2 ชั่วโมง และการสัมภาษณ์ก่อนและหลังการฝึก 2 ชั่วโมง รวม 19 ชั่วโมง 33 นาที โดยดำเนินการ ดังนี้

ขั้น Preliminary หรือขั้นก่อนการทดลอง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 นี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 32 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาจำนวน 5 ห้องเรียน จากจำนวน 9 ห้องเรียน แล้วทำการแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม โดยใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาประกอบพิจารณาในการแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น นักเรียนกลุ่มเก่ง นักเรียนกลุ่มปานกลาง และนักเรียนกลุ่มอ่อน ได้นักเรียนกลุ่มเก่ง 98 คน นักเรียนกลุ่มปานกลาง 153 คน และนักเรียนกลุ่มอ่อนจำนวน 67 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนกลุ่มเก่งอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้จำนวนใกล้เคียงกับนักเรียนกลุ่มอ่อน และได้กลุ่มนักเรียนเก่งจำนวน 68 คน และกลุ่มนักเรียนอ่อนจำนวน 67 คน ส่วนนักเรียนกลุ่มปานกลางไม่นำมาวิเคราะห์ผลในครั้งนี้

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Independent t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อตอบคำถามการวิจัย

ขั้นตอนการทดลอง

1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะการทดลองคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ 1 ห้องเรียน จำนวน 32 คน ที่เรียนรายวิชา อ 33101 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) 1 ห้องเรียน จำนวน 57 คน จากนั้นทำการทดสอบนักเรียนก่อนการฝึกโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพแล้ว นำคะแนนจากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนการฝึกกลวิธีอภิปัญญามาเรียงลำดับ และใช้เทคนิค 27% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ได้นักเรียนกลุ่มเก่ง จำนวน 16 คน และกลุ่มนักเรียนอ่อน จำนวน 16 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มนักเรียนกลุ่มเก่ง 5 คน จาก 16 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มนักเรียนกลุ่มอ่อน 5 คน จาก 16 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการอ่านก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

2 จัดปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจถึงกระบวนการดำเนินการทดลอง จุดประสงค์ในการทดลอง และวิธีการวัดและประเมินผลการทดลอง

3 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจจำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4 วัดระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาโดยใช้แบบสอบถามกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านก่อนทำการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากโอมัลเลย์ และชาโมร์ (O'Malley; & Chamot. 1990: 62) และชาโมร์ และคนอื่น ๆ (Chamot; et al. 1999: 14-33)

5 สัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนเกี่ยวกับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึกกลวิธีอภิปัญญา ได้มาโดยสุ่มเลือกนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนกลุ่มละ 5 คน

3.6 ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในการสอนอ่านโดยการฝึกกลวิธีอภิปัญญาและใช้เวลาในการทดลองจำนวน 16 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 8 สัปดาห์

3.7 ทำการวัดระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านหลังการฝึกโดยใช้แบบสอบถามชุดเดียวกันกับที่ใช้วัดก่อนการฝึก

3.8 สัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนกลุ่มละ 5 คน เกี่ยวกับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา ใช้กลุ่มตัวอย่างเดียวกันกับก่อนการฝึก

3.9 ทดสอบหลังการฝึก (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนการฝึกแต่นำมาจัดลำดับข้อใหม่

3.10 .ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

3.11 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

3.12 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้านการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านมานำเสนอเชิงพรรณนา 3 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผนก่อนการอ่าน การตรวจสอบความเข้าใจระหว่างการอ่าน และขั้นการประเมินผลหลังการอ่าน ในการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการทดสอบและการรายงานตนเองจากแบบสอบถาม

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งใช้ Paired t-test

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มอ่อนใช้ Paired t-test

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งใช้ Paired t-test

5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มอ่อนใช้ Paired t-test

6. ศึกษาความสัมพันธ์ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของเด็กเก่งก่อนและหลังการฝึก โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

7. ศึกษาความสัมพันธ์ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของเด็กก่อนก่อนและหลังการฝึกโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มเก่งที่ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการฝึกกลวิธีอภิปัญญาทำให้นักเรียนกลุ่มเก่งมีการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านสูงขึ้น

2. นักเรียนกลุ่มอ่อนที่ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีการอ่านเพื่อความเข้าใจมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการฝึกกลวิธีอภิปัญญาทำให้นักเรียนกลุ่มอ่อนมีการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านสูงขึ้น

3. นักเรียนกลุ่มเก่งที่ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น

4. นักเรียนกลุ่มอ่อนที่ได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น

5. นักเรียนกลุ่มเก่งก่อนการฝึกคะแนนความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์กับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวกที่ .623 ($r = .623$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) แสดงว่าค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง หมายความว่าเมื่อนักเรียนมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านอยู่ระดับปานกลาง ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก็อยู่ระดับปานกลางด้วย

6. นักเรียนกลุ่มเก่งหลังการฝึกคะแนนความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์กับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวกที่ .710 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการการใช้กลวิธีอภิปัญญา กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับสูง หมายความว่าเมื่อนักเรียนมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านสูงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านก็สูงด้วย

7. นักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนการฝึก พบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับคะแนนระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านก่อนการฝึกไม่มีความสัมพันธ์กันและไม่มีความสำคัญ

ทางสถิติ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักเรียนกลุ่มก่อนก่อนการฝึกมีค่าเท่ากับ .076 ($r = .076$, $p = .390$)

8. นักเรียนกลุ่มก่อนหลังการฝึก พบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับคะแนนระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านหลังการฝึกไม่มีความสัมพันธ์กันและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกันกับก่อนการฝึกโดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักเรียนกลุ่มก่อนมีค่าเท่ากับ .274 ($r = .152$, $p = .152$)

9. หลังการฝึกผลจากการสัมภาษณ์การใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านพบว่านักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาสูงกว่าก่อนการฝึก โดยนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อน มีการใช้กลวิธีการแก้ปัญหาในการทำความเข้าใจบทความระหว่างการอ่านเพิ่มสูงขึ้น จากข้อมูลการสัมภาษณ์ก่อนการทดลองการแก้ปัญหาเมื่ออ่านเรื่องไม่เข้าใจอ่านเรื่องไม่เข้าใจวิธีการแก้ปัญหาที่นักเรียนใช้บ่อยคือถามเพื่อน ถามครูและเปิดพจนานุกรม เช่น ยกตัวอย่างเช่น กลุ่มนักเรียนเก่งใช้กลวิธี ดังนี้ “ความรู้เดิมไม่ตรงก็ค่อย ๆ อ่านแล้วเปิดดิก...ถ้าอ่านเรื่องไม่เข้าใจก็อ่านใหม่ ถามเพื่อน ...“ระหว่างอ่านก็วาดสายตาค้นหาจุดสำคัญ” ...“อ่านรายละเอียด บางทีใจความสำคัญยังไม่รู้เรื่องก็ต้องเอาประโยคย่อย ๆ มาช่วย” ...“อ่านไม่เข้าใจก็ต้องอ่านซ้ำอีกรอบ” ส่วนนักเรียนอ่อนเล่าว่า “เวลาไม่ทราบความหมายคำศัพท์หนักก็ถามครู ถามเพื่อน...อ่านรายละเอียดก่อนเพื่อให้รู้ว่าใจความสำคัญคืออะไร...อ่านไม่เข้าใจก็อ่านใหม่แล้วถ้าไม่เข้าใจก็ถามคนที่พอจะรู้เรื่อง...และถ้าอ่านไม่เข้าใจตรงไหนหนักก็อ่าน...จะอ่านต่อไป”

อภิปรายผล

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาผลของการฝึกกลวิธีอภิปัญญาที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ เขตบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า หลังการฝึกนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และหลังการฝึกนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้อาจเกิดมาจากปัจจัยหลายประการ

1. ด้านความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนและหลังการฝึก พบว่าความเข้าใจในการอ่านหลังจากได้รับการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษ และรายด้านมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก เนื่องจากการฝึกกลวิธีอภิปัญญาเป็นการฝึกที่เป็นระบบ และมีขั้นตอนที่ชัดเจน ดังนี้

1. **ขั้นวางแผน (Planning)** เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้ฝึกกลวิธีก่อนอ่านเพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะอ่านโดยการตั้งจุดประสงค์ในการอ่านและกระตุ้นให้นำความรู้เดิมมาใช้ในการทำความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งในการตั้งจุดประสงค์หรือเป้าหมายในการอ่านทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดก่อนที่จะลงมืออ่าน ชาโมร์ และคนอื่น ๆ (Chamot; et al. 1999: 14) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Knutson. (1998: 3) ที่กล่าวว่า การอ่านบทอ่านจะน่าสนใจมากขึ้น เมื่อนักเรียนได้กำหนดจุดประสงค์ในการอ่านด้วยตนเอง เพราะนักเรียนจะอ่านบทอ่านโดยใช้จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเองเพิ่มความสนใจ และมีผลงานการอ่านที่ดีกว่าในสถานการณ์การอ่านในห้องเรียน ส่วนการกระตุ้นความรู้เดิมก่อนการฝึกกลวิธีหรือปัญญาจะทำให้นักเรียนระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วมาช่วยในการทำความเข้าใจบทอ่าน ซึ่งขั้นตอนนี้จะผลักดันให้นักเรียนอยากทราบว่าในบทอ่านนั้นเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร รวมทั้งการตั้งเป้าหมายหรือจุดประสงค์ในการอ่านทำให้นักเรียนมุ่งมั่นให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ก่อนอ่านซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน นอกจากนี้บทบาทของผู้สอนที่ตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนก่อนอ่าน ซึ่งสามารถดึงให้ผู้เรียนสนใจที่จะตรวจสอบว่าตนเองมีความรู้ที่ตรงกับบทอ่านที่ตนกำลังจะอ่านหรือไม่

2. **การตรวจสอบกลวิธี (Monitoring Comprehension)** ที่ใช้ระหว่างอ่านก็ทำให้นักเรียนรู้กระบวนการคิดของตนเองตลอดเวลา การอ่านของตนเองเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ หรือตนเองใช้กลวิธีใดบ้างระหว่างที่อ่าน หรือมีวิธีการจัดการกระบวนการอ่านของตนเองอย่างไรเพื่อให้การอ่านของตนประสบความสำเร็จ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนปรับเปลี่ยนกลวิธีการอ่านอีกด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากการข้อมูลจากแบบสอบถามและข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่านักเรียนกลุ่มเก่งจะสามารถควบคุมกระบวนการคิดของตนและมีการปรับเปลี่ยนการใช้กลวิธีได้หลากหลาย และเหมาะสมกับบทอ่าน สอดคล้องกับข้อสรุปของชมิท (Schmitt. 1990: 454-461) ที่กล่าวว่า ผู้อ่านที่เก่งจะมีความกระตือรือร้นในกระบวนการอ่านของตน และจะเลือกกลวิธีที่เหมาะสม ตลอดจนทำการตรวจสอบความเข้าใจในขณะที่อ่าน เพื่อช่วยให้พวกเขาเข้าใจและสามารถจดจำข้อมูลที่อ่านได้ ส่วนนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนการฝึกมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ระดับต่ำ เนื่องจากขาดความตระหนักรู้ในยุทธวิธีวิธีการอ่านสอดคล้องกับ พิทส์ (Pitts. 1983: 517) ที่กล่าวว่าผู้อ่านที่ไม่ประสบความสำเร็จในการอ่านเนื่องจากพวกเขาไม่ตระหนักรู้ว่าตนเองกำลังทำอะไร ดังนั้นจึงไม่สามารถตรวจสอบความเข้าใจขณะที่อ่าน แต่หลังการฝึกนักเรียนกลุ่มอ่อนสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของตนเองได้เช่นเดียวกันกับเด็กกลุ่มเก่ง และพัฒนาระดับการใช้กลวิธีสูงขึ้นสอดคล้องกับการทดลองของ Kusiak. (2001: online) ซึ่งพบว่าการฝึกกลวิธีควบคุมตนเองในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีประสิทธิภาพเป็นอย่างมากกับนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับต่ำ

3. การประเมินผลกลวิธี (Self-Evaluating) ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองทำให้นักเรียนสามารถรับรู้ได้ตนเองว่ากลวิธีที่ใช้มีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมทั้งเหมาะกับบทอ่านนั้น ๆ หรือไม่ และเห็นได้ว่าเด็กเก่งสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบราวน์ อัมบรัสเตอร์ และเบเกอร์ (Brown; Armbruster; & Baker. 1986: 49) ที่กล่าวว่า เด็กเก่งจะตรวจสอบการอ่านและสภาวะการเรียนรู้ของตน พวกเขาจะวางแผนกลวิธี และปรับเปลี่ยนการใช้กลวิธีที่เหมาะสม รวมทั้งประเมินความสำเร็จระหว่างการอ่านเพื่อความเข้าใจของตน

นอกจากนี้ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มอ่อน ก่อนและหลังการฝึก พบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาที่สรุปว่าเด็กอ่อนสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้เมื่อได้รับการฝึกการใช้กลวิธีที่ใช้โดยเด็กเก่ง แครลล์ ฟาริส และลิเบอร์ต (Carrell; Pharis; & Liberto. 1989: 649) การอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน พบว่านักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งสองกลุ่ม แสดงให้เห็นว่า การสอนอ่านโดยการฝึกกลวิธีอภิปัญญาทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านมีขั้นตอนที่ส่งเสริมให้ผู้อ่านพัฒนาทักษะการควบคุมกระบวนการคิดของตนและปรับเปลี่ยนการใช้กลวิธีอย่างยืดหยุ่น

2. ระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนและหลังการฝึกมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านทำให้นักเรียนมีระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านสูงขึ้นสอดคล้องกับการทดลองของ ปารีส และโอคา (Paris; & Oka. 1986: 25-26) ซึ่งทำการทดลองโดยฝึกกลวิธีอภิปัญญา Informed Strategies for Learning (ISL) ผลการทดลองของปารีสและโอคาพบว่านักเรียนกลุ่มอ่อนจะมีพัฒนาการความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น ในขณะที่นักเรียนกลุ่มเก่งมีผลการอ่านที่สูงขึ้นเช่นเดียวกัน ดังนั้นการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจส่งผลต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการฝึกกลวิธีในการอ่านเป็นการฝึกอย่างชัดเจนทุกขั้นตอน นักเรียนมีการตรวจสอบความเข้าใจและกลวิธีที่ใช้ระหว่างการอ่านรวมทั้งกลวิธีขั้นวางแผนว่าช่วยให้ตนเองเข้าใจเรื่องที่อ่านได้หรือไม่ โดยการประเมินผลความเข้าใจและกลวิธีที่ใช้หลังการอ่านทำให้นักเรียนควบคุมกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ตามระดับกลวิธีที่นักเรียนกลุ่มเก่งมีการพัฒนาระดับสูงขึ้นจากระดับปานกลางไปสู่ระดับสูง ยกเว้น การวางแผนการจัดการ (Organizational Planning) การตรวจสอบความเข้าใจ (Monitoring Comprehension) และการเลือกที่จะสนใจ (Selective Attention) ส่วนนักเรียนกลุ่มอ่อนมีการใช้กลวิธีโดยภาพรวมทุก

ด้านยังอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มเก่งพัฒนาได้เร็วกว่าเด็กอ่อน ซึ่งอาจต้องใช้ระยะเวลาการฝึกนานกว่า 8 สัปดาห์ แสดงว่าการฝึกกลวิธีอภิปัญญานั้นต้องใช้เวลาที่ยาวนานและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับกับคำกล่าวของ แครเรลล์ (Carrel. 2002: online) ที่ว่าการฝึกกลวิธีแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการอ่านนั้นต้องใช้เวลาและเด็กอ่อนต้องเรียนรู้สิ่งที่ซับซ้อนโดยการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติซ้ำ ๆ เป็นเวลานานกับการอ่านตำราที่หลากหลายรูปแบบและโอกาสในการที่จะประยุกต์การใช้กลวิธีและตรวจสอบกระบวนการดังกล่าว รวมทั้งการประเมินผลประสิทธิภาพของกลวิธีต่าง ๆ ด้วยตนเอง ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านของนักเรียนกลุ่มเก่งก่อนการฝึกมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) โดยก่อนการฝึกมีค่าความสัมพันธ์ที่ .623 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และหลังการฝึกมีค่าความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) และโดยหลังการฝึกมีค่าความสัมพันธ์ที่ .710 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนการใช้กลวิธีอภิปัญญาสูงความเข้าใจในการอ่านก็สูงด้วย แสดงว่าหลังการฝึกความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับระดับกลวิธีอภิปัญญามีความสัมพันธ์สูงกว่าก่อนการฝึกและมีความสัมพันธ์กันจริง เนื่องจากนักเรียนเก่งสามารถพัฒนาการใช้กลวิธีการอ่านได้เร็ว

ส่วนนักเรียนกลุ่มอ่อนพบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านก่อนการฝึกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .076 แสดงว่าคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านไม่มีความสัมพันธ์กันและไม่มีความสำคัญทางสถิติ เพราะกลุ่มนักเรียนกลุ่มอ่อนรายงานจากแบบสอบถามว่ามีระดับการใช้กลวิธีอยู่ระดับปานกลาง แต่ความเข้าใจในการอ่านอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เนื่องมาจากเครื่องมือประเภทแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่วัดจากการรายงานตนเองของผู้ตอบแบบสอบถามจึงไม่สามารถวัดได้เที่ยงตรงร้อยเปอร์เซ็นต์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของเพรส (El-Koumy. 2004: 48; อ้างอิงจาก Press. 1996: 48) ที่กล่าวว่าผู้อ่านอาจจะไม่ตอบตรงกับสิ่งที่ตนเองกระทำ แต่จะตอบจากสิ่งที่พวกเขาเชื่อมากกว่าจะเป็นสิ่งที่พวกเขาปฏิบัติเช่นนั้นจริง ๆ และหลังการฝึกพบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่ .274 แสดงว่าคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านหลังการฝึกไม่มีความความสัมพันธ์กันและไม่มีความสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้หลังการฝึกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ก่อนการฝึกมีค่าอยู่ที่ .076 และหลังการฝึกอยู่ที่ .274 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านหลังการฝึกมี

แนวโน้มสูงขึ้น แต่เนื่องจากนักเรียนในกลุ่มอ่อนพัฒนาการใช้กลวิธีอภิปัญญาได้ช้าและจำนวนกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 16 คน ซึ่งถ้าจำนวนกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนอยู่ในโค้งปกติ หรือ 30 คนขึ้นไปก็จะได้ค่าความสัมพันธ์ที่ชัดเจนขึ้น

4. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้านการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษนั้นเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ยอมรับได้มากกว่าการการวัดด้านปริมาณ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นว่าสถานการณ์ในการตอบแบบสอบถามนั้นอาจจะไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการสัมภาษณ์รายบุคคล มูนิซ-สวิสกี๊ด (Muniz-Swicegood. 1994: 92) และในการสัมภาษณ์นั้นบรรยากาศเป็นแบบกันเองมากกว่าการทดสอบหรือการทำแบบสอบถามเนื่องจากการคุยเพื่อผ่อนคลายความวิตกกังวลในการที่จะให้ข้อมูลแก่ผู้สัมภาษณ์ ซึ่งนับเป็นการส่งเสริมบรรยากาศในการสัมภาษณ์ให้ดีขึ้น ผลก็คือจะได้รับข้อมูลที่ตรงที่ยอมรับได้

ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นถึงกลวิธีที่นักเรียนใช้ในการอ่านนั้นแต่ละกลวิธีมีระดับการใช้มากขึ้น เช่น นักเรียนกลุ่มเก่งเมื่อเล่าถึงขั้นวางแผนการอ่าน นักเรียนสามารถบอกได้ว่าตนเองกำหนดเป้าหมายและตระหนักถึงความสำคัญของการตั้งเป้าหมายและการนำความรู้เดิมมาช่วยในการอ่าน เช่น เด็กเก่งคนที่ 1 เล่าถึงการตั้งจุดประสงค์และความรู้เดิมที่นำมาใช้ในการอ่านว่า “ขั้นวางแผนก็ตั้งเป้าหมายการอ่านเพื่อให้รู้ว่าอ่านไปเพื่ออะไร หลังจากนั้นก็กระตุ้นความรู้เดิมที่มีมาใช้ในการอ่านเรื่องที่ให้มาเพื่อที่จะได้เอามาเสริมที่มีอยู่แล้ว” และเด็กอ่อนคนที่ 2 เล่าเกี่ยวกับการตั้งจุดประสงค์ในการอ่านและการนำความรู้เดิมมาใช้ในการอ่านของตนว่า ก่อนอ่านก็ตั้งจุดประสงค์การอ่าน “ความรู้เดิมช่วยได้เป็นบางเรื่อง...ช่วยได้ในกรณีที่มันคล้ายกัน” แสดงให้เห็นว่านักเรียนทราบว่าการนำความรู้เดิมมาช่วยในการอ่านของตนเมื่อตนมีความรู้เดิมตรงกับเรื่องที่อ่าน จากค่าความถี่ และค่าร้อยละที่เพิ่มสูงขึ้นหลังการทดลอง แสดงให้เห็นว่านักเรียนทั้งกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนมีการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้น

เมื่อถามว่าเมื่อนักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจนักเรียนจะทำอย่างไร นักเรียนก็มีวิธีแก้ปัญหาที่หลากหลายเพิ่มเติมจากการที่แก้ปัญหาโดยการถามเพื่อนและถามครูเป็นอันดับต้น ๆ เช่น เช่น “เดาความหมายคำศัพท์จากประโยคหน้าและประโยคหลัง” “อ่านบททวนใหม่” “อ่านต่อไป” และอ่านรายละเอียดก่อนแล้วสรุปใจความสำคัญทีหลัง”

นอกจากนี้ในขั้นการประเมินผลการใช้กลวิธีการอ่านนักเรียนสามารถบอกได้ว่าตนเองประสบความสำเร็จในการใช้กลวิธีใด และไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากสาเหตุใด และอ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้หรือไม่ เช่น เด็กเก่งคนที่ 1 เล่าถึงการประเมินผลการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านว่า “กลวิธีที่ประสบความสำเร็จ “ส่วนใหญ่จะเป็น scan”...“ต้องการพัฒนาอีกเยอะ...ต้องการจับใจความให้ดีกว่านี้” เด็กเก่งคนที่ 2 เล่าว่า “ประสบความสำเร็จในการอ่านผ่าน ๆ”...“ต้องการฝึกเพิ่มเติมในการเดา

ความหมายคำศัพท์” เด็กอ่อนคนที่ 3 “เดาคำศัพท์ออกบ้าง” “อยากรู้ศัพท์มากขึ้น”

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการนำเสนอกลวิธีอย่างชัดเจนทุกขั้นตอนตั้งแต่ชื่อและลักษณะกลวิธี เหตุผลในการใช้กลวิธีนั้น ๆ และใช้อย่างไร รวมทั้งต้องอธิบายนักเรียนอย่างชัดเจนว่ากลวิธีนั้น ๆ จะใช้เมื่อไร ที่ไหน ขั้นตอนสุดท้ายต้องอธิบายว่าจะประเมินการใช้กลวิธีอย่างไร ทำให้นักเรียนรู้สภาวะการเรียนรู้ของตนเองตลอดเวลา และสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงส่งผลให้ความสามารถในการอ่านสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านและการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้

1.1 การฝึกกลวิธีอภิปัญญาควรเริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนอ่านที่ละย่อหน้าก่อนแล้วครูทำการสอบถามนักเรียนถึงความเข้าใจในการอ่านและกลวิธีที่ใช้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ ควรปรับเปลี่ยนไปใช้กลวิธีอื่น ๆ หรือไม่แล้วให้นักเรียนตรวจสอบและประเมินกลวิธีตามลำดับ

1.2 ครูผู้สอนควรมีการการจดบันทึกเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลและบันทึกผลความก้าวหน้าถึงวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดประสิทธิภาพเพียงใด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนสอนในครั้งต่อไป

1.3 ควรทำการประเมินนักเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนสอนในครั้งต่อไป และทำการวิจัยในชั้นเรียน

1.4 ควรจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนสงบเงียบเพื่อส่งเสริมสมาธิในการอ่านและการตระหนักรู้ถึงกระบวนการคิดของตนเองเพื่อให้การฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการอ่านสูงสุด

1.5 ควรมีการฝึกนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพราะการฝึกกลวิธีอภิปัญญานั้นต้องอาศัยเวลาในการที่จะทำให้นักเรียนกลายเป็นผู้เรียนที่เรียนด้วยตนเองได้

1.6 ครูควรให้กำลังใจสำหรับเด็กที่อยู่ในกลุ่มอ่อนเป็นพิเศษและคอยช่วยเหลือแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการอ่าน

1.7 ครูควรคัดเลือกบทอ่านที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนและมีความยากง่ายที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการฝึกกลวิธีอภิปัญญาเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจการกำกับตนเองในการเรียนวิชาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาไทย เป็นต้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

2.2 ควรมีการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในทักษะการฟัง การพูดและการเขียนเพื่อพัฒนาทักษะให้แก่ผู้เรียน

2.3 ควรมีการฝึกกลวิธีอภิปัญญาให้กับเด็กระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา

2.4 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคงทนในการเรียนรู้ แรงจูงใจและเจตคติต่อวิธีการสอน

2.5 ควรมีการฝึกกลวิธีอภิปัญญาในการอ่านโดยใช้เอกสารการอ่านประเภทอื่น ๆ เช่น เอกสารจริง เรื่องเล่า นิทาน เป็นต้น

2.6 ควรทำการฝึกกลวิธีอภิปัญญาโดยใช้เวลาเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ภาคเรียนเพื่อจะได้เห็นพัฒนาการด้านการอ่านได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

2.7 ครูผู้สอนควรใช้เครื่องมือในการศึกษาอภิปัญญาหลาย ๆ ชนิดเพื่อเพิ่มความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย (El-Koumy. 2004: 48) และเครื่องมือประเภทแบบสอบถาม บางครั้งก็ไม่เที่ยงหรืออาจจะได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากผู้อ่านอาจจะไม่ตอบสิ่งที่ทำ แต่จะตอบจากสิ่งที่พวกเขาเชื่อหรือทำมากกว่าจะเป็นสิ่งที่พวกเขาปฏิบัติเช่นนั้นจริง ๆ เพรส (El-Koumy. 2004: 48; อังอิงจาก Press. 1996: 48) จึงควรมีเครื่องมือชนิดอื่นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง เช่น การสัมภาษณ์ การรายงานแบบอย่างการคิด หรือการคิดดัง (think aloud) เป็นต้น

2.8 แบบสอบถามควรสร้างคำถามในเชิง negative ควบคู่กับคำถามเชิง positive

2.9 ควรติดตามนักเรียนในระยะยาว โดยขึ้นสำรวจและขึ้นการทดลองควรเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวกันจะได้ภาพที่ชัดเจน

2.10 ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว เช่น ในการวิจัยในครั้งนี้ ถ้าต้องการให้เห็นผลของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ชัดเจนต้องเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 30 คน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาปีการศึกษา 2538. กรุงเทพฯ: คูรุสภา
ลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2541). การศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศน์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์.
- กิ่งเพชร ป็องแก้ว. (2545). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียน
วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการฝึกกระบวนการเรียนรู้
แบบอภิปัญญาโดยการใช้ผังโยงความสัมพันธ์กับความหมายกับการสอนตามคู่มือครู.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จันทนา อานมณี. (2539). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและทักษะด้าน
อภิปัญญาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยเทคนิคการกำกับตนเองและ
เทคนิคนำการอ่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ภาควิชามัธยมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการบัญญัติศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน. (2550). พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยาอักษร M-Z
ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- จินดา ยัญทิพย์. (2547). การพัฒนากระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนอ่าน
ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามทฤษฎีโครงสร้าง
ความรู้และอภิปัญญา. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ไบกาชฎี, อุษณีย์ วัฒนพันธ์ และสุพรรณิ แสงอากาศ. (2529). การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัย
รักการอ่าน. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- ชวาล แพร์ตกุล. (2516). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ตะวัน สัจจา. (2545). การศึกษาการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการเขียนของนิสิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ
และภาษาเพื่ออาชีพชั้นปีที่ 2 สารนิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- นวรรตน์ หัสดี. (2544). ผลการฝึกใช้อภิปัญญาเพื่อควบคุมและกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียน
โครงการการศึกษาพิเศษโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิลวรรณ สิทธิอาษา. (2539). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่าน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา
กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงศ์. (2526). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์: แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ :
โอเคียนสโตร์.
- พจนารถ ศรีธธา. (2544). ผลของการใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนควบคู่กับการเสริมแรงทางบวก
ที่มีผลต่อความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชินวราราม จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พยอม ธรรมบุตร. (2536). ทักษะและกระบวนการอ่าน. วารสารการอ่าน. 8(1): 43-49.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เยี่ยมจิต บุรณโภคา. (2533). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจ
ในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดย
วิธีสอนที่อิงแนวทฤษฎีอภิปัญญา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2536). การเปรียบเทียบประสิทธิผลของรูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การ
เรียนรู้อภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายและโดยตรงกับแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตร
และการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริรัตน์ นีละคุปต์. (2530). การพัฒนาทักษะในการอ่านภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา. วารสาร
การอ่าน. 3(2): 15-16)
- สมบัติ โพธิ์ทอง. (2539). การพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์คณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์สูงโดยใช้อภิปัญญา. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การประถมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- สมุทร เชนเชานิช. (2540). *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ*. พิมพ์ครั้งที่ 8.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิริบุปผา อุทรรธาดา. (2543). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนโดยใช้วิธีการ
ค้นคว้าภายในกลุ่ม*. สารานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2531). *เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน
มัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2540). *แนวคิดและเทคนิควิธีสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัฉรญา วงศ์โสธร. (2538). *แนวการสร้างข้อทดสอบทางภาษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2539). *เทคนิควิธีการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ: สำหรับวัดและประเมินผลการใช้
ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- _____. (2544). *การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย ภิรมย์รัตน์. (2536). *การสอนตามแนวอภิปราย*. *วารสารการอ่าน*. (57).
- Anderson, Charles J. (2000). *Assessing Reading*. Cambridge: Cambridge University
Press.
- Anderson, Richard C. (1985). *Role of the Reader Schema in Comprehension, Learning
and Memory*. In Harry Singer and Robert B. Ruddell. *Theoretical Models and
Processes of Reading*. Delaware: International Reading Association.
- Baker, Linda.; & Brown, Ann L. (1980). *Metacognitive Skill and Reading Technical
Report No. 188*. Urbana III: Center for the study of Reading.
- _____. (1984). *Cognitive Monitoring in Reading*. Newark: Delaware International
Reading Association.
- Brown, A. L.; Baker, L.; & Armbruster, B. B. (1986). *The Role of Metacognition in
Reading and Studying*. In J. Orasan. *Reading Comprehensions: From Research to
Practice*. Hillsdale: Erlbaum.

- Babbs, Patricia J.; & Moe, Alden J. (1983, January). Metacognition: A Key for Independent Learning from Text. *The Reading Teacher*. (36): 422-426.
- Biehler, R; & Snowman, J. (1993). *Psychology Applied to Teaching*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Boulware-Gooden, R.; et al. (2007). Instruction of Metacognitive Strategies Enhances Reading Comprehension and Vocabulary Achievement of Third-Grade Students. *Reading Teacher*. 61(1): 70-77.
- Burmeister, Lou E. (1974). *Reading Strategies for Secondary School Teachers*. Massachusetts: Addison-Wesley.
- Camahalan, Faye Marsha G. (2006, summer). Effects of Metacognitive Reading Program on the Reading Achievement and Metacognitive Strategies of Students with cases of Dyslexia. *Reading Improvement*. 40(2): 77-93.
- Carr, E. M.; et al. (1983, September). The Effect of Inference Training on Children's Comprehension of Expository Text. *Journal of Reading Behavior*. 15(3): 1-78.
- Carrell, Patricia L. (1989, April). Metacognitive Awareness and Second Language Reading. *The Modern Language Journal*. 73(2): 121-129.
- _____. (1993). *Introduction: Interactive Approaches to Second Language Teaching*. 5th ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Carrell, Patricia L. (2002). *Can Reading Strategy be successfully taught?* Retrieved August 24, 2006, from <http://langua.hyper.chubu.ac.jp/jalt/pup/tlt.98/nar/carrel.html>.
- Carell, Patricia L.; Pharis, Becky G.; & Liberto, Joseph C. (1989, December). Metacognitive Strategies training for ESL Reading. *TESOL QUARTERLY*. 23(4): 647-678.
- Casanave, Christine P. (1987). *The Communication Pre Reading Activity: Adapting Existing Textbooks*. Paper Presented at the TESOL Convention. Miami.
- Chamot, Anna U. (1987). *The learning Strategies of ESL Students*. Cambridge: Prentice Hall International Ltd.
- Chamot, A. U.; et al. (1999). *The Learning Strategies Handbook*. New York: Longman.
- Cooper, John. (1978). *Reading Skills*. Edinburgh: Oliver & Boyd.

- Cross, David R.; & Paris Scott G. (1988). Developmental and Instructional Analysis of Children's Metacognition and Reading Comprehension. *Journal of Educational Psychology*. 80(2): 131-142.
- Devine, Thomas G. (1986). *Teaching Reading Comprehension from Theory to Practice*. Newton: Allyn and Bacon.
- Eilers, Linda H.; & Pinkley, Cristine. (2006, Spring). Metacognitive Strategies Help Students to Comprehend All Text. *Reading Improvement*. 43(1): 13-29 Retrieved August 20, 2006. from <http://:HW%20Wilson%20Main.htm>
- El-Koumy, A. Abdel Salam. (2004). *Metacognition and Reading Comprehension: Current Trends in Theory in Research*. Cairo: Anglo Egyptian Bookshop.
- Ferguson, Jean C. (2001). *Effects of Metacognitive Strategy Instruction on Sixth Grade Students' content Reading*. Dissertation, Ed.D. (Literacy, Reading Instruction. Special Education) Boston University. Retrieved August 24, 2006, from <http://proQuest.umi.com/pqdweb?did=728440031&sid=1&Fmt=2&clientId=61839&RQT=309&Vname>.
- Fitzgerald, Jill. (1983, December). Helping Readers Gain Self-control over Reading Comprehension. *The Reading Teacher*. 37(4): 249-253.
- Flavell, John H. (1975). *Cognition Development*. 2nd ed. New Jersey: Prentice Hall.
- _____. (1978). *Comments*. in A.S. Siegler Children's Thinking: What Develop?. Hilldale: Erlbaum.
- _____. (1979). Metacognition and Cognitive Monitoring: A New Area of Cognitive-Development Inquiry. *American Psychologist*. 34(10): 906-911.
- Foster, Graham; et al. (2002). *I Think, Therefore I Learn!* Ontario: Pembroke Publishers.
- Goodman. (1971). *The Psychology of Second Language Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Grabe, William. (1991). *Current Development in second Language Reading Research*. *TESOL QUARTERLY*. 25(3): 375-405.
- Guthrie, John T. (1982, June). Metacognition up from Flexibility. *The Reading Teacher*. (35) : 510-512.
- Harris, Larry A.;& Carl, Smith B. (1976). *Reading Instruction*. New York: Mc Graw-Hill.

- Irwin, J.W. (1991). *Teaching Reading Comprehension Processes*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Jacob, Janis E.; & Paris, Scott G. (1987). Children's Metacognition About Reading: Issue in Definition, Measurement, and Instruction. *Educational Psychology*. (22): 255-278.
- Jacobowitz, Tina. (1990, May). AIM: Metacognitive Strategy for Constructing the Main Idea of Text". *Journal of Reading*. (12): 620-624.
- Knutson, E. (1998). Reading with a Purpose: Communicative Reading Task for the Foreign Language Classroom. ERIC Digest. No. ED : 425-658.
- Kusiak, M. (2001). The Effect of Metacognitive Strategy Training on Reading Comprehension and Metacognitive Knowledge. *EUROSLA Yearbook*. 1(1): 255-274. Retrieved September 15, 2007, from <http://www.ingentaconnect.com/content/jbp/2001/00000001/00000000/art00018;jsessionid=gjmqp5okj8jk3.alice?format=print>
- Lapp, Diane.; & Flood Juans. (1986). *Teaching Student to Read*. New York: Macmillan Publishing.
- Leahey; & Harris. (1997). *Learning and Cognition*. New Jersey: Prentice Hall.
- Manning, Brenda H.; & Payne, Beverly D. (1996). *Self – Talk for Teachers and Students: Metacognitive Strategies for Personal and Classroom Use*. Needham Height: Simon and Schuster Company.
- Matlin, Margaret W. (1983). *Cognition*. USA.: Ted Buchholz.
- Mclain, Victoria Mayer K.; Gridley, Betty G.: & McIntosh, David. (1991). Value of a Scale Used to Measure Metacognitive Reading Awareness. *Journal of Educational Research*. (85): 81-87
- Mcneil, John D. (1984). *Reading Comprehension*. Glencoe: Foresman.
- Miller, Wilma S. (1990). *Reading Comprehension Activities Kit*. The Center for Applied Research in Education.
- Muniz-Swicegood, M. (1994). The Effects of Metacognitive Reading Strategies Training on the Reading Performance and Students Reading Analysis Strategies of Third Grade Bilingual Students. *Bilingual Research Journal*. 18 (1&2): 83-97.

- Myers, Meyer T.; & Paris, Scott G. (1978 a). Children's Metacognitive Knowledge About Reading. *Journal of Educational Psychology*. 70(5): 680-690.
- Nuttall, Cristine. (1996). *Teaching Reading Skill in a Foreign Language*. Oxford: Heinemann.
- O'Malley et al. (1985). Learning Strategies Applications with Students of English as a Second Language. *TESOL QUARTERLY*. (19): 285-296.
- O'Malley, Michael J.; & Chamot, Anna U. (1990). *Learning Strategies in Second language Acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- _____. (1995). *Learning How to Learn*. New York: Cambridge University Press.
- O'Neil, H.F.; & Abedi, J. (1996, March/April). Reliability and Validity of a State Metacognitive Inventory: Potential for Alternative Assessment". *The Journal of Educational Research*. (89): 234-243.
- Oxford, Rebecca L. (1990). *Language Learning Strategies*. America: Newbury House Publishers.
- Paris; Scott G & Oka, T. E. (1986). Children's Reading Strategies, Metacognitive and Motivation. *Developmental Review*. (16): 25-26.
- Paris, Scott G.; & Winogard, Peter. (1990). *How Metacognition can Promote Academic Learning and Instruction*. In Dimensions of Thinking and Cognitive Instruction. Fly, Jones Beau; & Lovna, I. pp. 15-41. Hillsdale: Erlbaum.
- Pereira-Laird, J. A.; & Deane, F. P. (1997). Development and Validation of a Self-Report Measure of Reading Strategy use. *Reading Psychology: An International Journal*. (18): 185-235.
- Pitts, Murray M. (1983). Comprehension Monitoring: Definition and Practice. *Journal of Reading*. (26): 516-522.
- Press, M. (1996). Ethnicity and the Autonomous Language Learners: different beliefs and different strategies. In E. Broady and M. Kenning (Eds). *Promoting Learners Autonomy in University Language Teaching*. London: Association of Language Studies/CLIT.

- Pressley, M.; Synder, B.; & Cariglia-Bull, B. (1997). *How Can Good Strategies Use be taught to Children? Evaluation of Six Alternative Approaches*. In Transfer of Learning Contemporary Research and Application. Cornier S.; & Hagman J. Orlando FL: Academic Press.
- Robin, J. (1987). *Learning Strategies: Theoretical Assumptions, Research History and Typology*. Cambridge: Prentice Hall International Ltd.
- Roehler, L.R.; & Duffy, G. G. (1984). *Direct Explanation of Comprehension and Cognition: Perspectives and Suggestion*. New York: Longman.
- Schmitt, Maribeth C. (1990, March). A Questionnaire to Measure Children's Awareness of Strategic Reading Processes. *The Reading Teacher*. 15: 454-461.
- Shephard, D. L. (1983). *Comprehensive High School Reading Methods*. Ohio: A Bell&Howell.
- Singhal, Meena. (2000). Reading Strategies Instruction in the ESL Classroom. *Thai TESOL Bulletin*. 13(1): 46.
- Smith, Frank. (1985). *Reading*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Spring, Helena T. (1985, December). Teacher Decision Making: A Metacognitive Abilities of L2 Learners. *Language Learning*. 37: 573-592.
- Strang, R. (1969). (1969). *Diagnostic Teaching of Reading*. 2nd ed. NewYork: Mcgraw-Hill Book Company.
- Wenden, Anita. (1987, December). Metacognition: An Expanded View on the Cognitive Approach. *The Reading Teacher*. 39(3): 290-295.
- Williams, Eddie. (1986). *Reading in the Language Classroom*. London: McMillan.
- Wimolkasem, Ngamtip. (2001). *The Effect of Activating Metacognitive Awareness on Comprehension Proficiency of Thai Students*. Dissertation, Ph.D.(Language Arts).
- Winograd, Peter.; & Hare, Victoria C. (1988). Direct Instruction of Reacting Comprehension Strategies: The Nature of Teach Explanation. *In Learning and Study Strategies: Issues in Assessment*. C.E. Weinstein E.T. Goetz,& P.A. Alexander. pp 121-139. San Diego: Acedemic Press.

Yuill, Burns C.; & Joscelyne, T. (1988). Effect of Organizational Cues and Strategies on Good and Poor Comprehenders' Story Understanding. *Journal of Educational Psychology*. 80(2).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน
และการรับรู้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน

แบบสอบถามระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน

และการรับรู้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติของนักเรียนในการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านภาษาอังกฤษ ให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ไว้ในแต่ละข้อว่า ในการอ่านภาษาอังกฤษนักเรียนได้ใช้กลวิธีในการอ่านต่อไปนี้อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด หลังจากอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วให้นักเรียนเขียนวงกลมล้อมรอบตัวเลขที่แสดงระดับการปฏิบัติให้ตรงกับสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติจริงมากที่สุด เพียงข้อละ 1 หมายเลขเท่านั้น จากการแบ่งระดับออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1	=	ไม่เคยปฏิบัติหรือปฏิบัติน้อยมาก
2	=	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	=	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
4	=	ปฏิบัติตามปกติ
5	=	ปฏิบัติทุกครั้ง

การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อาจไม่มีผลใดๆต่อคะแนนการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนแต่ประการใด และไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ดังนั้นนักเรียนมีอิสระอย่างเต็มที่ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ข้อที่	กลวิธีอภิปัญญา	ระดับการปฏิบัติ				
1.	ข้าพเจ้าจะตรวจดูบทอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อดูแนวคิดทั่วไปว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไรก่อนที่จะอ่านเนื้อความทั้งหมดของบทอ่าน	1	2	3	4	5
2.	ข้าพเจ้าสำรวจบทอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อพิจารณารูปแบบโครงสร้างของบทอ่าน	1	2	3	4	5
3.	ข้าพเจ้ากวาดสายตาอ่านบทอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อระบุหัวข้อเรื่องและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	1	2	3	4	5
4.	ข้าพเจ้ามีเหตุผลกำหนดไว้ในใจในการอ่านบทอ่าน	1	2	3	4	5
5.	ข้าพเจ้าตั้งจุดประสงค์และเป้าหมายของการอ่านเสมอ	1	2	3	4	5
6.	เมื่อข้าพเจ้าอ่านชื่อเรื่อง ข้าพเจ้าจะคิดโยงเข้ากับสิ่งที่ข้าพเจ้ารู้เกี่ยวกับชื่อเรื่องนั้นๆ	1	2	3	4	5
7.	ข้าพเจ้าจะคิดถึงสิ่งที่ข้าพเจ้ารู้ในเรื่องนั้นๆ เพื่อช่วยให้สามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจยิ่งขึ้น	1	2	3	4	5
8.	เมื่อข้าพเจ้าอ่านบทอ่านข้าพเจ้าพยายามทำนายหรือคาดการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	1	2	3	4	5

ข้อที่	กลวิธีอภิปัญญา	ระดับการปฏิบัติ				
9.	ข้าพเจ้าดูภาพประกอบบทอ่านเพื่อช่วยให้รู้ว่าบทอ่านนั้นเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร	1	2	3	4	5
10.	ข้าพเจ้ามักจะตั้งคำถามถามตัวเองเพื่อหาคำตอบจากบทอ่าน	1	2	3	4	5
11.	ข้าพเจ้าอ่านแบบกวาดสายตาอย่างรวดเร็วเพื่อหาข้อมูลเฉพาะที่ต้องการ	1	2	3	4	5
12.	ข้าพเจ้าสามารถบอกความแตกต่างระหว่างใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้	1	2	3	4	5
13.	ข้าพเจ้าสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่เกิดขึ้นต่อไปในบทอ่านกับข้อมูลที่มีอยู่เดิมได้	1	2	3	4	5
14.	ขณะที่อ่านเรื่อง ข้าพเจ้าจะหยุดเพื่อระลึกถึงประเด็นหลักของเรื่องเพื่อดูว่าข้าพเจ้าสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมาแล้วหรือไม่	1	2	3	4	5
15.	เมื่ออ่านบทอ่าน ข้าพเจ้าพยายามที่จะตอบคำถามที่ตั้งไว้ก่อนการอ่าน	1	2	3	4	5
16.	ข้าพเจ้าจะตรวจสอบดูว่าการคาดเดาเหตุการณ์ก่อนการอ่านถูกต้องหรือไม่	1	2	3	4	5
17.	ข้าพเจ้าอาศัยข้อความจากประโยคข้างเคียง (บริบท) เพื่อช่วยให้เข้าใจบทอ่านดียิ่งขึ้น	1	2	3	4	5
18.	เมื่อข้าพเจ้าอ่านเรื่องบางตอนของบทอ่านไม่เข้าใจ ก็จะกลับไปยังจุดที่เป็นปัญหา และย้อนกลับไปยังจุดที่อ่านเข้าใจก่อนเกิดปัญหาและเริ่มอ่านใหม่อีกครั้งจากจุดนั้น	1	2	3	4	5
19.	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ข้าพเจ้าจะเปิดพจนานุกรมหาความหมายคำศัพท์ยาก	1	2	3	4	5
20.	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจเนื้อหาบางตอนของบทอ่าน ข้าพเจ้าจะอ่านต่อไป โดยหวังว่าจะสามารถทำความเข้าใจในเรื่องอ่านได้	1	2	3	4	5
21.	ข้าพเจ้าจะอ่านบทอ่านเพื่อที่จะทำความเข้าใจความหมายโดยรวมของบทอ่าน	1	2	3	4	5

ข้อที่	กลวิธีอภิปัญญา	ระดับการปฏิบัติ				
22.	ข้าพเจ้าให้ความสนใจกับคำสำคัญ (key words) คำเชื่อม (markers) และโครงสร้างไวยากรณ์ เพื่อช่วยในการทำ ความเข้าใจกับบทอ่าน	1	2	3	4	5
23.	เมื่ออ่านบทอ่าน ข้าพเจ้ารับรู้ได้เองว่าเข้าใจหรือไม่เข้าใจ บทอ่าน	1	2	3	4	5
24.	เมื่อข้าพเจ้าอ่านบทอ่านและต้องการให้การอ่านเกิด ประสิทธิภาพ ข้าพเจ้าพยายามที่จะเข้าใจความหมายของ คำทุกคำ	1	2	3	4	5
25.	เมื่ออ่านบทอ่าน ข้าพเจ้าสามารถเชื่อมโยงบทอ่านกับสิ่งที่ ข้าพเจ้ารู้เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องนั้นๆได้	1	2	3	4	5
26.	ข้าพเจ้าตระหนักรู้ว่าปัจจัยที่ทำให้บทอ่านนั้นๆยากแก่การ เข้าใจ ได้แก่ โครงสร้าง โครงสร้างไวยากรณ์ และ การไม่มี ความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	1	2	3	4	5
27.	ข้าพเจ้าสามารถใช้ประโยคข้างเคียง (บริบท) ช่วยในการทำ ความเข้าใจความหมายของคำศัพท์	1	2	3	4	5
28.	เมื่อข้าพเจ้าอ่านเรื่องได้เข้าใจทะเลาะบุประิ่ง ข้าพเจ้าจะเล่า เรื่องให้เพื่อนๆฟังได้	1	2	3	4	5
29.	เมื่อข้าพเจ้าอ่านเรื่อง ข้าพเจ้า สามารถบอกประเภท โครงสร้างของบทอ่านได้	1	2	3	4	5
30.	เมื่อข้าพเจ้าอ่านเรื่องจบแล้ว จะตรวจสอบสามารถอ่าน เรื่องนั้นๆได้เข้าใจเพียงใดและทำแบบฝึกหัดการอ่านได้ดี เพียงใด	1	2	3	4	5
31.	เมื่ออ่านบทอ่านจบ ข้าพเจ้าสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ซึ่งอาจจะเป็นการ เขียนสรุปเรื่อง, พูดสรุป เรื่อง หรือ สรุป ในมโนความคิด เป็นต้น	1	2	3	4	5
32.	หลังจากอ่านบทอ่านจบ ข้าพเจ้าจะตรวจสอบว่าข้าพเจ้า บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านที่ตั้งไว้ก่อนอ่านหรือไม่	1	2	3	4	5

ข้อที่	กลวิธีอภิปัญญา	ระดับการปฏิบัติ				
33.	หลังจากอ่านบทอ่านจบ ข้าพเจ้าทำการประเมินกลวิธีการอ่านที่ใช้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด	1	2	3	4	5
34.	ข้าพเจ้าจะประเมินได้ว่ากลวิธีในการอ่านใดมีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิภาพในการช่วยให้เข้าใจบทอ่านนั้น ๆ	1	2	3	4	5
35.	เมื่อพบว่ากลวิธีในการอ่านที่ใช้ไม่ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ข้าพเจ้าจะวางแผนการใช้กลวิธีอื่นๆที่เหมาะสมกับบทอ่านในครั้งต่อไป	1	2	3	4	5

Metacognitive Strategies Questionnaire For Reading Comprehension

Instructions: The following statements are about metacognitive strategies awareness in English reading comprehension. Respond to each of the following to indicate the level of your agreement or disagreement by circling the appropriate number which most accurately reflects your feelings about each statement. The numbers correspond to the following scale are as follows.

1 = I never or almost never do this

2 = I do this occasionally

3 = I sometimes do this

4 = I usually do this

5 = I always do this

Items	Metacognitive Strategies	Scale
1.	I preview the text to get a general idea of what it is about before reading the whole text	1 2 3 4 5
2.	I conduct a quick survey of the text to identify the organization of the text.	1 2 3 4 5
3.	I look through the text quickly to identify the topic and the main idea.	1 2 3 4 5
4.	I have a reason in mind why I am going to read the text.	1 2 3 4 5
5.	I always set purposes or goals for reading.	1 2 3 4 5
6.	When I see the title of the story, I think of what I already know about the topic.	1 2 3 4 5
7.	I think about what I already know to help me understand the text.	1 2 3 4 5
8.	When I read, I try to predict what the text will be about.	1 2 3 4 5

Items	Metacognitive Strategies	Scale				
9.	I use pictures in the text to see what it is about.	1	2	3	4	5
10.	Before reading, I ask myself questions I like to answer in the text.	1	2	3	4	5
11.	When I read, I look through the text quickly in order to locate specific information.	1	2	3	4	5
12.	I am able to identify the difference between the main ideas and the supporting details.	1	2	3	4	5
13.	I am able to relate information which comes next in the text to previous information.	1	2	3	4	5
14.	When I read, I stop to recall the main points to see whether I understand what has happened so far.	1	2	3	4	5
15.	When I read, I try to answer the questions I asked myself before reading.	1	2	3	4	5
16.	When I read I check to see if my guesses are right or wrong.	1	2	3	4	5
17.	I use context clues to help me better understand the text.	1	2	3	4	5
18.	When I don't understand some parts, I reread the problematic parts. I go back to the point before the problematic part and start from there.	1	2	3	4	5
19.	When I don't understand the text, I look up the unknown words in the dictionary.	1	2	3	4	5
20.	When I read and I don't understand something, I keep on reading and hope for clarification further on.	1	2	3	4	5

Items	Metacognitive Strategies	Scale				
21.	When I read , in order to read effectively, I focus on getting the overall meaning of the text	1	2	3	4	5
22.	When I read, in order to have a better understanding from the text, I look back for key words, markers and grammar structures.	1	2	3	4	5
23.	When I read , in order to read effectively, I focus on getting the overall meaning of the text	1	2	3	4	5
24.	When I read, in order to read effectively, I try to understand the meaning of each word.	1	2	3	4	5
25.	When I read, I am able to relate the text to what I already know about the topic.	1	2	3	4	5
26.	When I read, I realize what makes reading difficult. Some of the difficulties are organization of the text, grammar structures and having no background information about the topic.	1	2	3	4	5
27.	When I read, I am able to use the contexts to work out the meaning of the unknown words.	1	2	3	4	5
28.	When I read, I am able to understand the text fully and then present it to others.	1	2	3	4	5
29.	When I read, I am able to identify the overall organizational pattern of the text.	1	2	3	4	5
30.	When I finish reading, I check to see how well I do the reading task and learn from the text.	1	2	3	4	5

Items	Metacognitive Strategies	Scale
31.	When I finish reading the text, I summarize the important information in my head, in writing, or in speaking.	1 2 3 4 5
32.	After reading, I check to see whether I accomplish my goal or purposes I set before starting to read.	1 2 3 4 5
33.	After reading, I evaluate whether the reading strategies I use is effective.	1 2 3 4 5
34.	I think of what strategies work well and why some didn't work.	1 2 3 4 5
35.	I plan to change the strategies I use if I find that it does not work.	1 2 3 4 5

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่3

คำแนะนำ

1. แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยบทความจำนวน 5 บทความ มีจำนวนข้อสอบทั้งสิ้น 30 ข้อ
2. ให้นักเรียนทำข้อสอบให้ครบทุกข้อ
3. เวลาในการทำข้อสอบ 1.00 ชั่วโมง
4. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท(X) ลงในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

Directions: Read the following passages and then choose the best answer for each question. Put a mark (X) under a, b, c or d on the answer sheet.

Passage 1

Blood is the red fluid that flows through our bodies, providing us with requisites for life. Without blood, we would not live because it carries oxygen and nourishment to all cells in our bodies.

Blood travels through the body in a system of arteries, veins and capillaries. This system is like a network of water ways, of which the heart is the centre. The heart works constantly, pumping blood around the body. Blood is made up mainly of red and white blood cells and a straw-colored fluid called plasma. Plasma flows through the blood vessels, carrying the red and white blood cells along. 5

Red blood cells are responsible for nourishing and cleansing the body. When it is carrying fresh oxygen from the heart, blood is a bright red color. Once it has *delivered* the oxygen and collected carbon dioxide (a waste product), it loses its brightness and becomes a dull red. The average lifespan of red blood cells is 120 days, but our bones are continually making new cells to replace dead *ones*. This is why it is normally safe for adults to donate blood. 10

White blood cells help the body to fight infection or disease. When germs *invade* the body, white blood cells *attack* the germs in a variety of ways. Some white blood cells produce antibodies that overpower the invaders while others simply surround and consume the germs. The number of white blood cells in the body increases if the infection is strong. Having a usually high number of white blood cells could mean that the infection is very strong. However, it can also mean that the person has leukemia, a cancer of the blood.

15

20

requisites = จำเป็น

invade = ล้วงล้ำ, บุกรุก

infection = เชื้อโรค

donate = บริจาค

1. What is the main idea of this passage?
 - a) Blood is important to human body.
 - b) Blood travels through arteries, veins and capillaries.
 - c) Blood is made up mainly of red and white and plasma.
 - d) Blood is the red fluid that flows through our bodies.
2. Which of the following is NOT the white blood cells' responsibility?
 - a) To produce the disease
 - b) To destroy the disease
 - c) To prevent the disease
 - d) To fight the disease
3. According to the passage, donating blood is not dangerous for adults because_____.
 - a) they grown up
 - b) their heart is very strong.
 - c) they have got a lot of blood.
 - d) their bones can produce new red blood cells.
4. The word "ones" in line 13 refers to_____.

a) blood cells	b) white blood cells
c) red blood cells	d) plasma

Dolphins are very friendly to people, and they are helpful too. A few dolphins have already trained to do useful things. They carry messages quickly between ships, they find lost objects in the ocean, and they carry equipment under water to collect information for scientists. In the future dolphins could become the most useful animals in the world. 15

9. What should be the title of this passage?
- a) Dolphins Can Do Many Things
 - b) Dolphins, the Only Animals that Can Talk
 - c) Dolphins, the Most Intelligent Animals in the World
 - d) Dolphins, More Intelligent Animals than the Chimpanzees
10. According to the passage, which of the following sentence is TRUE?
- a) Dolphins often work alone.
 - b) Dolphins breathe underwater.
 - c) Dolphins live under water all the time.
 - d) Dolphins can communicate by using their own language.
11. According to the passage, scientist believed that_____.
- a) the dolphin is the most intelligent animal in the world.
 - b) the chimpanzee is more intelligent than humans.
 - c) the dolphin is as smart as human beings
 - d) the dolphin is the only animal that can be trained
12. We have learned from the passage that dolphins are mammals. Which of the following sentences can support this notion?
- a) Dolphins are warm-blooded.
 - b) Dolphins are as intelligent as humans.
 - c) Dolphins work in group like humans.
 - d) Dolphins can communicate with people.
13. The word “**they**” in line 11 refers to_____.
- a) dolphins
 - b) scientists
 - c) human
 - d) chimpanzees

14. According to the passage which of the following sentence is TRUE?

- a) Dolphins will disappear from the world.
- b) Dolphins will be the most expensive animals in the world.
- c) Dolphins are very useful animals for scientific research.
- d) Dolphins will become the most useful animals for the marine park's owner.

Passage 3

Soccer is one of the most popular sports in the world. There are soccer fans in almost every country. Soccer's biggest tournament is the World Cup. This competition takes place every four years in a different country and is watched on television, and in stadiums, by millions of people around the world.

As with many sports, it is not known for sure how soccer began, many believe the earliest games were played in China and Japan over 1,000 years ago. The game we know today probably started in England. Many of the earliest soccer games were very rough, and for years, British royalty tried to *ban* the sport. They were not successful.

5

In 1857, the first soccer team was created in Sheffield, England. In 1863, eleven English teams met to form the first Football Association. In 1904, a world association was created, The Fédération Internationale de Football Association (FIFA). Twenty-six years later, in 1930, Uruguay hosted the first World Cup competition.

10

In the World Cup Finals, thirty two teams from different countries compete to win the championship. In the first competition in 1930, only thirteen teams played. The winner of Jules Rimet Trophy that year was Uruguay. After the 1938 games in France, the World Cup was not played again until 1950, this time in Brazil.

15

The 2002 World Cup championships were special. It was the first time the games played in Asia. It was also the first time that two countries, Japan and Korea, hosted the World Cup together. It was a sporting championship to remember!

15. What is the main idea of this passage?
- a) The world cup is the biggest soccer game.
 - b) The world cup takes place every four years.
 - c) Soccer is the most popular sport in the world.
 - d) People believed that the football games were first played in China and Japan.
16. Why did British royalty try to ban the earliest football games in England?
- Because_____.
- a) their country has never been the champion
 - b) they thought the games were too dangerous
 - c) the players were once dead in the games
 - d) the games were not popular in that country
17. Which country was the champion of the first World Cup competition?
- a) France
 - b) Uruguay
 - c) Brazil
 - d) England
18. The word "**ban**" in line 8 means_____.
- a) disagree
 - b) protest
 - c) stop
 - d) complain
19. What is the main purpose of this passage?
- a) To describe how to play football successfully.
 - b) To describe the history of the World Cup competition.
 - c) To give the reason why the football games become the most popular.
 - d) To persuade the football players to compete in the World Cup.

Passage 4

In late winter or early spring, when the sap begins to run in the maple trees of New England (the northeastern region of the United States), a favorite activity among country folk is a maple sugaring-off party. Sap is the clear liquid inside maple trees- and the source of the sweet, golden, syrup that North Americans pour over their pancake at the breakfast time. At a sugaring off, the hostesses heat up the syrup in big 5 pots on the stove. Meanwhile, guests help by setting a long table with spoons, forks,

knives, and coffee cups, and by filling a *huge* bowls with fresh clean snow. They also make sure that there are enough cake doughnuts and sour pickles. When the maple syrup is ready, someone pours it into small bowls at each table setting, and all the guests take seats in front of the bowls of snow. Then they pour spoonfuls of hot maple syrup onto the snow, where it hardens and cools immediately, take the syrup from the snow, put it onto their doughnuts, and eat the *combination*. Every bite of doughnut requires a new spoonful of syrup, and it goes without saying that the doughnut tastes very, very sweet. After just *one*, many participants are ready *to quit*. But at that moment, the hosts or hostesses offer them sour pickles! Soon they feel like eating more doughnuts with maple syrup.

20. What is the best title of this passage?

- a) How to make syrup
- b) A maple sugaring-off party
- c) Sap: a clear liquid inside maple tree
- d) How to eat doughnut in New England

21. What does the word "huge" in line 7 mean?

- a) small
- b) tiny
- c) medium
- d) large

22. What does the word "to quit" in line 14 mean?

- a) to go back home
- b) to stop eating doughnut
- c) to eat more doughnuts
- d) to put some syrup onto the snow

23. When does the sap run in the maple tree?

- a) It runs in the maple trees at the beginning of the winter.
- b) It runs in the maple trees at the end of the spring.
- c) It runs in the maple trees at the beginning of the spring.
- d) It runs in the maple trees at the middle of the winter.

24. What does the word “one” in line 14 refer to?
- a) a doughnut
 - b) a bowl of syrup
 - c) a bowl of snow
 - d) a spoonful of syrup
25. The guests feel like eating more doughnuts with syrup because_____.
- a) it is very delicious
 - b) the sour taste of pickles
 - c) the guests love eating doughnuts
 - d) the host invited them to eat more doughnuts
26. According to the passage, which sentence is TRUE?
- a) A guest needs a spoonful of syrup for eating a doughnut.
 - b) A guest needs a small bowl of syrup for eating a doughnut.
 - c) A guest needs a spoonful of syrup for one bite of doughnut.
 - d) A guest takes one bite of doughnut and follow by a slice of pickle.

Passage 5

The 1990s great changed in the way people communicate. People can send mail without going to the post office, and go shopping without leaving home. Words like *e-mail* and *download* became part of people’s vocabulary. The cause of this great change was the Internet.

The idea for the Internet began in the early 1960s in the United States. The department of defense wanted to connect their computers together in order to share private information. In 1969, the ARPAnet (an early form of the Internet) first connected computers at four American universities. One computer successfully sent information to another. In 1972, scientists share ARPAnet with the world. **They** created a way to send person-to-person messages using ARPAnet. This was the beginning of e-mail.

Over the next few years, there was a lot of progress made in the world of computing, but most people were not using the Internet. Then, in the 1980s, personal computers became more common. In the early 1990s, two important happened: the birth of the World Wide Web in 1991, and the creation of the first Web browser in 1993. The Web made it easier to find the information on the Internet, and to move from place

to place using links. The Web and browser made it possible to see the information as a web site with pictures, sound, and words.

Today, millions of people connect to the internet to send e-mail, visit websites, or store information on servers. Computer are now an important part of our lives and are changing how we learn, work, shop, and communicate.

20

27. What is the best title of this passage?

- a) The Advantage of the Internet
- b) The History of the Internet
- c) The New Way of Communication
- d) The Important of the Internet

28. "They" in line 9 refers to_____.

- a) Soldiers
- b) Computer Programmers
- c) Scientists
- d) Teachers at UCLA

29. According to the passage, which of the following sentences is true?

- a) People started using E-mail in 1980.
- b) The first Internet was used in the United States in 1990.
- c) The personal computer became more popular before 1980.
- d) The Internet was first used by the Department of Defense in America.

30. The reason why The Department of Defense created the Internet is to_____.

- a) share private information
- b) chat with their friends
- c) buy products online
- d) develop the computer system

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์กรณีศึกษาวิจัยปัญหาในการอ่าน

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่าน

คำถามในการสัมภาษณ์

1. นักเรียนตั้งจุดประสงค์ในการอ่านบทอ่านทุกครั้งหรือไม่
2. นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิมที่มีเกี่ยวกับบทอ่านมาช่วยในการทำความเข้าใจหรือไม่
ถ้าใช่ ยกตัวอย่างประกอบว่านักเรียนใช้ความรู้เดิมอะไรมาช่วยในการอ่านเรื่องใดบ้าง
3. ขณะที่นักเรียนอ่านเอกสาร ตำรา นักเรียนทำอย่างไรบ้างเพื่อช่วยให้ตัวเองเข้าใจเรื่องที่อ่าน
4. ขณะที่นักเรียนอ่านบทอ่านนักเรียนสำรวจบทอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อดูประเภทโครงสร้างของบทอ่านหรือไม่
5. เมื่อนักเรียนอ่านบทอ่าน นักเรียนค้นหาอะไรก่อนระหว่างใจความสำคัญกับรายละเอียดของบทอ่าน
6. นักเรียนเคยตั้งคำถามกับตนเองในขณะที่อ่านเอกสาร ตำรา หรือบทอ่านหรือไม่ อย่างไร
7. เมื่อนักเรียนอ่านบทอ่านไม่เข้าใจ นักเรียนทำอย่างไร
8. ปัญหาในการอ่านของนักเรียนมีอะไรบ้าง ยกตัวอย่าง เช่น ไม่รู้ความหมายคำศัพท์
9. กลวิธีการอ่านใดช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน
10. กลวิธีการอ่านใดบ้างที่นักเรียนต้องการฝึกเพิ่มเติม หรือ พัฒนาให้ดีขึ้น

ภาคผนวก ง
แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

วิชาภาษาอังกฤษ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลวิธีอภิปัญญา: Advance Organizer (Skimming)

กลวิธีที่ทบทวน: Selective attention (scanning)

คาบ 3-4

เวลา 100 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเข้าใจทักษะ skimming ความสำคัญ ตลอดจนวิธีการใช้ในการอ่านบทอ่าน
2. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้
3. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วเพื่อเข้าใจรายละเอียดของเรื่องที่ได้
4. นักเรียนมีทักษะในการอ่านเรื่องและสามารถวางแผน ตรวจสอบและประเมินผลการใช้กลวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์กลวิธี

ใช้กลวิธี Advance Organizer (skimming) ในการค้นหาใจความสำคัญของบทอ่าน

เหตุผลการใช้กลวิธี

1. กลวิธี skimming เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการช่วยให้ผู้อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. กลวิธี scanning ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องที่ได้อ่านได้อย่างชัดเจนแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น และจดจำข้อมูลที่สำคัญเพื่อตอบคำถามทำบทอ่านได้เป็นอย่างดี

เนื้อหา The trap-door Spider

สื่อการเรียนการสอน

1. Reading Think Sheet 3
2. ใบงาน 3.1
3. ใบงาน 3.2

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นเตรียม (Preparation)

- ครูนำเสนอคำศัพท์ใหม่ trap, nest, crack, cork, lid, และ hide
- ทบทวนกลวิธี scanning

ขั้นวางแผน (Planning)

1. นักเรียนกำหนดเป้าหมายในการอ่านบทอ่านเรื่อง The trap-door Spider และเขียนลงใน Reading Think Sheet ชั้นวางแผนก่อนอ่าน
2. นักเรียนกระตุ้นความรู้เดิมเกี่ยวกับแมงมุมโดยใช้คำถามดังต่อไปนี้
 - ถ้าพูดถึงแมงมุมนักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง
 - แมงมุมมีกี่ชนิด อะไรบ้าง
 - แมงมุมกินอะไรเป็นอาหาร
 - แมงมุมจับแมลงอย่างไร
 - แมงมุมแต่ละชนิดมีวิธีการจับแมลงเหมือนกันหรือไม่
3. นักเรียนเขียนความรู้เดิมที่มีเกี่ยวกับแมงมุมลงใน Reading Think Sheet ชั้นวางแผนก่อนการอ่าน
4. ครูตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียนถึงความหมายของ scanning ความสำคัญที่มีต่อการอ่าน มีวิธีใช้อย่างไร และใช้เมื่อไร
5. ครูตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียนว่าทราบความหมายของ skimming หรือไม่ โดยครูถามว่า “ใครบ้างว่า skimming หมายความว่าอย่างไร
6. ครูอธิบายว่า “skimming เป็นกลวิธีในการอ่านอย่างรวดเร็วโดยข้ามรายละเอียด ใจความรอง (minor idea) ดังนั้น skimming หมายถึง การอ่านอย่างคร่าวๆจนจบบทอ่าน (glide along the surface)
7. ครูบอกถึงความสำคัญของกลวิธี skimming ว่า “กลวิธี skimming เป็นวิธีที่มีประโยชน์อย่างมากเพราะว่าจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้อ่านที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่านอย่างรวดเร็วภายในเวลาอันสั้น
8. ครูอธิบายต่อไปว่า “การ skimming นั้นผู้อ่านเริ่มต้นโดยการสำรวจบทอ่านชื่อเรื่องและท้ายหรือคาดคะเนเรื่องราวของบทอ่าน หลังจากนั้นนักเรียนอ่านประโยคแรก ซึ่งโดยทั่วไปประโยคแรกจะแสดงถึงแนวคิดพื้นฐานที่ผู้อ่านยึดเป็นหลักในการ skim เรื่องที่อ่าน เหมือนกับกฎเกณฑ์ที่ให้ผู้อ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของแต่ละย่อหน้าให้เข้าใจ ก็จะทำให้เราเจอใจความสำคัญ หรือความรู้ หรือความจริง (facts) ที่ผู้อ่านนำเสนอไว้ และถ้าประโยคสุดท้ายของแต่ละย่อหน้านั้นมีลักษณะที่เป็นการสรุปความ นักเรียนควรจะอ่านบทอ่านอย่างรอบคอบ หลังจากนั้นนักเรียนอ่านบทอ่านอย่างผ่าน ๆ เพื่อหาประเด็นจากใจความสำคัญ และบ่อยครั้งที่ประเด็นสำคัญจะถูกเน้นโดยใช้คำว่า but, because of, in order to ดังนั้นเมื่อนักเรียนเจอคำเหล่านี้ให้นักเรียนอ่านประโยคเหล่านั้นอย่างช้า ๆ และรอบคอบ หลังจากนั้นค่อนข้างวาดสายตาอ่านต่อไป ”

9. ครูสรุปว่า “เราจะใช้กลวิธี skimming จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และนิยายที่เบาสมอง

10. ครูตรวจสอบความเข้าใจในกลวิธี skimming โดยสุ่มถามนักเรียนให้อธิบายความหมายของ skimming โดยใช้คำพูดของนักเรียนตามที่นักเรียนเข้าใจ

11. ครูสาธิตการใช้กลวิธี skimming โดยพูดออกมาว่าตนเองคิดอะไรอยู่ในการอ่านเรื่อง The Camel “ ลำดับแรกครูจะดูชื่อเรื่องก่อน หลังจากนั้นกวาดสายตาดูบรรทัดแรกของแต่ละย่อหน้า ครูพบว่า อูฐสามารถเดินทางในทะเลทรายโดยปราศจากน้ำได้เป็นเวลานาน และคนคิดว่าอูฐเก็บน้ำไว้ในโหนกของมัน ประโยคนี้แสดงให้เห็นว่าคนเข้าใจผิด ครูอ่านต่อไป พบว่าอูฐเก็บอาหารไว้ในโหนกของมัน หลังจากนั้นครูอ่านอย่างคร่าวและพบว่าอูฐอาศัยอยู่ในทะเลทราย มีขนตายาวป้อนกันทรายเข้าตา มีขนยาวและหนาเพื่อต่อสู้กับอากาศหนาวในเวลากลางคืน”

ขั้นตรวจสอบ (Monitoring)

12. นักเรียนฝึกใช้กลวิธี skimming ในการอ่านบทอ่านเรื่อง “The trap-door Spider” เป็นกลุ่มๆ ละ 5 คนโดยเปลี่ยนกัน think aloud ในการ skimming พร้อมกับตรวจสอบว่ากลวิธี skimming ในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

13. ครูตรวจสอบการสอบการแลกเปลี่ยนกระบวนการคิดโดยการเดินทั่วห้องและอธิบายเมื่อพบว่านักเรียนมีปัญหา

14. นักเรียนอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วเพื่อค้นหารายละเอียดหรือตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน การใช้ความรู้เดิมและการกำหนดเป้าหมายว่าช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านหรือไม่ ตลอดจนกลวิธีอื่นๆที่นักเรียนนำมาใช้ระหว่างการอ่าน

15. นักเรียนการตรวจสอบกระบวนการคิดของตนระหว่างการใช้กลวิธีต่างๆในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจว่าตนเองเข้าใจเรื่องที่อ่านหรือไม่ ความสามารถในการอ่านของตนและความยากง่ายในการทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน และรู้ว่าจะใช้กลวิธีอย่างไรให้ตนเองสามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

16. นักเรียนทำการตรวจสอบกลวิธีในการอ่านใน Reading Think Sheet ขั้น Monitoring และทำแบบฝึกหัดในใบงานที่ 3.1 และใบงานที่ 3.2

17. ครูเฉลยแบบฝึกหัดโดยให้นักเรียนช่วยกันตอบ

ขั้นประเมินผล (Evaluating)

18. นักเรียนประเมินผลการใช้กลวิธีและความสามารถในการอ่านใน Reading Think Sheet ขั้นประเมินผล

19. ครูให้นักเรียนอภิปรายถึงการนำกลวิธี skimming มาใช้ในการอ่านเรื่องช่วยให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้หรือไม่เรื่อง รวมทั้งการตั้งเป้าหมาย นำความรู้เดิมมาใช้ในการอ่านมีผลดีต่อการอ่านหรือไม่โดยตั้งคำถาม ดังนี้

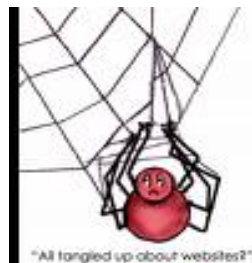
- กลวิธีskimmingช่วยให้นักเรียนจับใจความสำคัญของบทอ่านได้หรือไม่
- ทำไมกลวิธี skimming จึงมีประโยชน์สำหรับการอ่านบทอ่าน?
- กลวิธีที่ตั้งเป้าหมายในการอ่านมีประโยชน์ในการอ่านในครั้งนี้หรือไม่
- มีกลวิธีอื่น ๆหรือไม่ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านนี้?

20. ครูให้นักเรียนสรุปถึงกลวิธี skimming ในด้านความหมาย โอกาสในการนำมาใช้ และใช้อย่างไร

21. ครูนำอภิปรายถึงการควบคุมกระบวนการคิดของนักเรียนทั้ง 3 ขั้นตอนในการอ่านว่ามีประโยชน์อย่างไรบ้าง เช่น นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายระหว่างการอ่านหรือไม่ นักเรียนได้ตรวจสอบกลวิธีอื่นๆ ที่ใช้ในการอ่าน และปรับเปลี่ยน หรือไม่

Name: _____ . Class: _____ No. _____

The trap-door Spider

Most spiders build web to **trap** other insects. But the trap-door spider has another way of **hunting**. **First**, she **digs** a hole about ten inches deep and an inch and a half wide. **Next**, she makes **a lid of dirt and webbing**. This trap door must **fit over** the upper end of the hole like a **cork** fits in a bottle.

Finally, the spider **hides** her nest by spreading dirt over the lid. **Then** 5
the trap door looks like the **earth** around it. Sometimes she even **plants** moss on the top. **She is as sly as fox**. The trap-door spider **hunts** at night. For hours, **she** stays hidden right below her door. She holds it open just a crack as she waits for insects.

When something comes near her door, she can sense the **motion** 10
above her nest. She pushes the lid open quickly. But the trap door is so strong that she could be **locked out**. So, she leaves her hind legs and a part of her body under the open **lid**. Then the spider **grabs** the surprised insects in her **jaws**. Down they go into her **nest!** The trap-door spider does not need a web. 15

ใบงานที่ 1

Choose the best answers.

1. According to the passage, this story is about_____ .
 - a. the nature of most spiders
 - b. tools that spiders use for hunting
 - c. spiders that build webs to trap insects
 - d. spiders that do not build webs to trap insects

2. The sentence “She is as sly as fox.” In line 6 means that the trap-door spider is_____.
 - a. lazy
 - b. tricky
 - c. playful
 - d. strong

3. The phrase “a lid of dirt and webbing” in line 3 refers to the _____ .
 - a. hole
 - b. spider
 - c. insect
 - d. trap door

4. “she” in line 8 refers to_____.
 - a. Moss
 - b. insect
 - c. female fox
 - d. trap-door spider

5. Why does the trap-door spider plant moss on her nest?
 - a. To use it for food.
 - b. To make her nest cool.
 - c. To hide her nest from insects.
 - d. To make the trap-door beautiful.

6. According to the passage, the trap-door spider_____.
 - a. plants a small garden
 - b. is afraid to leave its nest
 - c. move quickly when hunting
 - d. does not build webs to trap insects

ใบงานที่ 2

Answer the following questions.

1. What is the *main idea* of this passage?

2. **How** does the trap-door spider hunt insects?

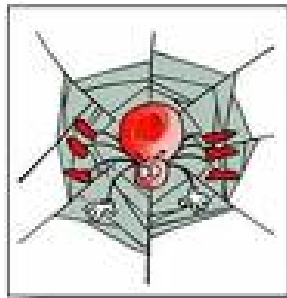
3. **When** does the trap-door spider hunt insects?

4. What does the word "*earth*" in line 6 mean?

5. What does the word "*lock out*" in line 11 mean?

6. Does the trap-door spider *use web* to hunt insects?

7. **Where** does the trap-door spider hide its body when it hunts insects?

Reading Think Sheet

Name: _____ Date: _____

Topic: _____

กลวิธีการวางแผนก่อนการอ่าน (Planning)

เป้าหมายในการอ่านของข้าพเจ้าในครั้งนี : _____

ความรู้เดิมที่ข้าพเจ้ามีเกี่ยวกับเรื่องของแมงมุม: _____

ขั้นตอนการตรวจสอบการใช้กลวิธีต่างๆในการอ่าน (Monitoring)

นักเรียนใช้กลวิธีอะไรบ้างระหว่างการอ่าน

- ฉันใช้ความรู้เดิมที่มีเกี่ยวกับคู่หูช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
- ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วเพื่อค้นหารายละเอียดหรือคำตอบจากเรื่องที่อ่าน
- ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องโดยไม่หวังทราบละเอียดของเรื่อง
- ข้าพเจ้าจะอ่านเรื่องใหม่อีกครั้งหนึ่งเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาบางตอนของเรื่องที่อ่าน
- ข้าพเจ้าถามเพื่อนเมื่อไม่ทราบความหมายของคำศัพท์ใหม่
- ข้าพเจ้าเดาความหมายของศัพท์จากประโยคข้างเคียง
- ข้าพเจ้าพิจารณาชื่อเรื่องที่อ่านและทำนายเนื้อเรื่องก่อนอ่าน
- ข้าพเจ้าถามครูเมื่อไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน
- กลวิธีอื่นๆ _____

Reading Think Sheet

การประเมินผลกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน (Evaluating)

- ข้าพเจ้าบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ก่อนอ่านเรื่อง
- ข้าพเจ้าไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ก่อนการอ่านได้ เพราะ _____

- ความรู้เดิมที่ข้าพเจ้ามีอยู่ช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่องที่อ่านได้
- ความรู้เดิมที่ข้าพเจ้ามีอยู่ไม่ช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ เพราะ _____

- ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วแล้วสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ทั้งหมด
- ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วแล้วไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้หมดทั้งเรื่อง เพราะ _____

- ข้าพเจ้าสามารถเดาความหมายของคำศัพท์ใหม่ได้
- ข้าพเจ้าไม่สามารถเดาความหมายของคำศัพท์ใหม่ได้ เพราะ _____
- ข้าพเจ้าสามารถหาใจความสำคัญของบทอ่านได้
- ข้าพเจ้าไม่สามารถหาใจความสำคัญของบทอ่านได้ เพราะ _____

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

- ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในการอ่าน เพราะ _____
- ข้าพเจ้าไม่ประสบความสำเร็จในการอ่าน เพราะ _____
- ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่องที่อ่าน
- ข้าพเจ้าสามารถเรื่องราวของอุลู่ได้
- กลวิธีอื่น ๆ: _____

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก และค่าดัชนีความสอดคล้อง
และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถความเข้าใจ
ในการอ่านภาษาอังกฤษ
ตารางแสดงผลต่างคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 11 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

ข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
1	0.31	0.41	1
2	0.22	0.31	0.6
3	0.62	0.45	0.6
4	0.43	0.30	1
5	0.33	0.57	1
6	0.45	0.56	0.6
7	0.50	0.51	1
8	0.78	0.50	1
9	0.34	0.57	1
10	0.53	0.34	0.6
11	0.36	0.47	1
12	0.34	0.52	1
13	0.27	0.41	1
14	0.37	0.24	1
15	0.45	0.41	1
16	0.36	0.41	0.6
17	0.37	0.57	1
18	0.31	0.40	1
19	0.33	0.30	1
20	0.37	0.62	1
21	0.31	0.51	1
22	0.33	0.20	1
23	0.42	0.40	1
24	0.56	0.61	1
25	0.30	0.36	1
26	0.36	0.36	1
27	0.48	0.51	1
28	0.33	0.57	1
29	0.56	0.29	1
30	0.45	0.20	1

ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบทั้งฉบับ = 0.79

ตาราง 12 ผลต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มเก่ง
และนักเรียนกลุ่มอ่อน

คนที่	นักเรียนกลุ่มเก่ง				คนที่	นักเรียนกลุ่มอ่อน			
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	D	D ²		ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	D	D ²
1	15	17	2	4	1	3	10	7	49
2	15	21	6	36	2	4	11	7	49
3	14	17	3	9	3	4	10	5	25
4	14	24	10	10	4	5	10	5	25
5	12	16	4	16	5	5	7	2	4
6	12	14	2	4	6	5	8	3	9
7	12	12	0	0	7	5	10	5	25
8	11	11	0	0	8	5	11	6	36
9	11	13	2	4	9	5	6	1	1
10	10	14	4	16	10	5	9	4	16
11	9	13	4	16	11	5	10	5	25
12	8	10	2	4	12	5	8	3	9
13	8	21	13	169	13	5	9	4	16
14	8	12	4	16	14	5	6	1	1
15	9	9	0	15	15	6	12	6	36
16	8	17	7	49	16	6	10	4	16
รวม	176	241	63	368	รวม	78	147	68	342

ภาคผนวก จ

ตัวอย่าง Self-assessment checklist

(Reading Think Sheet)

ของนักเรียนกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มก่อน

Reading Think Sheet

Name: Prithana Prasit Date: 15/06/07Topic: The camel

กลวิธีการวางแผนก่อนการอ่าน (Planning)

เป้าหมายในการอ่านของข้าพเจ้าในครั้งนี : อ่านเพื่อเข้าใจข้อเท็จจริง - จำนวนกลางความรู้เดิมที่ข้าพเจ้ามีเกี่ยวกับเรื่องของอูฐ : อูฐใช้คัมภ์ที่อูฐในทะเลทรายช่วยวางแนวอูฐได้ในการเดินทางและอูฐยังสามารถอยู่ในที่ร้อนๆ ได้ไ้เวลานานๆ โภคการเก็บน้ำไว้ที่ในพุงเพื่อประทังชีวิต. ลักษณะของอูฐคือ มีโหนก และ มีขนยาว.

ขั้นตอนการตรวจสอบการใช้กลวิธีต่างๆในการอ่าน (Monitoring)

นักเรียนใช้กลวิธีอะไรบ้างระหว่างการอ่าน

- ฉันใช้ความรู้เดิมที่มีเกี่ยวกับอูฐช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
- ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วเพื่อค้นหารายละเอียดหรือคำตอบจากเรื่องที่อ่าน
- ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องโดยไม่หวังทราบละเอียดของเรื่อง
- ข้าพเจ้าจะอ่านเรื่องใหม่อีกครั้งหนึ่งเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาบางตอนของเรื่องที่อ่าน
- ข้าพเจ้าถามเพื่อนเมื่อไม่ทราบความหมายของคำศัพท์ใหม่
- ข้าพเจ้าเดาความหมายของศัพท์จากประโยคข้างเคียง
- ข้าพเจ้าพิจารณาชื่อเรื่องที่อ่านและทำนายเนื้อเรื่องก่อนอ่าน
- ข้าพเจ้าถามครูเมื่อไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน
- กลวิธีอื่นๆ _____

Reading Think Sheet

การประเมินผลกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน (Evaluating)

ข้าพเจ้าบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ก่อนอ่านเรื่อง เพราะ ตั้งใจอ่านซ้ำ

ข้าพเจ้าไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ก่อนการอ่านได้ เพราะ _____

ความรู้เดิมที่ข้าพเจ้ามีอยู่ช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ เพราะ เห็นภาพต่างๆ สบ.

ความรู้เดิมที่ข้าพเจ้ามีอยู่ไม่ช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ เพราะ _____

ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วแล้วสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ทั้งหมด

ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วแล้วไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้หมดทั้งเรื่อง

ข้าพเจ้าสามารถเดาความหมายของคำศัพท์ใหม่ได้

ข้าพเจ้าไม่สามารถเดาความหมายของคำศัพท์ใหม่ได้ เพราะ _____

ข้าพเจ้าสามารถหาใจความสำคัญของบทอ่านได้

ข้าพเจ้าไม่สามารถหาใจความสำคัญของบทอ่านได้

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในการอ่าน เพราะ ขอให้เรื่องเดิมมากขึ้น

ข้าพเจ้าไม่ประสบความสำเร็จในการอ่าน เพราะ _____

ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่องที่อ่าน

ข้าพเจ้าสามารถเรื่องราวของอูฐได้

อื่น ๆ: _____

Reading Think Sheet

Name: Bhuripol Kongsang Date: 18 June 2007

Topic: The Camel

กลวิธีการวางแผนก่อนการอ่าน (Planning)

เป้าหมายในการอ่านของข้าพเจ้าในครั้งนี้: เข้าใจเนื้อหาของเรื่องมากขึ้น

ความรู้เดิมที่ข้าพเจ้ามีเกี่ยวกับเรื่องของอูฐ: อาศัยอยู่ในทะเลทราย และ มีน้ำหนักเยอะ
เดินทางในทะเลทราย

ขั้นตอนการตรวจสอบการใช้กลวิธีต่างๆในการอ่าน (Monitoring)

นักเรียนใช้กลวิธีอะไรบ้างระหว่างการอ่าน

- ฉันใช้ความรู้เดิมที่มีเกี่ยวกับอูฐช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
- ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วเพื่อค้นหารายละเอียดหรือคำตอบจากเรื่องที่อ่าน
- ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องโดยไม่หวังทราบละเอียดของเรื่อง
- ข้าพเจ้าจะอ่านเรื่องใหม่อีกครั้งหนึ่งเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาบางตอนของเรื่องที่อ่าน
- ข้าพเจ้าถามเพื่อนเมื่อไม่ทราบความหมายของคำศัพท์ใหม่
- ข้าพเจ้าเดาความหมายของศัพท์จากประโยคข้างเคียง
- ข้าพเจ้าพิจารณาชื่อเรื่องที่อ่านและทำนายเนื้อเรื่องก่อนอ่าน
- ข้าพเจ้าถามครูเมื่อไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน
- กลวิธีอื่นๆ _____

Reading Think Sheet

การประเมินผลกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน (Evaluating)

ข้าพเจ้าบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ก่อนอ่านเรื่อง เพราะ สามารถอ่านเข้าใจเพื่อเรื่อง

ข้าพเจ้าไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ก่อนการอ่านได้ เพราะ _____

ความรู้เดิมที่ข้าพเจ้ามีอยู่ช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ เพราะ ช่วยในการทำความเข้าใจ

ความรู้เดิมที่ข้าพเจ้ามีอยู่ไม่ช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ เพราะ _____

ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วแล้วสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ทั้งหมด

ข้าพเจ้าอ่านเรื่องอย่างรวดเร็วแล้วไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้หมดทั้งเรื่อง

ข้าพเจ้าสามารถเดาความหมายของคำศัพท์ใหม่ได้

ข้าพเจ้าไม่สามารถเดาความหมายของคำศัพท์ใหม่ได้ เพราะ _____

ข้าพเจ้าสามารถหาใจความสำคัญของบทอ่านได้

ข้าพเจ้าไม่สามารถหาใจความสำคัญของบทอ่านได้

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในการอ่าน เพราะ แปลความหมายเนื้อเรื่องได้

ข้าพเจ้าไม่ประสบความสำเร็จในการอ่าน เพราะ _____

ข้าพเจ้าเข้าใจเรื่องที่อ่าน

ข้าพเจ้าสามารถเรื่องราวของอุรุได้

อื่นๆ: _____

ภาคผนวก ช

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาจากการสัมภาษณ์

จุดประสงค์ในการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาเขียนสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการรายงานตนเองจากแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงและน่าเชื่อถือว่าเกี่ยวกับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของนักเรียนกลุ่มเก่งและนักเรียนกลุ่มอ่อนก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 32 คน โดยทำการสุ่มนักเรียนกลุ่มเก่งจำนวน 5 คน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน และสุ่มนักเรียนกลุ่มอ่อน จำนวน 5 คน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน มาใช้ในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อสิ้นสุดการฝึก นำข้อมูลมาหาความถี่ และค่าร้อยละของการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านของนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนก่อนการและหลังการฝึกกลวิธีอภิปัญญา

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าหลังการฝึก เด็กเก่งมีการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านสูงขึ้น และนักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาดีขึ้นดังแสดงไว้ในตาราง 13

ตาราง 13 กลวิธีอภิปัญญาเด็กเก่งใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านก่อนการทดลอง

กลวิธีอภิปัญญา	เด็กเก่ง N=5			
	(ก่อนการทดลอง)		(หลังการทดลอง)	
	ความถี่ (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
1.นักเรียนตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน	3	60	5	100
2.นักเรียนสำรวจจุดโครงสร้างของบทอ่าน	2	40	4	60
3.นักเรียนหาใจความสำคัญก่อนอ่านรายละเอียดของเรื่อง	2	40	3	60
4.นักเรียนอ่านรายละเอียดของเรื่องก่อนแล้วสรุปใจความสำคัญ	2	40	3	60
5.นักเรียนตั้งคำถามกับตนเองเพื่อช่วยให้ตนเองเข้าใจเรื่องที่อ่าน	2	40	3	60
6.นักเรียนนำความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาช่วยในการทำความเข้าใจบทอ่าน	4	80	5	100
7.ปัญหาในการอ่านคือไม่ทราบความหมายคำศัพท์	5	100	3	60
8.นักเรียนไม่มีสมาธิในการอ่าน	2	40	1	20

ตาราง 13 (ต่อ)

กลวิธีอภิปัญญา	เด็กเก่ง N=5			
	(ก่อนการทดลอง)		(หลังการทดลอง)	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
9.นักเรียนแก้ปัญหาในการอ่านโดยการเปิดพจนานุกรม	5	100	4	80
10.นักเรียนแก้ปัญหาในการอ่านโดยการถามครู เพื่อน และผู้ปกครอง	4	80	3	60
11.อ่านบททวนใหม่เมื่อไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน	3	60	4	80
12.เดาความหมายคำศัพท์จากบริบท	3	60	4	80
13.การอ่านอย่างตั้งใจช่วยให้ประสบความสำเร็จในการอ่าน	1	20	0	0
14.ประสบความสำเร็จในการ scan รายละเอียดประสบความสำเร็จในการหาใจความสำคัญ	2	40	4	80
15.ต้องการพัฒนายุทธวิธีการเดาความหมายคำศัพท์	5	100	3	60
16.ต้องการพัฒนา note taking	1	20	0	0
17.ต้องการพัฒนาทักษะการจับใจความสำคัญ	0	0	1	20
18.ต้องการพัฒนาการ scanning	0	0	1	20

จากตาราง 13 พบว่าหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มเก่งมีการพัฒนายุทธวิธีการอ่านของตนเอง สูงกว่าก่อนการทดลองในทุกยุทธวิธีการอ่าน โดยกลวิธีที่นักเรียนนำมาใช้ในการอ่านมากที่สุด ได้แก่ การตั้งเป้าหมายในการอ่าน และการนำความรู้เดิมมาช่วยในการทำความเข้าใจในการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 100 แต่ปัญหาใหญ่ในการอ่านของนักเรียนกลุ่มเก่งก็คือการไม่ทราบความหมายคำศัพท์ แต่หลังการทดลองนักเรียนมีการเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทสูงขึ้น และยังต้องการพัฒนาการเดาความหมายของศัพท์ร้อยละ 60 ดังตัวอย่างผลจากการสัมภาษณ์หลังการทดลอง

ชั้นวางแผน (Planning) โดยยุทธวิธีการอ่านที่เพิ่มขึ้นได้แก่ การตั้งจุดประสงค์ในการอ่านและการนำความรู้เดิมมาใช้จากร้อยละ 80 เป็นร้อยละ 100 เช่น

เด็กเก่งคนที่ 1 เล่าถึงการตั้งจุดประสงค์และความรู้เดิมที่นำมาใช้ในการอ่านว่า “ชั้นวางแผนก็ตั้งเป้าหมายการอ่านเพื่อให้รู้ว่าอ่านไปเพื่ออะไร หลังจากนั้นก็กระตุ้นความรู้เดิมที่มีมาใช้กับการอ่าน

เรื่องที่ให้มาเพื่อที่จะได้เอามาเสริมที่มีอยู่แล้ว”

เด็กเก่งคนที่ 2 เล่าเกี่ยวกับการตั้งจุดประสงค์ในการอ่านของตนว่า “คือช่วยให้หาได้ง่าย ไม่ใช่ว่าหาไม่เจอแล้ว ท้อแล้วไม่ทำแล้วและเล่าต่อว่า “ความรู้เดิมช่วยในการเดาความหมายคำศัพท์ ด้วยและช่วยให้เราเข้าใจเรื่องที่เรารับอ่านมากขึ้น”

เด็กเก่งคนที่ 3 “ตั้งจุดประสงค์ทุกครั้ง มันช่วยให้เรามุ่งมั่น”

เด็กเก่งคนที่ 4 “การตั้งเป้าหมายก็ควรทำให้มันถึง แต่ถ้าไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ผมก็ตั้งจุดมุ่งหมายใหม่แต่ลดความยากของมันลงมา”

เด็กเก่งคนที่ 5 “รู้ว่าตนเองอ่านไปเพื่ออะไร จุดมุ่งหมายเพื่อจะอ่านให้เข้าใจหรืออ่านเพื่ออะไร ทำให้มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน” และพูดถึงความรู้เดิมว่า “ความรู้เดิมช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องมากกว่าเดิม...ถ้าไม่มีความรู้เดิมก็จะทำให้ ถ้าเราแปลไม่ได้ทั้งหมดก็จะทำให้งง”

ขั้นตรวจสอบกลวิธีระหว่างการอ่าน (Monitoring) หลังการทดลองด้านการเดาความหมายคำศัพท์นักเรียนใช้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60 เป็น ร้อยละ 80 สำหรับยุทธวิธีที่เด็กเก่งใช้ในการแก้ปัญหาระหว่างการอ่านมากที่สุดได้แก่ การเดาความหมายของคำศัพท์และอ่านทบทวนใหม่ถ้าอ่านไม่เข้าใจจากร้อยละ 60 เพิ่มเป็นร้อยละ 80 และส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาทักษะการเดาความหมายคำศัพท์ลดลงจากร้อยละ 100 เป็นร้อยละ 60 แสดงว่านักเรียนมีทักษะในการเดาความหมายคำศัพท์สูงขึ้นหลังการทดลอง

แสดงว่านักเรียนมีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาในการอ่านดีขึ้นหลังการอ่าน ซึ่งแตกต่างจากก่อนการทดลองวิธีการแก้ปัญหาในการอ่านมีจำกัดแค่ การเปิดพจนานุกรม ถามครู และเพื่อน ดังตัวอย่างผลจากการสัมภาษณ์หลังการทดลอง

เด็กเก่งคนที่ 1 เล่าว่า “ความรู้เดิมไม่ตรงก็ค่อย ๆ อ่านแล้วเปิดดิก...ถ้าอ่านเรื่องไม่เข้าใจก็อ่านใหม่ ถามเพื่อน...ปัญหาในการอ่านคือไม่รู้ศัพท์...เดาถูกบ้างไม่ถูกบ้าง...ดูประโยคหน้าดูประโยคหลัง”

เด็กเก่งคนที่ 2 เล่าว่า “ระหว่างอ่านก็กวาดสายตาคำสำคัญ” ...“อ่านรายละเอียด บางทีใจความสำคัญยังไม่รู้เรื่องก็ต้องเอาประโยคย่อย ๆ มาช่วย...รู้ว่าประโยคข้างหน้าสามารถช่วยเราเดาความหมายของคำศัพท์ได้” ...“อ่านไม่เข้าใจก็ต้องอ่านซ้ำอีกรอบ”

เด็กเก่งคนที่ 3 “เมื่อไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ผมก็...อ่านประโยคข้างเคียงอีกครั้งหรือไม่ก็ถามเพื่อน ๆ ดู บางทีจะถามอาจารย์...บางทีก็เปิดดิก”

เด็กเก่งคนที่ 4 เล่าว่า “ปัญหาคือว่าผมไม่ทราบคำศัพท์ทุกตัว...ผมดูคำศัพท์ที่เราจำได้แล้วโยงกับคำศัพท์ที่ไม่รู้...“อย่างแรกจะอ่านเรื่องหลัก ๆ ก่อน พออ่านจบก็ไปดูคำถามที่ถาม พออันไหนเข้าใจก็

ทำเลยแต่จะใช้ความรู้เดิมช่วยทำ และข้อไหนที่ไม่เข้าใจก็กลับไปเนื้อเรื่องนั้นแล้วแล้วอ่านอย่างละเอียดแล้วกลับมาทำ"...ปัญหาที่คือผมชอบเรียงความหมายผิดคือภาษาอังกฤษมักจะเรียงจากหลังไปหน้าใช้ใหม่ครับแต่ผมเรียงมั่วมันก็เลยเข้าใจผิด"... "แก้ปัญหาก็คงต้องดูประโยคข้างหน้าและข้างหลังว่ามันเข้ากันหรือเปล่า ถ้ามันเข้ากันก็แปลอีกแบบหนึ่ง"

เด็กเก่งคนที่ 5 เล่าว่า "อ่านประโยคที่เราไม่เข้าใจหลาย ๆ เทียว แล้วอ่านย้อนไปอ่านประโยคที่เราอ่านผ่านมาแล้วพยายามเชื่อมประโยคดูว่ามันมีความหมายอย่างไร"

ขั้นประเมินผลกลวิธีหลังการอ่าน (Evaluation) หลังการทดลองเด็กก่อน

เด็กเก่งคนที่ 1 "กลวิธีที่ประสบความสำเร็จ "ส่วนใหญ่จะเป็น scan"... "ต้องการพัฒนาอีกเยอะ ต้องการจับใจความให้ดีกว่านี้"

เด็กเก่งคนที่ 2 "ประสบความสำเร็จในการอ่านผ่าน ๆ"... "ต้องการฝึกเพิ่มเติมในการทำความเข้าใจคำศัพท์"

เด็กเก่งคนที่ 3 "สิ่งที่ทำได้ดีขึ้นคือ skim หา main idea และ scan หารายละเอียด"... "การสรุปความยังมีปัญหาเล็กน้อย"

เด็กเก่งคนที่ 4 "การอ่านจากเนื้อเรื่องแล้วตอบคำถามแต่ก่อนผมไม่ค่อยรู้เรื่องแต่ตอนนี้ดีขึ้น"

เด็กเก่งคนที่ 5 "สิ่งที่คิดว่าประสบความสำเร็จ "คิดว่าเป็นการหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง"... "อยากพัฒนาทักษะ scanning ให้ดีกว่านี้"

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าหลังการทดลอง เด็กก่อนมีการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการอ่านสูงขึ้น และนักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาดีขึ้นดังแสดงไว้ในตาราง 14

ตาราง 14 กลวิธีอภิปัญญาเด็กก่อนใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องก่อนและหลังการทดลอง

กลวิธีอภิปัญญา	เด็กก่อน			
	N=5			
	(ก่อนการทดลอง)		(หลังการทดลอง)	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. นักเรียนตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน	1	20	5	100
2. นักเรียนสำรวจดูโครงสร้างของบทอ่าน	0	0	3	60
3. นักเรียนหาใจความสำคัญก่อนอ่านรายละเอียดของเรื่อง	1	20	1	20

ตาราง 14 (ต่อ)

กลวิธีอภิปัญญา	เด็กก่อน N=5			
	(ก่อนการทดลอง)		(หลังการทดลอง)	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4.นักเรียนอ่านรายละเอียดของเรื่องก่อนแล้วสรุปใจความสำคัญ	2	40	2	40
5.นักเรียนตั้งคำถามกับตนเองเพื่อช่วยให้ตนเองเข้าใจเรื่องที่อ่าน	0	0	1	20
6.นักเรียนนำความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาช่วยในการทำความเข้าใจบทอ่าน	2	40	5	100
7.ปัญหาในการอ่านคือไม่ทราบความหมายคำศัพท์	5	100	4	80
8.นักเรียนแก้ปัญหาในการอ่านโดยการเปิดพจนานุกรม	5	100	4	80
9.นักเรียนแก้ปัญหาในการอ่านโดยการถามครู เพื่อนและผู้ปกครอง	5	100	4	80
10.อ่านบททวนใหม่เมื่อไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน	5	100	4	80
11.นักเรียนเดาความหมายคำศัพท์จากบริบท	0	0	4	80
13.นักเรียนต้องการพัฒนายุทธวิธีการเดาความหมายคำศัพท์	5	100	4	80

จากตาราง 14 พบว่าหลังการทดลองเด็กก่อน มีการพัฒนายุทธวิธีการอ่านของตนเองเพิ่มขึ้น โดยยุทธวิธีการอ่านที่เพิ่มขึ้นมากที่สุดได้แก่ การตั้งจุดประสงค์ในการอ่านและการนำความรู้เดิมมาใช้ คิดเป็นร้อยละ 100 นอกจากนี้นักเรียนแก้ปัญหาการอ่านด้วยการเดาความหมายคำศัพท์ ถามเพื่อน และถามครู แต่มีการเดาความหมายคำศัพท์สูงขึ้นจาก 0 เป็นร้อยละ 80 และนักเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านไม่ทราบความหมายคำศัพท์ต้องการพัฒนาทักษะการเดาความหมายคำศัพท์คิดเป็นร้อยละ 80

แสดงว่าหลังการทดลองนักเรียนมีการใช้กลวิธีอภิปัญญาสูงขึ้นหลังการทดลอง และปัญหาในการอ่านลดลง ดังตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

ขั้นวางแผน (Planning) โดยยุทธวิธีการอ่านที่เพิ่มขึ้นได้แก่ การตั้งจุดประสงค์ในการอ่านและการนำความรู้เดิมมาใช้จากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 100 เช่น

เด็กอ่อนคนที่ 1 เล่าถึงการตั้งจุดประสงค์และความรู้เดิมที่นำมาใช้ในการอ่านว่า “ก่อนอ่านผมตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน...มันช่วยให้ผมหาคำตอบได้เร็วขึ้น”

เด็กอ่อนคนที่ 2 เล่าเกี่ยวกับการตั้งจุดประสงค์ในการอ่านและการนำความรู้เดิมมาใช้ในการอ่านของตนว่า ก่อนอ่านก็ตั้งจุดประสงค์การอ่าน “ความรู้เดิมช่วยได้เป็นบางเรื่อง...ช่วยได้ในกรณีที่มีมันคล้ายกัน”

เด็กอ่อนคนที่ 3 เล่าถึงการตั้งจุดประสงค์ในการอ่านว่า “หนูตั้งจุดประสงค์...หนูต้องทำให้ได้” และเล่าถึงการนำความรู้เดิมว่า “ความรู้เดิมมีเล็ก ๆ น้อย เพราะว่าคุณจำหนูมีแค่นี้”

เด็กอ่อนคนที่ 4 เล่าว่า “เป้าหมายของเราที่ตั้งไว้มีอะไรบ้างแล้วก็เอามาใช้และอ่านเนื้อเรื่องตามเป้าหมายที่ตัวเองตั้งไว้...ความรู้เดิมที่เรา มี ช่วยให้เราเข้าใจเรื่องที่อ่าน...เช่นเรารู้ว่ากระดาษทำมาจากอะไร เราก็เอามาใช้ในการอ่าน”

เด็กอ่อนคนที่ 5 เล่าว่า “ตั้งจุดประสงค์ว่าต้องทำให้ได้...ความรู้เดิมช่วยได้ถ้ามันตรงกับเรื่องที่อ่าน ถ้าความรู้เดิมไม่มีก็อ่านที่มันให้มา”

ขั้นตรวจสอบกลวิธีระหว่างการอ่าน (Monitoring) หลังการทดลองด้านการเดาความหมายคำศัพท์เด็กอ่อนใช้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0 เป็น ร้อยละ 80 สำหรับยุทธวิธีที่เด็กอ่อนใช้ในการแก้ปัญหาระหว่างการอ่านมากที่สุดได้แก่ การเดาความหมายของคำศัพท์และอ่านบททวนใหม่เมื่ออ่านไม่เข้าใจเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60 เพิ่มเป็นร้อยละ 80 และการแก้ปัญหาโดยการถามเพื่อน และถามครูลดลงจากร้อยละ 100 เป็นร้อยละ 80 นอกจากนี้ส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาทักษะการเดาความหมายร้อยละ 60

แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลองเด็กอ่อนมีการนำกลวิธีอธิบายปัญหาไปใช้ในการอ่านภาษาอังกฤษมากขึ้น

เด็กอ่อนคนที่ 1 “เริ่มต้นก็ไปดูคำถามแล้วไปดูเนื้อเรื่อง” และเมื่อไม่เข้าใจก็“อ่านหลายรอบและใช้ความรู้เดิมช่วยเข้าใจเรื่องที่อ่าน “ดูประโยคข้างเคียง” (เมื่อเดาความหมายคำศัพท์) อันนี้อ่านไม่ออกทำยังงัย” (คำถามระหว่างการอ่าน)

เด็กอ่อนคนที่ 2 เล่าถึงการใช้กลวิธีระหว่างการอ่านว่า “เวลาไม่ทราบความหมายคำศัพท์ บางที่ถามเพื่อน เดาศัพท์ บางที่ก็ใช้ดิก”... “อ่านไปเรื่อย ๆ ถ้าใช้ก็ใช้”...“เดาคำศัพท์ออกบ้าง”

เด็กอ่อนคนที่ 3 เล่าว่าจากที่เดาความหมายไม่ค่อยได้ ก็ทำได้มากขึ้น”...“ก็ศัพท์บางครั้งยังไม่ทราบ บางครั้งยังเดาไม่ถูก”

เด็กอ่อนคนที่ 4 เล่าว่า “เวลาไม่ทราบความหมายคำศัพท์หนูก็ถามครู ถามเพื่อน...”

อ่านรายละเอียดก่อนเพื่อให้รู้ว่าใจความสำคัญคืออะไร...อ่านไม่เข้าใจก็อ่านใหม่แล้วถ้าไม่เข้าใจก็ถามคนที่พอจะรู้เรื่อง...และถ้าอ่านไม่เข้าใจตรงไหนหนูก็อ่าน...จะอ่านต่อไป”

เด็กอ่อนคนที่ 5 เล่าถึงกลวิธีที่ใช้ระหว่างอ่านว่า “บางที่อ่านไม่รู้เรื่อง หนูก็พยายามเดาความหมายคำศัพท์ ถ้าไม่ได้หนูก็ถามเพื่อน ถามครู”

ขั้นประเมินผลกลวิธีหลังการอ่าน (Evaluation) หลังการทดลองเด็กอ่อน

เด็กอ่อนคนที่ 1 “อยากพัฒนาเดาความหมายคำศัพท์

เด็กอ่อนคนที่ 2 “อยากพัฒนาความสามารถในการเดาคำศัพท์”

เด็กอ่อนคนที่ 3 “เดาคำศัพท์ออกบ้าง” “อยากรู้ศัพท์มากขึ้น”

เด็กอ่อนคนที่ 4 “อยากรู้คำศัพท์ ...เดาความหมายได้”

เด็กอ่อนคนที่ 5 “อ่านได้มากขึ้น...ตอบคำถามได้มากขึ้นด้วย”

แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลองเด็กอ่อนมีการนำกลวิธีอภิปัญญาไปใช้ในการอ่านภาษาอังกฤษมากขึ้น

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสุดใจ จันทร์คง
วันเดือนปีเกิด	8 เมษายน 2511
สถานที่เกิด	อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	40 หมู่ 7 ตำบลโตนดด้วน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง 93110
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู อันดับ คศ. 2
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดไทรงาม ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง 93150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนควนขนุน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
พ.ศ. 2534	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (กศ.บ.) เอกภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2550	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาการการสอน ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ